debreceni
független Ujság
politikai napilap

VASÁRNAP, 1938 JANUÁR 9. XXXIV. ÉVFOLYAM 6. SZÁM. 20 fillér

Franciaország elfordul Romániától

Nem szavatol többé a román fegyverszállításokért Franciaország — Benes figyelmeztetni akarja Romániát a kisebbségi kérdésben — Egy volt angol államtitkár feltűnő levele Károly román királyhoz

Páris, január 8. Beavatott francia körök szerint a francia kormány elhatározta, hogy

visszavonja azt a hitelgaranciát, amelyet a Romániának történő fegyverszállításokkal kapcsolatban vállalt.

Ennek következményeképpen a csehszlovák fegyverszállítás Románia felé abbamarad. Hír szerint

Franciaország félbeszakítja a román kölcsönökért a kamatfizetést.

Páris, január 8. Az Epoque című lap szerint a Goga-kormány

egymillió zsidót fog kiutasítani Romániából.

Mivel pedig a környező országok egyike sem akar kaput nyitni a hontalanok előtt, valószínűleg Madagaszkár szigetén telepítik le a kiüldözött zsidókat.

Bukarest, január 8. A két román liberális párt, amelynek az élén az agg Dinu Bratianu s fia, Bratianu György, valamint Tatarescu volt miniszterelnök áll, rövidesen kimondja az egyesülést. Az egyesült liberális pártok vezetője Bratianu György lesz, Tatarescu marad a párt főtitkára.

A kisebbségi osztály vezetője: a magyarfaló Brandsch Rudolf

Bukarest, január 8. A Goga-kormány legújabb kinevezései és intézkedései nagy izgalmat keltettek az erdélyi magyarság között. A jelentések szerint a kisebbségi osztály egyik vezetőjéül Brandsch Rudolfot szemelték ki. Brandsch személye multbeli szereplése miatt a kisebbségi kérdés bármilyen irányú megoldására alkalmatlan, mert

ez a magyarfaló szebeni szász a magyarokkal szemben érzett ellenséges indulatait már eddig is elég sokszor és eléggé kézzelfoghatóan kimutatta.

Bukarest, január 8. A kormány tovább folytatja a sajtó nacionalizálását is és egymás után tiltják be a lapokat.

Ujabban tizenegy román és német nyelvű lapot tiltott be,

ezenkívül betiltotta az összes besszarábiai orosz nyelven megjelenő lapokat, valamint tizennégy bukovinai, zsidó érdekeltséget képviselő ujságot is.

Prága, január 8. Kisantantkörökben hangoztatják, hogy Benes figyelmeztetni fogja a bukaresti kormány külügyminiszterét, hogy Románia is igyekezzék felülvizsgálni álláspontját a kisebbségi kérdésben, mint ahogy Prága is kénytelen volt a jelen helyzetben bizonyos engedményeket tenni. A csehszlovák elnök állítólag rá akarja bírni a román kormányt, hogy a magyar kisebbségek ügyében is engedékenyebb álláspontot tanusítson. Ezt természetesen Sztojadinovics jugoszláv miniszterelnök is támogatja.

»GOGA UR LEHETETLENNÉ TESZI ANGOL FÉRFI SZÁMÁRA, HOGY TOVÁBB VISELHESSE A ROMÁN KITÜNTETÉSEKET«

London, január 8. Az egyik reggeli lap londoni tudósítója közli azt a táviratot, amelyet Oliver Locker-Lampson volt brit államtitkár küldött pénteken Károly román királynak. A távirat, amelyet az összes londoni estilapok közölnek, a következő:

Mint az egyetlen brit osztagnak, amely a világháborúban a románokért Romániában harcolt, parancsnoka, legyen szabad tiszteletteljes tiltakozásomat kifejeznem azon bánásmód miatt, amellyel a román kormány az ottani kisebbségeket kezeli.

Goga úr lehetetlenné teszi angol férfi számára, hogy tovább viselhesse a román kitüntetéseket. Őfelsége hűséges hívei azzal a kéréssel fordulnak felségedhez, hogy állitsa vissza Romániában azokat a szabadságokat, amelyekért két országunk hadserege eredményesen harcolt.«

Locker-Lampson képviselő, aki a konzervativ kormányokban több ízben volt politikai államtitkár, testvére Goodfrey Locker-Lampson volt külügyi államtitkárnak, aki, mint emlékezetes, két évvel ezelőtt feltűnéstkeltő nyilatkozatot tett úgy a trianoni békeszerződés igazságos módosításáról, mint pedig a kisebbségek helyzetéről.

Belgrád, január 8. Feltűnőnek tartják az itteni politikai körök, hogy Károly király a zürzavaros belpolitikai helyzet dacára vadászni ment a Bánátba. Az ellenőrízhetetlen hírek szerint a román király vadászata, amelynek színhelye a jugoszláv határ mentén fekszik, alkalmas fontos politikai tárgyalásokra. Pál jugoszláv kormányzóherceget és Sztojadinovics miniszterelnököt említik a hírek.

Páris, január 8. A francia szavatosság megvonásával a lapok azt a hírt közlik, hogy a cseh fegyvergyárak azonnal beszüntették romániai fegyverszállításaikat.

Bukarest, január 8. Savu pénzügyminiszter szombat este rádióelőadásában szembeszállt a kormány pénzügyi politikájára vonatkozó képtelen híreszteléssekkel.

— Nincs szándékunkban kényszerkölcsönt kibocsátani, sem bank betéteket zárolni, sem a bankjegyeket lebélyegezni. A kormány nem gondol a valuta értékének csökkentésére.

Megszakad a diplomáciai viszony Anglia és Japán között

Anglia erélyes jegyzéke Japánhoz — Bocsánatkérés és kártérítés — Állitólagos béketárgyalások Berlinben

London, január 8. A Daily Express értesülése szerint

japán—kinai béketárgyalás folyik Berlinben

Osima tábornok, berlini japán katonai attasé közvetítésével és a tárgyalások már igen előrehaladtak.

London, január 8. Londonban nagy az izgalom a sangháji angol-japán incidens miatt. Megírtuk ugyanis, hogy japán katonák a nemzetközi negyed angol rendőrségének tagjait bántalmazták és ez az incidens annyira elkedvetlenítette a nemzetközi negyed rendőrségét, hogy a rendőrség valamennyi tagja le akar mondani állásáról, ha nem kap megfelelő védelmet és elégtételt.

London, január 8. Az angol—japán feszültség, a Sanghái nemzetközi negyedében történt legújabb incidensek miatt, annyira kiéleződött, hogy

Londonban komolyan számolnak a tokiói angol nagykövet visszarendelésének és a két ország közötti diplomáciai viszony megszakitásának lehetőségével.

A kormányhoz közelálló Daily Telegraph megállapítja, hogy a két incidens közül nem az volt a súlyosabb, amelynél több angol rendőrtisztet súlyosan, véresen bántalmaztak, hanem az a körülmény, hogy

japán csapatok erőszakkal benyomultak az angol engedményes területre és csak többszöri fenyegetés után sikerült őket onnan eltávolitani.

Telfer-Smollet tábornok rendkívüli erélyes hangú tiltakozásának volt csak foganatja. A tábornok, aki a sanghái angol csapatok legfőbb parancsnoka, a japán katonai hatóságokat egyenesen megfenyegette.

London, január 8. A Daily Mail és a Daily Express úgy tudják, hogy Sir Robert Craigie tokiói angol nagykövet utasítást fog kapni, **követeljen bocsánatkérést és**

teljes kárpótlást Japántól.

Sinclair, az egyik megtámadott angol tisztviselő lemondott állásáról, hír szerint, a bántalmazások miatt.

A Reuter-iroda értesülése szerint a nemzetközi negyed idegen rendőrségét nagyon elkeserítették az újabb incidensek és bántalmazások és a rendőrség valamennyi tagja le akar mondani, ha nem kap megfelelő védelmet.

London, január 8. Első oldalon feltűnő helyen vastagbetűs címek alatt közlik azt a hírt hogy Sanghájban a japánok a Newyork Asia szálló homlokzatáról

levettek két angol lobogót.

A japánok és a franciák között is összetűzésre került a sor, amikor a francia katonák meg akarták akadályozni a japánokat abban, hogy lefegyverezzenek egy fehér-orosz önkéntest. A Star azt állítja, hogy

a franciák és japánok most Sanghájban kezükben fegyverrel állanak szemközt egymással.

Az Ewening News is komolynak tartja az incidenst.

Tokió, január 8. (Domei-iroda.) A japán haditengerészeti hatóságok feltartóztatták a Marion Moller angol tehergőzöst, mert tiltott övezetbe hatolt be. Az angol hajó kapitánya viszont azt állítja, hogy a kedvezőtlen időjárás miatt volt kénytelen eltérni a szokott útirányától.

Hankao, január 8. Hivatalos helyen közlik, hogy a kínai csapatok kiürítették a santungi félszigetet. Ennek folytán Csingtau meg nem erősített hellyé vált.

Tokió, január 8. Mint a Domei-iroda jelenti, Konoje herceg miniszterelnök a kormány elé négy éves tervet terjesztett. A négy éves terv arra irányul, hogy minden eszközzel igyekezzenek fokozni a nemzeti termelést. Egyes körökben ugyanis arra számítanak, hogy a kínai háború még négy évig is eltarthat és több évre lesz szükség ahhoz, hogy véglegesen rendezzék a kínai kérdést.

ATHÉNBE ÉRKEZETT A ROMÁN TRÓNÖRÖKÖS

Athén, január 8. Mihály nagyvajda, román trónörökös szombat délután megérkezett Athénbe.

AUTÓBALESET ÉRTE A BUKARESTI OLASZ KATONAI ATTASÉT

Bukarest, január 8. Della Porta ezredest, a bukaresti olasz követség katonai attaséját súlyos gépkocsiszerencsétlenség érte. Kocsijával hátulról belehajtott egy teherautóba, amely az árokba fordult. Az államtitkár súlyos fejsérülést szenvedett. Szanatóriumba vitték.

BUDAPESTRE JÖN A NÉMET KÜLÜGYI ÁLLAMTITKÁR

Berlin, január 8. Kánya Kálmán külügyminiszter Bohle körzeti vezetőt, a német birodalmi külügyi hivatal államtitkárát és a minisztérium külföldi szervezetének főnökét hivatalos látogatásra meghívta Budapestre. A látogatás időpontját január 21-ben állapították meg. Az államtitkár több napi tartózkodásra érkezik a magyar fővárosba.

— **Gyomor-, bél-, vese-, máj és epehólyagbetegek** szívesen isznak reggelenként egy pohár természetes **»Ferenc József«** keserűvizet, mert annak hatása gyors és biztos, igen enyhe és ezért nagyon kellemes. **Kérdezze meg orvosát.**

Korcsolya élezés **homorura**
legjob an készül
Erdélyinél Csapó-u. 41. sz.

Kitünően sikerült a második zsidó kulturest

Szombat este a zsufolásig megtelt hitközségi tanácsteremben zajlott le a második zsidó kultúrest. A megnyitó beszédet ezuttal dr Weisz Pál förabbi mondta, aki tudomány és vallás harmóniáját fejtette ki költői szépségű gondolatokban. Utána Fényes Jenő olvasott fel régibb és újabb költeményeiből, ismét bizonyságot szolgáltatva egy gazdag poéta lélek színes lirai kincseiről. Dr Orbán Lajos az individuálpszihológia nemrég elhúnyt megalapítójának, Adler Alfrédnek az életét és munkásságát ismertette világos és tanulságos előadásban, különös nyomatékkal mutatva rá Adlernek a modern pedagógiára gyakorolt hatására. Dr Epstein Sándor Chopin és Liszt egy-egy remekét adta elő zongorán preciz technikai készültséggel és finom művészi lendülettel. Dr Haász Imre zsidó népszokásokról, babonákról tartott érdekes, a figyelmet végig lebilincselő tartalmas előadást. Végezetül Békési Pál szavalta Kosztolányi Dezsőnek és Kiss Józsefnek egy-egy költeményét lelkesen, intelligensen és szépen. A közönség az est szereplőit meleg ünneplésben részesítette.

Bőde-kolbász Világsiker!
Bőde-sonka Világsiker!
Bőde-szalonna kolozsvári, paprikás Világsiker!
Bőde-féle csemege- és hentesáru Világsiker!
Kapható Csapó-utca 8. Fióküzlet Kossuth-utca 55.

Vasárnap este érkeznek a háromhatalmi konferencia résztvevői

Róma, január 8. Ciano külügyminiszter szombaton este indult el Rómából, hogy résztvegyen a budapesti hármaskonferencián. Ezúttal a római körök a szokottnál nagyobb figyelemmel kísérik a budapesti hármas találkozót.

Ezt a fokozott figyelmet elsősorban

a romániai helyzetváltozás

és az a látható igyekezet idézi elő, amellyel a Goga-kormány mindenáron nem is annyira Olaszország, mint inkább a fasiszta rendszer hívének, sőt adott esetben készséges segítőtársának óhajtja feltüntetni magát.

Bécs, január 8. A római jegyzőkönyvekhez csatlakozott államok budapesti értekezletére Schuschnigg kancellár és Schmidt Guidó külügyi államtitkár vasárnap délután 5 órakor utazik Budapestre a menetrendszerű gyorssal. A két államférfi kíséretében lesz Hornbostel Tivadar, az osztrák külügyminisztérium politikai osztályának vezetője és egész sereg szakreferens.

Ugyanezzel a vonattal utazik haza Darányi Kálmán miniszterelnök és Hóman Bálint kultuszminiszter is,

akik Badenben üdültek. Darányi miniszterelnök és Schuschnigg kancellár már a vonaton alkalmat fog találni arra, hogy a budapesti értekezlet nagy anyagát megbeszélje, de alkalmasint még a budapesti utazás előtt Bécsben is sor kerül erre.

Budapest, január 8. A római jegyzőkönyveket aláíró államok képviselőinek január 9-től, 13-ig Budapesten tartandó konferenciájára az olasz miniszterek vasárnap az esti órákban érkeznek meg Budapestre. Dr *Schuschnigg* kancellár és dr *Schmidt* külügyi államtitkár vasárnap este 9.10 órakor érkeznek meg a keleti pályaudvarra. A pályaudvaron az osztrák kancellár és államtitkár fogadására megjelennek a m. kir. kormány tagjai, vitéz *Sónyi* Hugó gyalogsági tábornok, a honvédség főparancsnoka, vitéz *Rácz* Jenő altábornagy, a honvéd vezérkar főnöke, *Bárczy-házi Bárczy* István államtitkár, báró *Apor* Gábor rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter. A pályaudvar előtt díszszázad áll fel zászlóval és zenével. Az üdvözlések után az osztrák kancellár és kísérete elvonul a díszszázad arcéle előtt, majd Darányi Kálmán miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter kíséretében a Dunapalota szállóba hajtanak szállásukra.

Gróf Ciano **olasz külügyminiszter este 10.40 órakor érkezik meg Budapestre a déli pályaudvarra.** Az olasz külügyminiszter fogadására ugyanazok a személyiségek jelennek meg, akik az osztrák szövetségi kancellárt is fogadták. A kölcsönös üdvözlések s a díszszázad előtt történő elvonulás után Kánya Kálmán külügyminiszter elkíséri az olasz külügyminisztert a Dunapalota szállóba.

Róma, **január 8. Galeazzo Ciano di Cortelazzo gróf olasz külügyminiszter ma este 10.15 órakor elutazott Budapestre.** Ugyanezen a vonaton utazott báró Villany Frigyes quirináli magyar követ. Ciano gróf kíséretében vannak Marcia Buti rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter a földközi tengeri és középeurópai ügyek vezetője, Vitetti gróf rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, az általános politikai ügyek vezetője, Anfuso h. kabinetfőnök, Nonis követségi tanácsos, a sajtóosztály h. vezetője, Del Bono gróf követségi titkár, Lanza D'Aeta őrgróf, követségi titkár, Marieni őrgróf alkonzul és Farace őrgróf követségi attasé. Ciano gróf külügyminisztert a pályaudvaron ünnepélyesen búcsúztatták.

Megjelentek az elutazásnál teljes számban a magyar követség tagjai, ott volt továbbá Starace a fassisztapárt főtitkára, Buffarini belügyi államtitkár Bastianini külügyi államtitkár és De Petko követ vezetésével az olasz külügyminisztérium sok főtisztviselője, az osztrák követség valamennyi tagja, a jugoszláv követ. Az olasz külügyminiszter elutazása előtt szívélyesen elbeszélgetett a megjelent előkelőségekkel, elsősorban a magyar követség tagjaival, az osztrák és a jugoszláv követtel, majd kíséretének tagjaival együtt felszállott a Budapestre induló gyors hálókocsijába. Annak ablakából még mosolyogva búcsút intett a megjelenteknek s a vonat pontosan negyed 11 órakor kigördült a termini pályaudvar üvegteteje alól.

Berlin, január 8. A Deutsche Diplomatische Politische Correspondenz a római jegyzőkönyveket aláíró államok képviselőinek küszöbön álló tanácskozásával foglalkozva utal arra, hogy a 3 állam legutóbbi értekezlete óta éppen a középeurópai viszonyok figyelemreméltó fejlődésen mentek át. Mindenek előtt Jugoszlávia és Olaszország viszonyának megenyhülése annyiban gyakorolt általános kedvező hatást, hogy *most már nyitva áll az út a vállvetett munkára, a Közép-Európában érdekelt valamennyi állam számára.*

Köd, havazás

Hazánk nyugati részeiben ma délben már csak néhány fokkal volt alatta a hőmérséklet az olvadáspontnak. Ezzel szemben Budapesten —11, az ország keleti felében —10—12 fok körül volt a legmagasabb nappali érték. Délután a Dunántúl déli részein havazás kezdődött.

Jóslás: Mérsékelt déli, délnyugati szél, sok helyen köd, több helyen, főként nyugaton és északon havazás, a nyugati megyékben részben már ónos eső. Az enyhülés lassan kelet felé terjeszkedik.

Vígszinház
Zilahy Lajos „Urilány" c. ragyogó vigjátéka filmen:
Egy lány elindul
Szörényi Éva — Páger — Csortos — Rózsahegyi — Gózon — Mály G. — Vizváry M. — Berky Lili.
Előadások: ma 3—5—7 9-kor, hétfőn 5—7—9 órakor.

60 ezer halott és sebesült Teruelnél

Saint Jean de Lous, január 8. Katonai körökben a 23 nap óta tartó terueli harcok veszteséglajstromát összesen

60 ezer halottra és sebesültre becsülik.

A halottak és sebesültek között igen sokan vannak, akik

a rettenetes hideg áldozatai lettek.

Mindkét részről egész csapattesteket kellett elszállítani, mert a katonák ezrei valósággal *megfagytak a metsző hidegben.*

Saragosa, január 8. A teruelli arcvonalon az elmúlt éjszaka zajlott le a spanyol polgárháború

legádázabb ütközete.

A nemzeti csapatok kihasználva a tegnapelőtti sikereiket, melyeket a balszárnyon értek el, üldözőbe vették az ellenséget. A köztársaságiak kénytelenek voltak feladni Felaes hegység déli magaslatait, amelyek Terueltől északra feküsznek.

Van Zeeland fontos tárgyalásai Londonban

London, január 8. A *Daily Mail* szerint *Van Zeeland* aligha fogja eredeti alakjában fenntartani azt a javaslatát, amely szerint Anglia, Németország, Franciaország, Olaszország és az Egyesült Államok kössenek egymással gazdasági egyezményt. Van Zeeland javaslatai lehetőleg kerülni fogják az ideálizmust, mert *Chamberlain* értésére adta, hogy Anglia álláspontja a legszilárdabb realizmuson nyugszik. Londoni felfogás szerint a jelentés értékes anyagot tartalmaz, de csak hosszabb tanulmányozás után lehet majd belőle gyakorlati következtetéseket levonni.

A Daily Telegraph szerint Van Zeeland egyik legfőbb javaslata az lesz, hogy azok az államok, amelyek mesterséges szinvonalon tartják pénznemüket,

segélyt kapjanak ahhoz, hogy pénznemeiket összhangba hozzák az angol, francia és amerikai pénznemek árfolyamával.

E célból az említett három állam közös devizakiegyenlítőalapjából bizonyos összegeket a baseli nemzetközi fizetések bankja által kezelendő hitelalap javára utalnának át és ez lenne az alapja a segélyezendő államok számára valutaátértékelés céljaira nyujtandó hiteleknek. Ezenkívül Anglia, Francinország és az Egyesült Államok aranytartalékuk egy-egy százalékát adnák a szavatossági alap céljaira.

MODERN ARANYÉKSZERT, ÓRÁT, EZÜSTÁRUT
Frisch József
aranyművesnél vásároljon, készíttessen, javíttasson.
SZENT ANNA UCCA 5.

Az ipartestület új elnöksége teremtse meg az iparosság békéjét

Az iparhatóság kérte a lemondott elnökség szolgálatait az új választásig — Az elnökség nem döntött — Az iparosság sérelmezi, hogy az iparhatóságnak és nem az előljáróságnak adták be a lemondást

Nagy feltűnést keltett a Független Ujság cikke, amelyben beszámoltunk arról, hogy lemondott az ipartestület egész elnöksége. Tóth Lajos elnök és a két alelnök, Buray Imre és Seress Sándor közös levélben jelentették be lemondásukat az iparhatóságnak. A lemondásukat azzal indokolták meg, hogy levonták a jelenlegi helyzet konzekvenciáit s nem vállalják tovább az iparostársadalomra nehezedő súlyos terheket.

Tóth Lajos és társai két évvel ezelőtt kerültek hatalomra, de az újonnan megválasztott elnökség nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Az elnökség nem tudta megteremteni az iparosegységet, sőt működése ideje alatt újabb éles ellentétek támadtak és a végén

már azok is ellentétbe kerültek az elnökséggel, akik besegítették őket az ipartestület vezetőségébe.

A megújuló ellenzék aggódva figyelte a testület vezetőségének munkáját, amelyet nem talált megfelelőnek az iparosok súlyos helyzetének fellendítésére.

Az iparosság jobboldali része is eltávolodott lassankint az új elnökségtől s így egyre jobban kimélyült az ellentét a vezetőség és az ipartestület tagjai között.

Amikor a november 21-én tartott új alakuló közgyűlésen nem teljesítették az ellenzék kívánságát és nem választották meg az új tisztikart,

nyiltan kirobbantak az ellentétek, éles kifakadások hangzottak el jobbról és balról is az elnökség ellen és így nem is keltett meglepetést ez a váratlanul benyujtott lemondás.

A lemondott két alelnök, Buray Imre és Seress Sándor szombaton megjelent az iparhatóságon, ahol arra akarták rábírni őket, hogy

az új választásokig vállalják tovább tisztségüket.

A két alelnök erre kijelentette, hogy a távollevő Tóth Lajos elnök nélkül nem döntenek, amíg az elnökkel nem beszéltek,

nem vállalják az alelnöki tisztséget.

Az iparosság körében egyébként nagy visszatetszést keltett, hogy a lemondott elnökség a lemondást

nem az ipartestület előljáróságának, hanem az iparhatóságnak adta be, holott az előljáróságnak módjában lett volna a választásokig megfelelő helyettesről gondoskodni.

Az az általános vélemény, hogy a már régebben aktuális lemondás után olyan elnökséget kell választania az iparosságnak, amely

megteremti a régen áhított békét és orvosolja az iparosság súlyos sérelmeit,

amit a lemondott elnökség elmulasztott megtenni.

A lemondással kapcsolatban iparoskörökben nagy érdeklődéssel kísérik azt a nyolc nap óta tartó vizsgálatot is, amely az ipartestület vagyoni és ügyviteli helyzetét vizsgálja felül.

Apolló
MA, VASÁRNAP
fél 3, fél 5, fél 7, fél 9 órakor
utoljára
EDDIE CANTOR
mulatságos bohózata
A modern Ali Baba
Vasárnap FOX,
VILÁGHIRADÓ!

Hungária filmszínház
MA ELŐSZÖR
STAN és PAN
a humor királyainak legujabb
SLÁGERVIGJÁTÉKA
„Vadnyugati őrjárat"
Előadások: VASÁRNAP 3, 5, 7, 9-kor, HÉTFŐN: 5, 7, 9 órakor.
Vasárnap FOX, Hétfőn: PARAMOUNT
VILÁGHIRADÓ!

Ma nyilik meg a nemzetközi fényképkiállitás Déri muzeum: 11 óra.

Szinházi Szabadegyetem Debrecenben

Immár második éve annak, hogy a Színház és a Közönség problematikussá romlott, illetve társadalmi, égető társadalmi problémává vált helyzetének megoldásán fáradozik Debrecen két tekintélyes kultúregyesülete az *Ady-Társaság* és a *Csokonai Kör*. — A két irodalmi egyesület a Színház vezetőségével és a sajtó bekapcsolásával vállvetve munkál a helyzet jobbrafordításán, főcélnak tekintvén, hogy kiváló szakemberek, frók művészek, dramaturgok stb. nívós előadássorozatán át bevigye a közönség tudatába azt: mennyire létparancs minden kultúrember számára, hogy szinte magánügyének tekintse a Színház, a magyar színművészet ügyét. Ezt célozzák az egyes előadások, melyek részben a Színház és közönség viszonyát, részben a magyar színpadi irodalmat, neves frók színpadi kapcsolatait stb. ismertetik. Igy mintegy a színművészet logikai alapjainak feltárásával világítja meg a Szabadegyetem a közönség számára a kérdést és teszi lehetővé, hogy a közönség alaposan, gyökereiben ismerje meg a feladat fontosságát s önmaga döbbenjen rá, hogy a megoldás mennyire saját ügye is, nemcsak a Színházé. Az előadások január hó 10-től március hó 7-ig tartanak minden hétfőn, szerdán és csütörtökön és négy vasárnapon át. Hétköznap az Ujságíróclubban (Gambrinus-Passage I. emelet), vasárnap a Déri Múzeumban. Előadások kezdete pontosan hat óra. Előadások után vita. Az előadássorozat végén önként jelentkezők számára kolloquiumok és értékes jutalmak a sikeresen kolloquálónak. A teljes tanfolyam díja 2 P. Egyes előadások műsormegváltása 40 fillér.

A közönség kultúrnívója kívánja meg, hogy minél nagyobb számú hallgatóság vegyen részt az értékes és érdekes előadásokon, melyeknek célja, a magyar kultúra nemes és önzetlen szolgálata.

HALÁLOS SEBESÜLT A VASUTI TÖLTÉSEN

Budapest, január 8. A Podmaniczky uccai MÁV kórház jelentése alapján titokzatos halálozási ügyben indított nyomozást a főkapitányság sérülési osztálya. Tegnap délután Rákoscsaba határában

a vasuti sinek mellett eszméletlen, több sebből vérző férfit találtak a töltés oldalán.

A vármegyei mentőket szólították ki a 28—30 évesnek látszó férfihoz, akik azonnal a kórházba szállították, ahol

ma reggel, anélkül hogy egy pillanatra is magához tért volna, meghalt.

Eddig annyit sikerült megállapítani, hogy vitéz *Horváth* Bélának hívják, 28 éves isaszegi lakos Hogy miért és hogy került a vasuti töltésre, még nem tudja a rendőrség, azt kutatják, hogy véletlen balesetnek, vagy pedig bűncselekménynek esett-e áldozatul a 28 éves munkás.

METEOR MOZI MUSORA

Vasárnap:

3—5—7—9 órakor! **Harry Piel** kalandor filmje! »UTOLSÓ PILLANATBAN«. Megelőzi: Badeni

A jogász-estéllyel kezdődik a farsang

Fényes sikerünek ígérkezik az idei jogászestély, annál is inkább, mert ez a mulatság túlnő az egyetem keretein és nemcsak a joghallgatók zártkörű estélye, hanem Debrecen egész jogász- és úritársadalmának előkelő és fényes keretek között megrendezett mulatsága. Az estély a hagyományokhoz híven a farsangi bálszezon első nagyszabású mulatsága lesz folyó hó 14-én, pénteken fél 10 órai kezdettel az Arany Bika termeiben. Az Arany Bika szálloda halljában már megnyilt a báliroda. Mindennap délután 6—7-ig áll a rendezőség az érdeklődők rendelkezésére. A meghívók szétküldése már megtörtént. Meghívót igényelni és asztalt lefoglalni a bálirodában lehet. (o)

Nem hosszabbítja meg Debrecen az idegenforgalmi propagandaszerződést a Corvinnal

Megfelelő prospektust és plakátokat készítenek. — Az idegenforgalmi bizottság ülése.

Debrecen város idegenforgalmi bizottsága szombaton délelőtt a városháza kistanácstermében dr *Kölcsey* Sándor polgármester elnöklésével ülést tartott

Milleker Rezső dr professzor terjesztette elő a bizottság tavalyi működéséről szóló jelentést, rámutatva arra, hogy három éve működik már ebben a formájában a hivatalos idegenforgalmi szerv és az idegenforgalmi hivatalnak ez a formája bevált. Hangoztatta, hogy a hivatal igazgatója nyereséget jelent Debrecen városra nézve s kérte a polgármestert, hogy

az eddigi labilis helyzetet szüntesse meg az idegenforgalmi hivatalnál és teremtsen végleges megoldást,

annál is inkább, mert a gyógyszálló fokozott idegenforgalmi tevékenységet követel majd meg. A legtöbb idegennel szemben *Grassl* Herbert neprezentálja Debrecent és nagyon sok kiadást a magáéból kénytelen fedezni. Fel kell emelni a másik tisztviselő dotációját is.

Kölcsey Sándor dr polgármester most, hogy a kezdet nehézségein már túl vagyunk, maga is szükségesnek tartja az idegenforgalmi szervnek megfelelő formába öntését.

Szükséges, hogy az idegenforgalmi hivatallal kapcsolatos legyen a gyógyszálló és fürdő propagandája is.

épen ezért az átszervezés csak akkor történhetik meg, ha a gyógyszálló készen lesz. A javadalmazást azonban el lehet addig is intézni.

Radó Rezső dr hangoztatta, hogy az évi jelentés örömet keltett benne, mert aránytalanul sok tényt sorol fel a 14.000 pengős költségvetéshez mérten. A hivatal igazgatója rátermetten dolgozik s itt az ideje, hogy a hivatalt szolid bázison megszervezzék. A fürdő és gyógyszálló bekapcsolása nagy előny. Elevenséggel kell fejleszteni az idegenforgalmat. A hortobágyi vadászterület nagy vonzóerő az idegenek számára. Mindig az igazságot kell hirdetni, de azt aztán a legelevenebben, ezért

szükséges megfelelő szép prospektus és plakát terjesztése.

Kölcsey Sándor dr polgármester: Jól esik, hogy a felszólalások megerősítik a város vezetőségének bizalmát az idegenforgalmi hivatal iránt. Ami a propagandát illeti, vigyázni kell, — hogy úgy ne járjunk, mint a főváros, amely nem tudta kielégíteni az igényeket, amikor Magyarország divatba jött. A gyógyszálló hamarosan felépül és felépül a kisebb hortobágyi vadászszálló is. Ennek azonban legfeljebb húsz szobája lesz, mert a Hortobágyon egyszerre nem vadászhatnak sokan.

A prospektus szövegét hivatott íróval, valószínüleg Oláh Gáborral íratják meg, fényképpályazatot hirdetnek és az összeállításnál igénybe veszik a riporterek kipróbált ügyességét.

Reméli, hogy akkorra már az Angol Királynőnek is új arca lesz.

Grassl Herbert megköszönte az elismerést és igérte, hogy a jövőben is teljes erővel fogja szolgálni a debreceni idegenforgalmat.

Milleker Rezső kérte, hogy a magyar fajta állatokat ne engedjék kipusztulni a Hortobágyról, majd bejelentette, hogy az Országos Magyar Vendégforgalmi Szövetség azt kéri, hogy alakítsanak vendégforgalmi bizottságot és csinálják meg a teljes lakáskatasztert.

Kölcsey Sándor dr polgármester hangoztatta, hogy a jó magyarfajta állatokat nem engedik kiveszni a Hortobágyról. A Vendégforgalmi Szövetségbe szervi tagként belép a város.

Azt a sokat és joggal nehézményezett szerződést tárgyalták meg ezután, amit a város a budapesti Corvin utazási irodával tavaly kötött. Tavaly 1000 pengőt adott a város a Corvinnak, amely most már 500 pengőért is vállalná, viszont az a nézet alakult ki, hogy

a város ne vállaljon semmiféle ilyen kötelezettséget, annál kevésbbé, mert a Corvin propagandája nem volt eredményes.

Németh Nándor saját szállodási és hortobágyi vendéglősi tapasztalatai alapján ugyanezt állapította meg. Más utazási irodák nehézményezték is a Corvinnak adott támogatást.

Behívták a Corvin megbizottját, *Sebestyén* Gyulát is, aki azt fejtegette, hogy mit adna a jövőben a Corvin, viszont dr *Kölcsey* Sándor polgármester inkább arra volt kiváncsi, hogy mit csinált eddig.

Egyedül dr *Diczig* Alajos volt amellett, hogy a Corvinnal tartsák fenn az összeköttetést.

Szász József ehelyett inkább megfelelő prospektust és plakát készítését és szállítását ajánlotta.

Vitéz *Fejér* István azt ajánlotta, — hogy Szegeddel kooperálion Debrecen bizonyos vonatkozásokban.

Végül is kimondták, hogy

nem kötik meg a Corvinnal az egyezséget, hanem szabadkezet adnak minden utazási irodának.

Vitéz Fejér István azt ajánlotta, hogy hívják meg a budapesti nagyszállók főportásait Debrecenbe és a Hortobágyra.

Kölcsey Sándor dr polgármester szerint a nagyobb propagandával várni kell addig, amíg felépül a gyógyszálló és a vadászszálló.

Vitéz Fejér István szerint a szállodatulajdonosok egyesületét is meg kellene hívni.

Kölcsey Sándor dr polgármester azt az ötletet vetette fel, hogy a szállodások itt tarthatnák országos kongresszusukat, majd az értekezletet berekesztette.

FELMENTETTÉK A RENDŐRT, AKI LELŐTTE TÁMADÓJÁT

Budapest, január 8. Megírta a Független Ujság, hogy márciusban Nagy III. Kálmán rendőrtörzsőrmester három lövéssel agyonlőtte a Pázmánytéren Balog Sándor koldust. A rendőr emiatt most szándékos emberölés bűntettével vádolva a budapesti bűntetőtörvényszék elé került, ahol azzal védekezett, hogy a koldus, amikor ő a koldulás miatt be akarta kísérni a kapitányságra, rátámadt, ököllel halántékon vágta és el akarta venni a kardját, mire ő önvédelemből használta fegyverét és agyonlőtte a koldust. A tanuk kihallgatása után a törvényszék *jogos önvédelem címén felmentette a rendőrt.*

INTERPELLÁCIÓ A HÉV TARIFAEMELÉSÉNEK ÜGYÉBEN

A *Debreceni Helyi Vasut* tarifaemelésével kapcsolatosan ismertettük már, hogy a villamos viteldíjak felemelése nagy megmozdulást váltott ki a város közönségének legszélesebb rétegeiben. A tarifaemelés ügye a legközelebbi közgyűlésen a törvényhatóság elé kerül, amennyiben dr Jakobovits József bizottsági tag a következő interpellációt jegyezte be a polgármesterhez:

»Polgármester Ur, összeegyeztethetőnek tartja-e szociális igazsággal a Debrecen Helyi Vasut r. t. azon intézkedését, amellyel az egyébként is nehéz helyzetben levő tanuló ifjuság havi bérletjegy árát 1938 január hó 1-i hatállyal felemelte?

Áll-e a Polgármester Urnak megfelelő eszköz rendelkezésére ezen méltánytalanság haladéktalan megszüntetésére?«

ŐSZINTESÉGI INJEKCIÓT KÉRT A HALÁLRAITÉLT

Bécs, január 8. A bécsi törvényszék gyilkosság miatt halálraitélte Franz Bitterer munkást, aki feleségét kidobta a negyedik emeleti lakásának ablakán. Franz Bitterer ártatlanságát hangoztatva, azt adta elő, hogy a felesége öngyilkosságot követett el. Tekintettel azonban arra, hogy védekezését nem fogadták el, Franz Bitterer most azt kéri, hogy teljesítsék utolsó kívánságát: a kivégzés előtt alkalmazzák nala a dr *Gartner* Pál budapesti orvos által ismertetett meszkalin injekciót. Ez a szer

olyan öntudati állapotot teremt, amelynél bevallási kényszer jelentkezik

és az elbódított még érdekei ellenére is *az igazat mondja.*

A bécsi közvélemény izgatottan várja a bíróság döntését.

Maradék szövet, selyem és mosóanyagokból olcsón ruházkodhat, mert a

KLEIN Divatházban

a nyári és őszi idényből felhalmazódott nagymennyiségű 2-3-4 m-es darabosból **igen olcsón vásárolhat**

Egy félóra a zálogházban

Tapasztaltak és kezdők — Törzsvendégek és szemérmesek

Egy keserves szájú francia író mondja egyik regényében: A mai kort könnyű jellemezni: az emberek 1920-ban kávéházba jártak, 1930-ban a zálogházba. Bár egész nyugodtan lehet állítani, hogy a legjobban menő békebeli kávés is irigyelhette volna azt a forgalmat, amit egy mai zálogház lebonyolít... Papák, mamák, fiak és lányok álldogálnak a kis ablak előtt, mely mögött egy komor arcú úr gusztálja hallatlan hozzáértéssel az elé kerülő szöveteket, ruhákat, bicikliket, ékszereket és még a jó ég tudja, hogy miket! Szóval, kérem, a zálogház keveréke a gőzfürdőnek és az adóhivatalnak. Az emberek izzadnak és nagyon savanyu képet vágnak. Mindenfele hivatalos felírások: Tilos a dohányzás! Zálogtárgyak a lejárat után két hónappal árvereztetnek! Köpködni tilos, csak kettő hiányzik: Kihajolni veszélyes és Használat előtt felrázandó!

A zálogháznak amellett másik jellemvonása, hogy teljesen demokratikus intézmény. A keménykalap szép szelíden megfér a micisapka mellett, a finom bunda a zsírszagú guba mellett...

Beállok a sorba, csupa kíváncsiságból. Sötét emlékek ébredeznek bennem. Egy néni roppant méltatlankodva szorít hátra:

— Hászen, mán, na! Még mit ne! Később tetszett jönni...

Beállok a sorba és nézem, ki mit rak be. Az emberek úgy néznek ki mintha batyubálba mennének. Kis csomag, nagy csomag, még nagyobb csomag... a bunda, a kabát, a bekecs nagyságához mérten. Előttem egy magas férfi áll, hátam megett egy nénike döfködi keményen a lapockámat. Valószínű valami szobrot hozhat, mert olyan istentelen kemény dolgot nyomogat, hogy a hátam majd kilyukad. Rögtön látom rajta, hogy kezdő ebben a mesterségben. A szája félre-félrehuzódik, szemmelláthatólag a könnyeivel küzködik. Ijjedten enged mindenkinek, aki hátra akarja szorítani. Csendesen a pártfogásomba veszem, tartom a hátamat a roham ellen. Hálásan néz rám. Nyugodtan megszólítom. Ha az uccán lenne, sose merném megtenni.

— Ne engedje magát hátraszorítani! Először van itt...?

— Igén — válaszolja.

— Kell a pénz ma mindenkinek...

— Igen. — rebben ijjedten a szava.

Vajjon mit hozhat...? Nem látok a kezében semmit.

Közben betesznek a zálogházba két gyűrűt, három kabátot, egy biciklit, egy aranyórát és ami legjobban megüti a szememet: rengeteg egy csomóba kötött apró holmit, törülközőket, egyszerű női ruhaanyagokat, mosott fehérneműt. Szegény emberek szegény dolgait...

A kislány most kerül előttem oda az ablakhoz. Zsebbe nyul s kivesz egy jegygyűrűt. A becsűs halkan, szinte diszkréten mond egy számot. Általában nagyon halkan mond meg mindent. Milyen igaza van. A kislány egész hangosan mondja:

— Többet tessék adni, hiszen az anyám jeggyűrűje!

A becsűs rá néz és ír egy számot. A kislány szinte könyörögve néz rám, ne haragudjak, hogy könnyes a szeme. Istenem, mivel vigasztaljam meg, azzal, hogy na majd ha tizedszer jön...?

Ez a szemérmes szegénység. De ez ma már ritka. A legtöbb ember nyugodtan tárgyalja a maga ügyeit a nagy nyilvánosság előtt. Némelyik nagy veszekedést csap a becsűssel...

Én kerülök sorra.

— Mit akar betenni? — hallom a halk kérdést.

Ja, vagy úgy! Előveszem a cigarettatárcám.

— Öt pengő!

— Ah — intek — nekem is többe van! Különben sem akarom betenni!

És ellépek. Ugy néznek rám, mint a bélpokosra. Mit akar itt ez az ember, akinek nincs szüksége pénzre...? Jobbnak látom, ha elpályázom.

Az ajtóban egy teológusba ütközöm.

— Te is fiam, Brutus...?

— Nem öregem, én csak riportot jöttem írni...

Menthetetlenül bolondnak gondol.

(g. g.)

Gyermekek

önként kérik a hashajtót, ha egyszer Darmolt kaptak. A Darmol íze kitünő és fájdalom nélkül hat. Ezért szereti a gyermek. DARMOL

Egyhangúlag választották meg a tiszáninneni ref. egyházkerület egyházi és világi főjegyzőjét

Miskolc, január 8. A tiszáninneni református egyházkerület az új egyházi törvények alapján most tartotta meg általános tisztújítását. Az új törvények alapján a püspök és a főgondnok kivételével minden tizenkettedik évben általános tisztújítást kell tartani. — A mostani választás során az egyházkerületi lelkészi főjegyzői tisztségre *Enyedy* Andor dr püspökhelyettest és a világi főjegyzői tisztségre pedig *Horváth* Zoltán dr-t választották meg egyhangúlag, vagyis a beérkezett 435 teljes szavazattal. A többi tisztségekben is megmaradtak a régi megválasztottak.

Cimbalom lábakkal szilánkokká törték egy legény koponyáját

A gyilkosok tovább mulattak, mig a csendőrök le nem tartóztatták őket.

Nyiregyházáról jelentik: A szabolcsmegyei Penészlek községben véres események játszódtak le. Román Mihály gazda lakásán házimulatságot rendeztek, folyt a bor, vigadtak a legények és lányok, amikor éjfél felé *Fülöp* András nevű legény egy tánc miatt összeszólalkozott *Duli* Mihállyal. — A két legény egymásnak esett, de a verekedésbe beleavatkozott a két Platán fivér is, akik Dulival együtt valósággal szétverték a mulató társaságot: széttördelték a bútorokat, szétvágták a cimbalmot és az eltört bútordarabokkal és a cimbalomlábakkal csépelték a mulatókat. Duli Mihály egyszerre elkiáltotta magát:

— *Üssük agyon Fülöpöt!*

Duli és a két Platán erre nekiugrott a meglepetésében még védekezni sem tudó legénynek és

a cimbalomlábakkal valósággal szilánkokká törték a koponyáját, úgyhogy Fülöp András holtan maradt a verekedés színhelyén.

A gyilkosság után a bestiális legények, mintha mi sem történt volna, visszahívtak két cigányt és mulatni kezdtek. Addig mulattak, amíg a csendőrök meg nem érkeztek és bilincsbeverve őket be nem szállították a nyíregyházi ügyészség fogházába.

Részletfizetés a XX. században

Nyugtával dicsérd a napot

A maga nemében csaknem páratlanul álló per foglalkoztatta az egyik hajdúváros járásbíróságát. A per főszereplője egy fiatal özvegyasszony és az egyik nemrégen elhunyt kereskedő felesége.

Körülbelül egy évvel ezelőtt történt, hogy a debrecenkörnyéki városkában meghalt az egyik divatcég tulajdonosa. Halála után felesége vette át az üzlet vezetését. Az özvegy ezzel nagyon sok munkát vállalt magára, mert a cégnek *tömeges kinnlevősége volt.* Férje ugyan is annak idején részletre adta el az árukat. Még életében saját maga ment legtöbbször a hatralékos összegekért adósaihoz, de halála utáni időben is egész sereg adósa volt még a cégnek.

Felesége, amikor átvette az üzlet vezetését, áttekintette az adósok névsorát és a kimutatás alapján valamennyit

levélben udvariasan felszólította, hogy fizessék meg a tartozásukat.

Az adósok között volt egy fiatal özvegyasszony is, aki azonban a felszólító levélre nem is válaszolt. Erre aztán a cégtulajdonosnő

ügyvédi felszólítást küldött.

Az ügyvédi felszólításra meglepő válasz érkezett.

»Ezennel közlöm — irta az özvegyasszony, — hogy cégüknek egyetlen fillérrel sem tartozom, mert boldogult férjének *minden adósságomat lerótam.*«

A kereskedő felesége nem értette a dolgot. Mindenesetre ismételten utána nézett a könyveknek, hátha tévedett. Hosszas vizsgálódás után azonban ismételten megállapította, hogy az özvegyasszony

nem fizette meg a vásárolt áruk árát,

tehát tartozása még mindig fennáll. Ennek alapján aztán pert indított a fiatal özvegy ellen. A keresetben 420 pengő követelésének megítélését kérte a bíróságtól.

A járásbíróság most tárgyalta a kereset ügyét. A tárgyaláson az adós különös módon próbálta bizonyítani adósságának letörlesztését.

— Kérem, egyetlen fillérrel sem tartozom a cégnek! — hangoztatta.

— A könyvek szerint ön még a mai napig 420 pengővel tartozik — mondta a bíró.

Az asszony ekkor a következőket adta elő:

— Nem is pénzzel fizettem ki a tartozásomat. Annakidején a cégtulajdonos maga járt behajtani a követeléseket. Igy eljött hozzám is.

Nagyon udvariasan és barátságosan beszélt, úgyhogy, — bár nem volt fiatal ember — megtetszett nekem.

Végül is megegyeztünk abban, hogy nem kell fizetnem, a tartozásomat kiegyenlítettnek tekinti. Azontúl is többször vásároltam üzletében, de soha nem kellett fizetnem.

Mindjárt tanukat is nevezett meg — szomszédjait, — akik tudtak arról, hogy a kereskedő gyakran járt hozzá s ilyenkor mindig bizalmas kettesben maradtak. A bíróság ki is hallgatta a tanukat, aki a fiatal özvegyasszony és az idős kereskedő közötti kapcsolatról tettek vallomást. Elmondották, hogy a kereskedő gyakran felkereste az özvegyet. Nekik ilyenkor azt mondotta, hogy tartozását jött behajtani. De az nekik is feltünt, hogy a lakásban sokáig maradtak együtt és az ajtót is bezárták, sőt az ablakokat is befüggönyözték.

A bíróság a tanukihallgatások után meghozta ítéletét. Nem vette tekintetbe a tanuvallomásokat és

az özvegyasszonyt kötelezte a 420 pengő tartozásának megfizetésére.

Az ítéletben kimondotta a járásbíróság, hogy az asszonynak nyugtával kellett volna igazolni a tartozás kiegyenlítését.

RETIKÜLT

a készitőnél vegyen. **Fenermann** bőröndösmester Piac u. 26. passage

Vasárnapi istentiszteleti rend

A ref. templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Szenes László, Kistemplom délelőtt 9 órakor Baja Mihály, 11 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor Kiss Antal Jenő, Kossuth u. délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Becsi Sándor, Árpádtér délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 3 órakor Nagy Sándor, Ispotály délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Dezső, Homokkert délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kovács József, Kerekestelep délelőtt 10 órakor Becsi Sándor, délután 4 órakor Szilágyi István, Wolaffkatelep délután 3 órakor Kovács József, Nyilastelep délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Mezey Béla, Csapókert délelőtt 10 órakor dr Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Bányai Zoltán th., Nyulas délelőtt 10 órakor dr Lencz G. Sándor, Szegényház délelőtt 9 órakor Szenes László, Egyek délután 3 órakor Nagy Dezső, Czucza délelőtt 11 órakor v. Szabó Endre, Ebes délelőtt 10 órakor Papp Géza, Gyermekmenhely délelőtt 10 órakor Siposs Imre, Állóhegy délután 2 órakor Bárdi Ferenc, Pipóhegy délelőtt 11 órakor Bárdi Ferenc, Haláp délelőtt 9 órakor Bárdi Ferenc, Vedresdülő délelőtt 10 órakor Rápolty Árpád, Téglaskert délelőtt 10 órakor Birinyi János, Pallag délelőtt 9 órakor Kiss Ferenc, Bánkon fél 10 órakor Biró Béla, Diószegi úton 11 órakor Biró Béla.

A róm. kat. templomban és kápolnákban. Rendes vasárnapi miserend: reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart dr Lindenberger János apostoli kormányzó, szentbeszédet mond Lengyel László. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. A kertségi miserend: Csapokertben Kummergruber Emil pirista tanár, Homokkertben dr Rassovszky Kálmán piarista tanár, Nyilastelepen Kiss László segédlelkész. Auguszta szanatóriumban Horváth István piarista tanár, Hajdusámsonban Novák Gyula s. lelkész, Józsán dr Szabó János, Zita árvaházban Botár Csaba piarista tanár, Fogházban dr Iván János piarista tanár, Pallagon dr Báttky Miklós piarista tanár rendháztőnök, Klinikán Béres Endre, Teréziánumban dr Kompasz Árpád, a Teréziánum igazgatója, Szent László Kollégiumban dr Hutai Ferenc.

Az evangélikus templomban vasárnap a következő istentiszteletek lesznek: délelőtt 10 órakor prédikál Pass László és délután 5 órakor prédikál Böjtös Sándor. Délelőtt 9 órakor pedig külön ifjúsági istentisztelet lesz, prédikál Labossa Lajos.

A gör. kat. templomban. — Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fekete Lajos s. lelkész mondja, háromnegyed 12 órakor olvasott szentmise. Délután fél 4 órakor rózsafüzérájtatosság, 4 órakor délutáni istentisztelet, majd szentségimádás.

A baptista imaházban. A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaáhitat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—8-ig vallásosestély, vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este 7—8-ig prédikáció. — Péntek este 7—8-ig imaáhitat.

Bomlás jelei mutatkoznak a szovjet hajóhadban

Varsó, január 7. Kurier Varszavszki jelentése szerint a szevastopoli hadbíróság halálraitélt 5 szovjet tisztet. Az 5 tengerésztiszt a vörös Kaukázus páncélos cirkálón teljesített szolgálatot. A vád ellenük hazaárulás volt. A lap ezzel az ítélettel kapcsolatban rámutat arra a tényre, hogy a vörös hajóhad fegyelme egyre lazul és a hajóhad mindinkább a bomlás jeleit mutatja.

Szakszerü modern keretezés

Berger üveg és porcelán kereskedésében

Piac u. 58.

A feleség megbizásából kilopta a mulatós férj zsebéből a pénzt

Nyíregyházáról jelentik: Megjelent a rendőrségen egy meglehetősen ittas állapotban lévő férfi és elpanaszolta, hogy az egyik kocsmában valaki kilopta zsebéből a pénztárcáját. A panaszossal azonnal detektiv ment a kocsmába, ahol rövid nyomozás után sikerült megtalálni a tolvajt egy fiatalember személyében, aki be is ismerte, hogy a pénztárcát ő lopta ki az ittas ember zsebéből. A detektiv már éppen be akarta kísérni a fiatalembert, aki ekkor váratlanul így szólt:

— Várjunk csak, vissza az egész. *Nem a magam számára loptam a pénzt. A károsult felesége bízott meg a pénztárca kicsenésével, az asszonynál van a pénz hiánytalanul.*

Csakugyan a károsult felesége meg is mutatta a pénzt, amit számára a »tolvaj« ellopott. Aztán kiderült az alábbi megszívlelendő történet.

A károsult férj arról volt ismert, hogy ami pénze van, azt elmulatja. A felesége is jól tudta ezt és ezért

megbizta férje barátját, hogy amint szerét ejtheti, lopja ki férje zsebéből a pénzt és vigye neki haza.

Igy is történt. A férj egyszer csak azon vette magát észre, hogy nincs pénze és nem tud tovább inni . . .

Természetesen az eljárás megszünt a »tolvaj« barát ellen, miután kiderült róla, hogy »szent cél« érdekében követte el a lopást.

Költözködés és kilakoltatás csendőri eljárással

Bonyodalom egy lakás körül — Magánlaksértés és zsarolás gyanuja a költöztetésből — Kártérítési per az államkincstár ellen

Különös előzményei vannak annak a pereskedésnek, ami most került a debreceni bíróság elé.

Madai Gábor vendéglős ezelőtt másfél esztendővel, 1936 őszén megvásárolta Sz. Kovács István gazdálkodó Mikepércsi-úton lévő házát. A házban egy üres lakás volt, amit Madai kiadott egy új lakónak. Az új lakó novemberben akart beköltözni a lakásba, időközben azonban Madai értesült arról, hogy *Sz. Kovács* Imre néhány nappal azelőtt egy lakatossal megjelent a Mikepércsi-úti házban, a lezárt lakást felnyittatta és megkezdte a beköltözést.

A vendéglős-háztulajdonos nyomban megjelent a házban és felszólította Sz. Kovácsot, hogy azonnal szüntesse be a költözködést. A gazdálkodó azonban jóformán feleletre sem méltatta a házigazdát és nyugodtan költözködött tovább. Madai Gábor ekkor elsietett a csendőrségre, ahol előadta, hogy a saját házába, egy másnak kiadott lakásba

most jogtalanul és erőszakosan beköltözik a volt házigazda. — A csendőrségről egy járőr ment ki a helyszinre, mire azonban odaértek, Sz. Kovács István már befejezte a költözködést és benn ült a lakásban.

— Most már nem tehetünk semmit, tekintettel arra, hogy benn van minden bútora a lakásban — mondotta a járőr parancsnoka. — Tessék a bírósághoz fordulni.

Madai mérgesen eltávozott. Néhány nap múlva azonban több társával és a lakásra igényt formáló új lakóval együtt megjelent a Mikepércsi-úti házban, ahol viszont csak Sz. Kovács feleségét találták otthon. A vendéglős erélyesen felszólította az asszonyt, hogy azonnal költözzön ki a lakásból. Sőt ekkorára már oda vitette a ház elé az új lakó bútorait is. Az asszony azonban nem akart kiköltözni.

mire Madai és társai hozzáláttak a bútorok kihordásához.

Sz. Kovács Istvánné, amikor látta, hogy tehetetlen a dühös férfiakkal szemben, a csendőrségre sietett ahol bepanaszolta, hogy erőszakosan kiköltöztetik lakásból. Vele is egy járőr ment a helyszínre. Mire a járőr kiérkezett, a kiköltöztetést már sikeresen elvégezték Madaiék. Sz. Kovácsék bútorai ott hevertek az úton, s az új lakó már csaknem teljesen beköltözött.

A csendőrök azonban nem hagyták ennyiben a dolgot. Felszólították Madai Gábort, hogy

azonnal költöztesse ki lakóját és engedje át a lakást ismét Sz. Kovácséknak.

— Az én házamban az lakik, akit én akarok, — mondotta Madai Gábor.

— De ilyenmódon nem lehet valakit kiköltöztetni! — mondották a csendőrök. — *A kiköltöztetésnek meg van a törvényes útja.*

Az ügynek még kellemetlenebb következményei is lettek. A csendőrségen Madai Gábort és társait őrizetbevették

magánlaksértés és zsarolás kísérletének gyanuja cimén.

Az ügy a törvényszék elé került, ahol azonban a vádlottakat felmentették. A törvényszék kimondotta indokolásában, hogy egy esztendőn belül a háztulajdonosnak jogában van kiköltöztetni azt, aki tilos önhatalommal kerül az ingatlanba.

Ebben az ügyben csak a közelmultban hozta meg felmentő ítéletét a büntetőtörvényszék, úgyhogy ezideig a polgári bíróság sem dönthetett a különös lakáshistória ügyében. Igy aztán

Sz. Kovács István családjával együtt még mindig a Mikepércsi-úti házban lakik — Madai Gábor szerint jogtalanul és házbérfizetés nélkül.

Az elmaradt házbérösszeg miatt Madai Gábor ügyvédje, dr Zichermann László útján pert indított Sz. Kovács István, valamint

az államkincstár ellen.

Azon az alapon követeli a kincstártól is kárának megtérítését, hogy a csendőröknek annakidején nem kellett volna visszaköltöztetni Sz. Kovács Istvánékat.

A furcsa per ügyében a közeljövőben tart tárgyalást a bíróság.

MAGYAR-EST

lesz január 15-én az Arany Bika dísztermében 9 órai kezdettel, mely a magyar díszöltönyben megjelent előkelőségek, hölgyek és urak felvonulásával 9 órakor pontosan megkezdődik.

Nagyon kérjük Debrecen és vidéke úritársaságát, *akinek magyar ruhája van, szíveskedjék abban jelenni meg.*

Őseinktől örökölt díszöltönyünket a mai fiatalság alig ismeri, legfeljebb képről, — mutassák meg a mult szépséges kincsét, élőképét az igazi úri öltönynek, melynél méltóságteljesebb egy nemzetnek sincsen.

Természetesen akinek nincs, estélyi ruhában jön el. A Vitézi Szék és a Frontharcosok formaruhában.

A Magyar Est jövedelme az inségben szenvedő gyermekek segélyezését szolgálja. Minden fillér, mint a kis búzaszem, diadalmassá válik: kenyeret ad a kezükbe! — Magyari Gyula és Jóska zenekara az alábbi csárdással nyitja meg a Magyar Est magyar táncsorozatát.

A MAGYAR EST

táncmegnyitó csárdása.

Egy régi szép magyar népdal alkalmi szövege. A Magyar Esten dalolja a fiatalság.

Édesanyám, édesanyám,
csak egy a kérésem!
Magyar Estre magyar ruhát
csináltasson nékem!
Magyar ruhát, — sej-haj,
a szép magyar tánchoz,
ez illik, illik, illik,
ez illik, illik, illik,
A magyar leányhoz.

Édesanyám, édesanyám
csak egy a kérésem!
Magyar ruhát, gyöngyös pártát
csináltasson nékem!
Gyöngyös párta, — sej-haj,
Legyen a fejemen,
mert magyar, magyar legény,
mert magyar, magyar legény
lesz a vőlegényem.

Édesanyám, édesanyám,
csak egy a kérésem!
Magyar Estre magyar ruhát
csináltasson nékem!
Magyar ruhát, sej-haj
Paszomántot rája,
Ez illik, illik, illik
Ez illik, illik, illik
A »Turul« bajtársra.

A meghivók már elmentek, ha valaki tévedésből nem kapott, Kálvin-tér 17 alatt igényelhet. Földszinti páholyjegyek még kaphatók. Felülfizetéseket tekintettel a jótékonycélra köszönettel fogadunk.

TIZEZER PENGŐS SIKKASZTÁS AZ UJPESTI ÓVODAGONDNOKSÁGNÁL

Budapest, január 8. Schwartz Ignácnak, az ujpesti óvodafelügyelő bizottság gondnokának elhalálozása folytán megüresedett állást néhány nappal ezelőtt töltötték be *Alscher* Ödön képviselőtestületi taggal.

Mielőtt az uj gondnok elfoglalta volna hivatalát, az óvodagondnokság elnöke, dr Ugró Gyula nyugalmazott polgármester rovancsolást tartott. A rovancsolás váratlanul nagy meglepetéssel szolgált, mert

több mint 10.000 pengős hiányt fedeztek fel.

Ugró Gyula nyomban összehívatta a bizottságot és ma délelőtt Kriszt Lajos főszámvevő vezetésével megkezdődött a vizsgálat. Tíz évre visszamenőleg vizsgálják át az óvodagondnokság könyveit és pénztárkimutatásait.

A Hajdunánási Független Kisgazdapárt zászlója négy hónapja vár a felszentelésre

Mi az oka a késésnek?

Nemcsak az embereknek, hanem a zászlóknak is van történetük. Némelyik zászló felszenteléséig egész Kálváriát jár be. Így járt a hajdúnánási Független Kisgazdapárt zászlója is, mely már negyedik hónapja vár felszentelésre, de az események »váratlan« közbejötte folytán ma is a párt elnökének: dr. *Gulyás* Imrének az ebédlőjében nyugszik.

A kétembernyi, hatalmas zászló, melynek olyan érdekes története van, a legfinomabb anyagból, gyönyörű nehéz selyemből készült. Az egyik oldalán egy búzakéve, keresztül hajlik rajta a paraszt ember két ősi munkaszerszáma: a kapa és a kasza. Körül rajta a felírás: *Hajdúnánási Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Agrárpárt.* Másik oldalán a remekbe hímezett színes magyar címer, felette a jelmondat: Kié a hon, ha nem a miénk? — Vörösmarty híres idézete. Két egybedolgozott szép selyemszalag, az egyik nemzeti színű; ott díszlik rajta az intő szó: Szeresd a hazát! — A kék-fehér szalagon pedig ott ragyog *Garay* híres mondata: Csak törpe nép felejti ős nagyságát!

A története pedig a következő:

Még a választás alatt *Szakács* Andor, a *Független Kisgazdapárt* hajdúnánási jelöltje azzal kedveskedett nánási választóinak, akik a lehető legnagyobb szeretettel, sőt rajongással vették körül, hogy száz pengőt adott arra a célra, hogy abból a később befolyó adományokkal együtt a nánási párt bontsa ki azt a zászlót, amit már olyan régen óhajtott. Szakács Andor nemes adománya példátlanul felbuzdította a nánási gazdákat.

Rövid hetek alatt százak gyűltek össze.

A város legmódosabb gazdái jártak házról-házra s az egyszerű napszámos éppúgy hozzájárult a maga filléreivel a zászlóhoz, mint a legnagyobb gazda. Számosan akadtak olyanok, akik a választás alatt a NEP érdekében agitáltak s most titokban felkeresték a zászlóalapra gyűjtőket és suttyomban, névtelenül helyezték oda filléreiket a zászló perselyébe. Egy hónap se telt el, már meg volt rendelve a zászló s aznap, mikorra várták a csomag megérkezését,

nagy tömegek gyűltek össze a Független Kör előtt, melyben a párthelyiség is van.

A zászló, mely több mint 300 pengőbe került, meg is érkezett. Az összegyűjtött összeg nemcsak hogy elég volt a kiadások fedezésére, hanem még tetemes összegek maradtak a zászlóalapban, melyeket más célra fognak felhasználni. A zászlón nem lesznek zászlószegek, mert annyian adakoztak erre a célra, hogy két zászlórúd sem lenne elég az ajándékozók neveinek megörökítésére. Ellenben megrendeltek egy díszes albumot, melyben meg lesz írva a zászló története és fel lesz sorolva mindenki, aki a zászlóhoz csak egy fillérrel is hozzájárult. Ez lesz a zászló alapítólevele...

A zászló már teljesen készen van tehát, de a felszentelés még mindig nem történt meg.

Egyszer már ki is volt tűzve a dátum. Még a mult év szeptember 2?-án. A rendőrségen a párt alelnöke be is jelentette, hogy ezen a dátumon zászlószentelést kívánnak tartani és másnap beadják az írásbeli kérelmet is.

A rendőrség azonban még a kérvény beadása előtt kiadta a Festetics-féle nyilasfrakciónak az engedélyt szeptember 26-án délelőttre népgyűlés tartására s azután a kérvényt elutasította azzal az indokolással, hogy nem akarják a Dücsőné féle eset megismétlődését.

Mindenesetre nagyon furcsa volt, hogy a Festetics-féle frakció tagjai, akik a választás alatt csunyán leégtek és Dücsőné dicstelen botránya után pánikszerűen menekültek el Nánásról, hirtelen, minden előzetes hír nélkül kedvet kaptak a gyűléstartásra. A gyűlésük teljesen kudarcba fult, a hallgatóság nem tett ki 80 embert sem, de arra mindenesetre jó volt,

hogy Eckhardt Tibor lejövetelét jóidőre megakadályozza.

Mert azután jöttek a pártvezér különböző harcai, az őszi munka, választójog... Most már a nánásiak nem is bánják, hogy a zászlójuk még nincs felszentelve. Megvárják, amíg vezérük megvívja a mostani nehéz harcát az igazi, becsületes, titkos választójogért és csak akkor, országraszóló ünnepség keretében fognak tisztelegni ezzel a zászlóval a vezér előtt, akit Hajdúnánáson mindenki kimondhatatlanul szeret és tisztel. És arra is gondjuk lesz, hogy Festeticsék ne kapjanak éppen akkor kedvet a gyűlés tartására.

A kétembernyi, gyönyörű meggyszínű zászlórúd ott áll most a pártelnök ebédlőjében, a főhelyen. Mindenki tud róla, de senki sem látta... De az emberek a körökben, otthon, mindenütt boldogan várják azt a pillanatot, mikor kibomlik a büszke lobogó s megkérdi a magyar égtől, fellegektől, szívektől, paraszti nyelven és törhetetlen paraszti hittel: Kié e föld, ha nem miénk...?!

GYÁSZROVAT

Nagy József műszerész 55 éves korában elhunyt. Temetése kedden félnégy órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. Lakás: Árpád-tér 23. Gebauer-cég rendezi.

Millye Lajos ny. m. kir. ezredes 63 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délelőtt fél 12 órakor lesz a Köztemetőben.

Antal Jenő ny. OTI-tisztviselő 61 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemetőben a református egyház szertartása szerint.

Id. Szabó József csizmadiamester 77 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a Köztemetőben.

Sírkőfelavatás. Néhai Weisz N. Gyula és neje síremlékének felszentelése e hó 9-én, vasárnap délelőtt ½11-kor lesz. Jóbarátainkat, ismerőseinket ezúton tisztelettel meghívjuk.

Az egész világ művészi felfogása a Déri-múzeum öt termében elhelyezett nemzetközi fényképkiállításon

Gyönyörű aktok, tökéletes művészet, egzotikumok

Szombat délutánra sajtóbemutatót rendeztek a Debreceni Fotoclub vezetői és rövid »Pár óra« alatt bemutatták az *a 672 fényképet, amelyet a nem egészen 5000 beküldött munkából kiállítottak a Déri múzeum öt termében.* Mikor a kiállításra mentünk, azt hittük, hogy a sablonos, összezsúfolt fényképtömeggel találkozunk, érthető tehát az a nagy megiepetés, amely *a rendkívüli ízléssel elhelgezett kiállításon elfogott bennünket.* Nemcsak a kiállító termek, de még a gyönyörű díszterem is, sőt az olvasótermek és mindennek tetejébe két folyosó megrakva olyan látnivalókkal, amely előtt *igazán nem lehet percek alatt elsétálni.* Az ember valóban nem tudja, melyik nemzet fiainak képei előtt hódoljon. Minden országból »többek között« *szerepelnek az egész világon ismert nagy mesterek is, akiknek neve fogalom a fotografálásban.* A kínaiak abszolút finom részletdús képei mellett az indiaiak szellemet, lelket sugárzó munkái, az amerikaiak épületóriásai és mindegyikben a technikai kidolgozás tökéletessége egyformán csodálatra ragadtatja a szemlélőt. — Valóban megérdemli ez a kiállítás, hogy a Déri múzeum ilyen páratlan áldozatkészséggel adta oda összes termeit, *ennyi értéket kár lett volna vagy összezsúfolni, vagy számban erősen csökkentve csak kis részét adni a debreceni, műízléssel bíró közönségnek.*

Nagy értéket jelent a kiállítás azért is, mert *minden nemzet művészetét és felfogását megismerhetjük.* — Akinek csak egy kicsit is van érzéke a szép iránt, érzi amint végig megy a termeken, milyen izzóan *nagy verseny folyik itt le a világ legjobb fényképezői között.* A belga *Misonne*-nak — aki ez idő szerint a legelső a világon, — erős versenytársai jelentkeznek.

A *németek* és *olaszok* nagy fototechnikai tudása, a *jugoszlávok* és *csehek* gyors iramba való előtörése épen úgy remekműveket produkáltak a debreceni kiállítás számára, mint ahogy *Egyiptom, India, Kína, Japán, Palesztina, Amerika és Afrika a maguk jellegzetességeit, sőt lelkiltikaikat tárják elénk.*

Olyan gazdag ez a kiállítás szépségekben, annyira tanító erejű úgy a kezdő, mint a haladó fényképész számára, hogy kötetet lehetne írni a képekről. Nemcsak ez a kiállítás páratlan eddig az egész világon, de a Debreceni Fotoklub kitűnő gárdájának az az elhatározása is, hogy *a közel 700 képnek mintegy a felét reprodukálni fogják, tehát lefényképezik és ezeket a »másolt« képeket a közel jövőben létesítendő nagyszerűen megszervezett és mindenki számára szóló fototanfolyamok hallgatóságának tanítására használják fel.*

Aki ezt a nemzetközi kiállítást nem nézi meg, sőt *aki kétszer, háromszor meg nem tekinti, felbecsülhetetlen művészi élménytől fosztja meg magát.*

Örömmel láttuk, hogy *a magyar amatőrök anyaga nívóban is megüti a legerősebb nemzetekét* és ennek tulajdonítható, hogy külföldön a hasonló, bár nem ilyen nagy nemzetközi kiállításokon egyre több és egyre értékesebb elismerésben, győzelemben részesülnek *a magyar versenyzők, köztük az ezidőszerint legnagyobb magyar amatőr, Aszmann Ferenc,* aki úgy látszik *tudását szívesen adja át a debreceni erős fejlődést mutató amatőrgárdának is.* (Y)

ÁL-ABBÉKAT TARTÓZTATTAK LE A PRIMÁSI HELYTARTÓSÁGON

Budapest, január 8. A budapesti érseki helytartóságon jelentkezett egy francia abbéruhába öltözött férfi egy papos külsejű fiatalember társaságában. Mint francia abbé mutatkozott be az érseki helytartónak, akinek azonban gyanus volt az »abbé« és értesítette a detektiveket, akik megállapították, hogy a pap azonos azzal a szélhámossal, aki papi ruhába öltözve a szélhámosságok egész sorát követte el s Franciaországból, valamint Svájcból is ki van tiltva. Titkára, a papi külsejű fiatalember, Melkisku Nikola a detektivek megállapítása szerint hírhedt nemzetközi zsaroló. Mindkettőjüket letartóztatták.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL!

A CSAPÓ UCCAI EGYHÁZRÉSZ MUNKÁSSÁGA

A Csapó uccai egyházrész egyházrészi tanácsülést tartott szerdán délután. A tanácsülésen a jelentések beszámoltak arról, hogy az egyházrész mintegy

600 pengő értékű karácsonyi segélyt osztott ki,

ezenfelül a szegények állandó segélyben részesülnek. Beszámoltak az inas cserkészcsapat és a női kör eredményes munkájáról. Az egyházrész látja el a tűzoltóság lelki gondozását is, sorozatos valláserkölcsi előadásokat tartva részükre.

Örömmel vette tudomásul az egyházrész, hogy dr Soós Béla lelkipásztor több helyen prédikált vidéken: — Nagyvárdán, Kisvárdán, Hajdúböszörményben, Budapesten, továbbá, hogy minden vasárnapi szolgálatot ő lát el a szokástól eltérően.

Az egyházrésznek négy bibliaköre is nagy sikerrel működött az elmúlt év folyamán. A férfi bibliakör 20—30 embert részesített állandóan lelki oktatásban, a női: 40—50 nőt, a vegyes bibliakör: 100—120 férfit és nőt. *Gergely* Ilona tanítónő mesedélutánokat rendezett a gyermekek részére, Nagy Sándorné pedig sorozatos tündérjátékokat állított össze.

A legfontosabb vívmány a tanácsosi vacsorák behozatala volt. Ezeken a vacsorákon a legdemokratikusabb alapon a tanácsosok ültek mindig össze, majd ismerkedő esteket is tartottak, hogy az egyházrész elöjárói közel juthassanak a hívekhez.

A Himalája titokzatos hóembere

A Himalája világának s zord szakadékainak kellős közepén él egy jámbor életéről híres hindú, aki a környék lakossága »*hóember*«-nek nevez. — A Himalája hegyoldalán lakó hinduk azt állítják, hogy a hóember 7000 méter magasságig hatolt fel, ahová senki más emberfia nem követheti a titokzatos férfiút. A környék babonás lakossága abban a hitben él, hogy a hóember az utazók elől vonul vissza mindmagasabbra csak azért, hogy a Himalája világába behatoló idegenekre *szikla és hólavinákat zúdítson.* A hóember alakja már egészen mondaivá növekedett és ezt a mondát a tibeti bennszülöttek fantáziája mindinkább kiszínezi. Ha egy angol, vagy amerikai expedíció megjelenik a Himalája lábainál, hogy kísérletet tegyen a titokzatos hegyvilág megmászására, a babonás bennszülöttek minden alkalommal

a hóember mondájával igyekeznek elrémíteni szándékuk megvalósításától az idegeneket.

Bizonyos az, hogy a Himalája égbe nyuló szurdokaiban még most is élnek világtól elvonult emberek. Többek között egy ilyen hóembert talált *Schmidthe,* a híres Himalája-kutató 6000 méter magasságban. Amikor a hóember meglátta az idegeneket, menekülni próbált előlük, ők azonban megragadták és a riadtan védekező embert lefényképezték. — A fényképfelvételeket Londonban nemrégen mutatták be, amelyek egy térdig érő szakállú öreg embert tüntettek fel s ami különösképpen csodálatos, az európai szervezet számára elviselhetetlen hideg ellenére a lefényképezett hóember mindössze vékony szövetlebernyeget viselt.

— **Debrecen sz. kir. város Iskolánkívüli Népművelési Bizottságának** szervezésében az ingyenes analfabéta tanfolyamok már megkezdték oktató munkájukat. Felkérjük a munkaadókat, hogy írniolvasni nemtudó alkalmazottaikat és ismerőseiket jelentsék be mielőbb d. e. 9 és 2 óra között. Jelentkezni állandóan lehet a Bizottság titkári hivatalában, Széchenyi **u. 20. sz. alatt.**

Kitünően sikerült a Csapó uccai egyházrész előadása

A Csapó uccai egyházrész szombaton délután nagysikerű műkedvelő előadást tartott. Berei Nagy Sándorné darabját adták elő nagy sikerrel a szereplők. Dicséret illeti Nagy Sándornét nemcsak azért a szép teljesítményért, hogy már többször segíti ki a darabokban annyira szegény műkedvelő gárdát, hanem a rendezés tökéletes ellátásáért is. A darabnak még a kuliszáit is ő állította össze, ő festette határozott művészi készséggel.

A darab: Csipkerózsika tegnap és ma, ügyesen megalkotott párhuzam a régi világ és a mai között. A szereplők a rájuk rótt feladatot nagyon ügyesen oldották meg. Különösen ki kell emelnünk Szallár Magdának nagyszerű alakítását, Bernáth Mária szép szólótáncát, Szakácsy Klárát, de a többiek: Szabó Piroska, *Váry* Kató, Willás Elza, Füzeséry Barnáné, Ary Antónia, Schmiedt Éva, Lakfalvy Margit, Nosztray Etelka, Szabó Etelka, Fóris Etelka, Bodnár Mária, Bakóczy Erzsébet, Bauer Lajos és Petrényi Ede is ügyesen szerepeltek. A darabot Weszprémi Katalin kísérte művészien és szépen.

A jól sikerült előadást vasárnap és hétfőn megismétlik.

Művészháborúság — a nyíl körül

Nem hétköznapi módon érdekes ügy fekszik jelenleg a hajdúböszörményi járásbíróság előtt. Böszörmény két híres festője a főszereplő, de a tanu is mind kivétel nélkül művészember.

Még a Hajdúhéten tört ki a nagy perlekedés. A hajdúsági festők is kiállítást rendeztek. A rendezőbizottság előre tette *Magi* Zoltán, *Kampler* és *Király* képeit. *Pál Nagy* Zsigmondnak, a jellegzetes arcú szakállas festőnek a képei leghátulra kerültek... Mit tehet ilyenkor egy szegény festő? Hát, — nyilat tesz a szaktársak képei alá, hogy arra vagyok én!

És mit csinál erre a konkurrens?... Leveszi a nyilat.

Ez történt a Hajdúhéten is.

Közben megtörtént még az a balszerencse is, hogy a leghátul lévő Pál Nagy adta el a legtöbb képet. Természetesen ennek is a nyíl volt az oka. Pál Nagy visszatette a nyilat.

Mire Magi Zoltán odaugrott, leszakította és elkezte nem éppen szalonképes módon dícsérni kartársa erényeit. Az akták szerint a következőket mondotta:

— *Maga csaló, szélhámos! Felveszi azt a malaclopó köpenyegét, kinevezi magát művésznek, lopott dolgokkal dicsekszik! Ki ne szegezze azt az irányjelzőt, mert kitépem a szakállát!*

Mire Nagy Pál Zsigmond szelíden csak ennyit mondott:

— *Ó, maga szegény ember! Tanuljanak meg festeni először!*

Természetes, hogy ennek csak kölcsönös feljelentés lehetett a vége. — Egyesíteni kellett a két ügyet. A tárgyaláson a két festő úgy állt szembe, mint két ellenség. Az izgékony, vérmes természetű Magi Zoltán gyilkos szemekkel méregette Pál Nagy nyugodt szakállas alakját és főleg azt a szakállt, amelyet mégsem tépett ki. — A tanuk sorban felvonulnak. Sorban elmondták az inkriminált kifejezéseket. De még új tanuk kihallgatására vált szükségessé és így a bíróság a tárgyalást elnapolta.

De azóta a hajdúböszörményi művészkörökben nincsen béke. Magi Zoltán mostmár minden áron ki akarja mutatni a maga igazát. Jelenleg levelet írt Párisba, mert Pál Nagy azt állította volna neki, hogy ő ott jól ismert ember. Most nyomozza a multat. — A nyil pedig, az átkozott nyil, a minden baj okozója, mint bűnjel nyugszik valószínű a bíróságon egész addig, míg a jövő évi Hajdúhetet meg nem rendezik.

ÉHSÉGSZTRAJKOL A KECSKEMÉTI FAGYLALTOS GYILKOSA

Kecskemét, január 8. A kecskeméti törvényszék tegnap délután hozott ítéletet Kreisinger János fagylaltárus harmadfél évvel ezelőtt történt meggyilkolása ügyében. A bíróság *Boros-Farkas* Lajost, aki Kreisinger társa volt, bűnösnek mondotta ki gyilkosság és rablás bűntettében és ezért *életfogytiglani fegyházra* ítélte. Prédl Károlyt bűnsegédi bűnrészességért öt évi fegyházzal sújlyották, míg Tóth Juliánna, Boros-Farkas vadházastársa bűnpártolásért és orgazdaságért *egy év börtönbüntetést kapott* Boros-Farkas Lajos, az életfogytiglani fegyházra ítélt gyilkos *a fogházban élhségsztrájkot kezdett.* Már tegnap este nem vacsorázott és ma reggel visszautasította a reggelit.

Afrika forró romantikája
a hamisitatlan néger néplélek
szava
megrázó müvészi erővel árad
PANKEY
néger baritonista ajkairól
Debreceni hangversenye: január 12-én
este 8-kor a **Bikában**
Jegyelővétel: Héliusz és Bika előcsarnok

JANUÁR 29-ÉN LESZ AZ IPAROSBÁL AZ ARANY BIKÁBAN.

Már csaknem tíz éve múlt el annak, hogy az iparosok bált rendeztek. Az iparostársadalom méltányolva az ifjuság óhaját egyhangúan elhatározta, hogy megrendezi az Iparosbált.

A bál iránt máris nagy érdeklődés nyilvánult meg, nemcsak a helyi, hanem a vidéki iparostársadalom körében is. A bál agilis rendezőbizottsága reméli, hogy az idei Iparosbál a szezon egyik legsikerültebb mulatsága lesz. A bál tiszta jövedelme iparosjótékony célokra lesz fordítva. (o)

JÓL SIKERÜLT A POSTÁS-ALTISZTEK BÁLJA

Nagy sikerrel zajlott le szombaton este a Korona vendéglő nagytermében a postaaltisztek bálja. A jól sikerült mulatságon az igazgatóság képviseletében megjelentek: Kovács Lajos, Simonffy Miklós, Szendrődi Pál postatanácsosok, Mónus Ferenc postahivatali igazgató, Váczy Károly főmérnök, Koós főfelügyelő és Reich Andor, Gencsy Károly felügyelők. Az összejövetelen nem volt műsor, az egybegyűltek rögtön táncolni kezdtek s a társaság a legjobb hangulatban maradt együtt a kora reggeli órákig.

KUKORICA ÉS BAB VETŐMAGOT OSZT KI A FÖLDMIVELÉSÜGYI MINISZTÉRIUM

Budapest, január 8. A földmívelésügyi minisztérium növénytermelési hivatala ez év tavaszán nagyobb mennyiségű kukorica vetőmagot fog részint a nagy gazdaságok, részint a gazdák között kiosztani, a gazdák előtt már általánosan ismert búzavetőmagakció mintájára. Részletesebb felvilágosítást a m. kir. növénytermelési hivatal s a vármegyei gazdasági felügyelőségek adnak.

Babvetőmagot is kioszt a termelés előbbrevitele érdekében a földmívelésügyi minisztérium növénytermelési hivatala. A magot 3 q-nál nagyobb tételekben részint készpénzfizetés, részint a beszerzési ár háromnegyedrészének kamatmentes hitelezése ellenében. Az akcióról bővebben ismertető leírás a hivatalitól közvetlenül beszerezhető. A jelentkezés határideje január 31.

HIRDETMÉNY.

Az utóbbi időben egyre gyakrabban előfordult, hogy ismeretlen tettesek az uccákra kiültetett, **szegélyfákat megrongálják, kitördelik és ellopják.**

Tekintettel arra, hogy az uccai sorfák fennállása úgy közegészségügyi, mint légvédelmi és tűzrendészeti szempontból elsőrendű fontossággal bir, felhivom a város lakosait, különösképen pedig a háztulajdonosokat, hogy a közterületekre kiültetett fák rongálásától tartózkodjanak és azok elkövetését saját érdekükben akadályozzák meg.

A köz- és sétatereken, közkertekben uccákon, a városon belül és kivül levő utakon ültett fák s ezek mellé vert karóknak, burkolatoknak, továbbá kerítéseknek, padoknak, figyelmeztető és tilalom tábláknak stb megrongálása, vagy eltulajdonítása a 157/1888 bkgy. sz. szabályrendelet 12 paragrafusa értelmében kihágást képez és amennyiben a cselekmény nem az 1879 évi 40 tc. 80 illetőleg 127 paragrafusa, esetleg a büntetőtörvénykönyv 421 paragrafusa alapján büntetendő 2 pengőtől 50 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetében megfelelő elzárással büntettetik s ezenfelül a tettesek az okozott kár megtérítésére is kötelezteinek.

Dr Kölcsey Sándor sk.
polgármester

hirek

A **Debreceni Független Ujság** pártoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32—12.

Előfizetési ár: Egész évre 28.80 félévre 14.40, negyedévre 7.20 egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTARAK: E héten a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: »Nap«, Piac ucca 1. sz. »Murakőzy«, Piac ucca 72. szám. — »Aranyegyszarvú«, Kossuth ucca 8. szám. »Arany János«, Csapó ucca 66. »Mátyás király«, Nyilastelep.

Rádióműsor

VASÁRNAP, JANUÁR 9.

Budapest I.

9.30: Hírek. — 10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi főplébániáról. A szentbeszédet mise közben Leopold Antal dr esztergomi kanonok mondja. — 11.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Prédikál Kapi Béla püspök. — 12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — Szünetben kb. 13.10: »Világhíradó.« Máthé Elek dr előadása. — 14: Hanglemezek. — 15: »A kisgazda pincéje.« Várkonyi Antal m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő előadása. — 15.45: Stanzel János zongorázik, Dömötör Tibor hegedül zongorakísérettel. — 16.30: »Vagyonok sorsa.« Wellmann Imre dr előadása. 17: Kertész Miklós jazzenekara játszik a Spolarich kávéházból. — 17.45: »A fehér Ausztrália első évszázada.« — Bulla Béla dr előadása. — 18.15: »Magyar nótaest« közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyteréből. — 19.20: »Kivilágított fapiac.« Tamási Áron elbeszélése. — 19.50: Sporteredmények. 20: »Mercadet.« Vígjáték 3 felvonásban. Irta Balzac. Fordította Nagy Panyi. — Utána kb. 31.30: Hírek, sporteredmények. — 21.50: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly.. — 23: Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál a Pannonia-szállóból. —

Budapest II.

11.20: Szalonötös. — 15: Hanglemezek. — 17.50: Kertész Miklós jazzenekara játszik a Spolarich kávéházból. — 18.20: »A nők előretörése a világirodalomban.« Schöpflin Aladár előadása. — 18.55: »Szilády Áron emlékezete.« Irta Futó Áron dr. — 20: Hírek, ügetőversenyeredmények. — 20.25: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. — 21.35: Waldbauer—Kerpely vonósnégyes.

HÉTFŐ, JANUÁR 10.

Budapest I.

6.45: Torna. — Utána: Hanglemezek. — Kb. 7.20: Étrend, közlemények. — 10: Hírek. — 10.20: »Magyar élet a szabadságharc után.« — 10.45: »Történelem ladomák.« Irta Bartos Zoltán. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés. 12.05: Székely Arnold zongorázik. — 12.30: Salgó Sándor hegedül zongorakísérettel. — 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 13.30: Rendőrzenekar. Vezényel Szöllőssy Ferenc. — 14.40: Hírek. — 15: **Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer árak.** 16.15: Diákfélóra: »Az északi madárhegyek.« Irta Bánki Sándor. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17: »Az ikrek.« Oszlay Veron elbeszélése. — 17.25: »Hogyan kaphat a munkás házépítésre kölcsönt« Kriszta Pál iparügyi főmérnök előadása. — 18.45: Kalmár Tibor zenekara. — 19.30: »Egy szemtanu Franco Spanyolországában.« Megyeri Ella előadása. 20: A Filharmóniai Társaság hangversenyének ismertetése. — 20.10: A Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. Vezényel Issay Dobrowen. — Szünetben kb. 20.55: Hírek. — Utána kb. 22: Időjárásjelentés. — Majd Hanglemezek. — 23: Hírek német nyelven. — 23.05: Székely Dezső és jazzenekara játszik, Szántó Gyula énekel a Szeiffer kávéházból. — 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

19: »Korai öregedés ellen.« Dobák Ferenc dr előadása. — 19.35: Hanglemezek. — 20.45: Hírek — 21.10: Balázs Gyula dr magyar nótákat zongorázik. — 21.40: Időjárásjelentés.

— **Műkedvelő előadást** rendez a Csapó uccai egyházrész Szappanos ucca 16. számú Otthonában január 8., 9. és 10-én délután 4 órakor. — Előadásra kerül a »Csipkerózsika tegnap és ma« látványos, dalos tündérjáték. Nem gyermekelőadás! Felnőtteknek való! Jól fűtött teremben kedvesen szórakozhat! El ne mulassza senki, hogy megnézze! Műsormegváltás minimális! (:)

— **Magántisztviselőknél,** Széchenyi u. 19., I. emelet, vasárnap délután ½4 órakor családias összejövetel lesz tánccal és teával. Vendégeket szívesen látnak. (+)

— **A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete** Sas u. 2. sz. a. helyiségében f. hó 11-én, kedden új tánctanfolyam kezdődik. (:)

BIZALOMMAL vásárolhat Debrecen legrégibb festékszaküzletében, BERGER J. UTÓDA AUSPITZ Csapó u. 16. Takarékosságra is!

— **Debrecen sz. kir. város Iskolánkívüli Népművelési Bizottsága** e tél folyamán mindazok részére, kik már az analfabéta tanfolyamot vagy az elemi népiskola 1—2 osztályát elvégezték, ingyenes tovább képző tanfolyamokat szervez, hol a hallgatók mindazon ismereteket elsajátíthatják, melyekre feltétlen szükségük van. Jelentkezés a titkári hivatalban (Széchenyi u. 20. sz.) történik naponként d. e. 9—½2 óra között.

— **Előadás a Szülők Iskolájában.** Az 1938-ik évben a Szülők Iskolájában az első előadást jövő kedden, január 1-én d. u. 6 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében Uray Sándor ref. lelkész tartja. Előadásának címe: »Mit tehet a társadalom a szegény iskolásgyermekekért?« Az előadásban arról lesz szó, hogy a szegény gyermekek szociális segítése: a magyar jövő és a magyar feltámadás szolgálata. Leg nagyobb nemzeti értékünk ma a magyar gyermek. Az iskola munkája megbénul a gyermeknyomor miatt. Kultúrális fejlődésünk alapfeltétele, hogy az iskolás gyermekek nyomorúságát megszüntessük. Ezt a munkát szerveznünk kell. Fogjanak kezet egymással a hatóságok, egyházak s családok. Mikor a gyermekekkel jót teszünk: igyekezzünk ugyanakkor a lelkére is erkölcsi jó hatást gyakorolni. Az előadáson a Máv. Horthy Dalkör működik közre, melyre az érdeklődő szülőket és nevelőket ez úton is meghívja Debrecen sz. kir. város Iskolánkívüli Népművelési Bizottsága. **Belépti díj nincs.**

— **Esküvő.** Lebovits Klári és Salamon Ferenc ma délután 2 órakor a Borgida-étteremben, Arany János u. 2. alatt tartják esküvőjüket, melyen ismerőseiket és jóbarátaikat szívesen látják.

x **Rómában** a nászutasok kedvelt szállodája: **Hotel Imperial-Touring** Via Vittorio Veneto 24. Elsőrendű szálloda. Autóbusz minden vonatnál.

— **A KIE-ben** »Az Alpesek szépségei«-ről tart vetítettképes előadást Papp Károly 9-én este 6 órakor. Egyúttal beszámoló kerékpáros alpesi túrájáról. (o)

x **Ifjúsági iratok,** képes- és meséskönyvek legolcsóbban Kultúra antikváriumban, Szent Anna 3.

— **Az Olasz Kultúrintézet értesíti m. t. tagjait,** hogy hétfőn az előadások megkezdődnek. A kezdő hallgatóknak kedden és pénteken ő—7-ig és 7—8-ig, középfokúaknak szerdán és szombaton 6—7-ig, haladókna khétfőn és csütörtökön 6—7-ig van tanfolyamuk. A beiratkozott tagok rendelkezésére áll az állandóan bővülő könyvtár, amely a legkiválóbb olasz írók, zeneszerzők, kritikusok munkáit tartalmazza. Beiratkozás a második félévre a nagy érdeklődés miatt egész januárban tart. Tehát értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy minél hamarabb iratkozzék be a február elején kezdődő második félév folyamatossága érdekében. A tanfolyam ingyenes, csupán a beiratkozás kettő pengő. A kiváló előmenetelű hallgatók könyvjutalomban, esetleg olaszországi tanulmányútra szóló ösztöndíjban részesülnek. — Minden hétfőn és csütörtökön 7—8-ig az érdeklődő közönség, tekintet nélkül, hogy hallgató-e vagy nem, folyamatos olasz beszédben gyönyörködhetik. Hétfőn a fasizmus alapelvei, csütörtökön irodalmi ismertetés a conferenza tárgya. Akik levelezés céljából olaszországi címet óhajtanak, szíveskedjenek az intézet titkárságának címüket leadni. Telefon: 12—04. Hatvan u. 2. I. e. (:)

x **Tartós ondulálást,** vas-, vízhullámot Batánál készíttessen. Csapó u. 4. Szolid árak.

x **Kényelmes ruházkodás.** Nem kell külön utakat tennie, szabadul az eladó rábeszélésétől, saját otthonában zavartalanul válogathat, ha megbízható, tartós szöveteket akar venni. — A Trunkhahn posztógyár Önnek is szállítja ruhánként angolosan gyártott színgyapjúszöveteit közvetlen a gyárból. Kérje költség- és kötelezettségmentesen a mintákat: Budapest, XI., Lenke út 117.

ELADÁS VÉTEL CSERE Hálók, ebédlők, combinált szobák, szőnyegek, modern konyhák, irodabútorok, Széchenyi u. 6.

x **Gönczi Gábor kályhásmester** üzemét Monti ezredes ucca 3. alá helyezte. Bejárat Burgundia uccából. Raktáron legmodernebb cserépkályhák. Telefon: 25—68.

— **Felhívás.** A fagyasztó hidegben az inséges hadigondozott és frontharcos családok érdekében azzal a kéréssel fordulunk városunk nemesszívű embereihez és a tanuló ifjúsághoz, hogy egy darab fa adományozásával enyhítsék a hazáért testi épségüket feláldozott hősök, vagy özvegyeik és árváik szenvedését. A faadományt szíveskedjenek a Bethlen ucca 4. szám alatti vitézi székháznál átadni. Debrecen, 1938 január 4-én. A Frontharcos Szövetség nevében: Vitéz dr. Bessenyei Lajos sk. tankerületi főigazgató, elnök. A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák szövetségének debreceni csoportja nevében: Dr. Rugonfalvi Kiss István sk. egyetemi tanár, elnök.

TAFT
minden estélyi színben 90 cm. széles nehéz minőség
1·75 P
Paplanselyem
kiváló minőségü müselyem fonálból
3·50 P
a
KLEIN divatházban

— **Női betegségek gyógyításánál** a természetes »Ferenc József« keserűvizet gyakran alkalmazzák, mert reggel éhgyomorra egy pohárral könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó, hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. Kérdezze meg orvosát.

— **Értesítés.** A Szoc. Missziótársulat január 11-én (kedden) délután 4 órakor tartja rendes havi gyülését a róm. kath. főgimnázium földszinti tanácstermében. (:)

— **Dr. Csillag Károly** orvos belgyógyász rendel d. u. 5—6-ig Rákosi Jenő u. 2. sz. alatt.

— **A debreceni gazdálkodó ifjak** farsangi mulatsága 1938 január hó 29-én lesz. Ekkor tartják meg szokásos családias jellegű batyus mulatságukat a Korona-vendéglő tánctermében. Tisztelettel kérjük kedves vendégeinket, hogy azok, akik a f. hó 14-éig szétküldendő meghívókból esetleg véletlenségből nem kapnak és a fentjelzett mulatságon résztvenni óhajtanak, igényeiket a Rákóczi u. 16. szám alatt levő Honváth-vendéglőben naponta 9-től 12-ig jelentsék be. A rendezőség. (o)

x **Fazekas Henrik, Piac u. 30.** Övek, csattok és gombokon kívül estélyi öv különlegességeket, díszeket, gyöngy és flitter munkákat készítek.

— **A Déri-múzeum ma,** vasárnap 10—1-ig nyitva. Belépődíj nincs. A Fűvészkert u. 2. sz. alatti iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. A múzeumi közművelődési könyvtár 10—12-ig nyitva. — A könyvtár olvasóterme f. hó 18-ig zárva. A múzeum földszinti kiállítási termeiben rendezett nemzetközi fényképkiállítás 10—1-ig és 4—7-ig nyitva.

— **Kommunista tüntetés Zágráb uccáin.** Zágrábból jelentik: Szélsőséges elemek, amelyeket a rendőrség hivatalos közleményben kommunistáknak nevez, pénteken este a város két helyén is tüntetést rendeztek, amelyet a kivonult rendőrcsapatok nagynehezen szétugrasztottak és hat rendzavarót letartóztattak. A városban rémhírek terjedtek el, hogy az uccai harcban több halott és sok sebesült volt, a rendőrség azonban ezt megcáfolja.

KÉPKERET SZENTKÉP KERETEZŐBOLTBAN PIAC 85

MEGBETEGEDETT A SVÉD TRÓNÖRÖKÖS

Stockholm, január 8. A svéd trónörökös vesegyulladásban megbetegedett. Mint hivatalosan kijelentik, a betegség könnyebb természetű, de a trónörökös nem vehet részt az országgyűlés január 11-i megnyitásán.

FERENCVÁROS—MÁLTA HADSEREGVÁLOGATOTT 11:3 (2:1)

Málta, január 8. A Ferencváros labdarugó vándorcsapata szombat délután Máltában a hadsereg válogatott csapata ellen fölényes játékkal 11:3 (2:1) arányban győzött.

MEGFAGYOTT AZ UCCAN

Szeged, január 8. Szombaton hajnalban a Kossuth Lajos sugárúton szolgálatot teljesítő rendőr eszméletlen állapotban találta Varga Vilmos 41 éves asztalosmestert. A közkórházba szállították, de mire a mentők megindultak, már meghalt. Halálát megfagyás okozta.

A FRANCIA-MAGYAR KERESKEDELMI KAMARA DISZEBÉDJE

Páris, január 8. Ma délelőtt folyt le a párisi Continental szálló különtermében a francia—magyar kereskedelmi kamara rendes évi díszebédje *Khuen Héderváry* Sándor gróf párisi magyar követ védnöksége alatt. Khuen Héderváry Sándor gróf, párisi magyar követ mondott beszédet s kijelentette, hogy a fennforgó nehézségek ellenére *bizakodón ítéli meg a magyar—francia kereskedelmi kapcsolatok jövőjét.* Franciaország és Magyarország egyaránt iparkodik könnyíteni azokon a költségeken, amelyeket a nemzetközi viszonyok reápa kényszerítenek.

— **Az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek kezelésénél** a régbevált természetes »**Ferenc József**« keserűvíz — korán reggel egy pohárral bevéve — a tápcsatornát alaposan kitisztítja, a további bélműködést elősegíti, a gyomoremészt megjavítja és fokozott anyagcserét eredményez. Kérdezze meg orvosát.

— **Kollégiumi Diákszövetség januári összejövetele.** Mult hétről elmaradt összejövetelét szerdán, — 12-én — este 6 órakor tartja a Szövetség az Angol Királynő zöldtermében. A kántusról ad ismertetést Nagy Sándor vallástanár, Solymossy József mikepércsi lelkész kántushistóriái a vidámítás kiváló eszközei lesznek. Szemes Károly Hatvani pedagógiai élharcosságát jellemzi, jelentőségének újabb megvilágítására törekedvén, a Hatvani mondák eredetét új utakon keresi. Somorjai László praeseteket beszél el Peták Marcsáról. Szücs János a képzőből hoz diákhistóriákat. Az összejövetelt rövidre fogott tartalmas komolyságnak vidám esetekkel gazdagon tüzdelt volta fogja jellemezni, hova minden érdeklődőt ezúton is hív a rendezőség.

(:)

— **30.000 olasz munkás megy Németországba.** Rómából jelentik: A német és az olasz kormány között létrejött megegyezés értelmében március első felében 30.000 olasz munkás indul Németországba, ahol a mezőgazdasági munkálatoknál nyernek alkalmazást. Az olasz munkások 15—20-as csoportokban mennek Németországba, minden csoporttal egy csoportvezető, egy tolmács és egy szakács utazik. A munkásokat főleg Északolaszországban toborozzák. A munkások 8—9 hónapig maradnak Németországban.

Rágalmak a magyar bíróságról a „Stürmer"-ben

Berlin, január 8. A német horogkeresztes lapok elsősorban a Stürmer, sűrűn foglalkozik Magyarországgal cikkeiben, melyek mind a nagynémet agitációt szolgálják. Azonban a Stürmer legutóbbi számának az egyik cikke minden képzeletet felülmuló rágalmakkal áll elő. A cikk egy állítólagos soproni levelet közöl, amely levélben az van, hogy az aláíró fogadott kisgyermekét bántalmazták a zsidók, majd pedig amikor ő közbe akart lépni, őt késsel támadták meg. Dulakodás közben azután elszakadt úgy a panaszos, mint a támadó ruhája.

Páratlanul hazug modorban folytatja a levél:

Ez a verekedés bíróság elé került. Miután azonban mi, magyar parasztok a bíróság előtt sohasem kapunk igazat, engem elítéltek 100 pengőre s kötelesztek, hogy a zsidónak új kabátot vegyek s még a perköltségeket is megfizessem.

Igy áll a helyzet nálunk, Magyarországon. Egyszerüen nem érvényesithetjük jogainkat a zsidókkal szemben, még akkor sem, ha az illető kommunista.

Azért irom Önöknek ezeket, hogy különböző ujságjaik és folyóirataik utján tájékoztathassák a német német a zsidók magyarországi üzelmeiről."

Eddig van a „Stürmer" levele...

Már most két eset lehetséges. Vagy **apokrif a levél** s akkor az egész jellemző arra a hadjáratra, amelyet a szélső horogkeresztes német lapok Magyarország ellen folytatnak s arra a propagandára, amellyel a németlakta vidékeket meg akarják nyerni eszméiknek.

A másik eset az, hogy a levelet **valóban beküldte valaki Sopronból Nürnbergbe.** Ebben az esetben azonban az ügyészségen a sor, hogy beavatkozzék.

A MAGYAROK VEZETNEK AZ ASZTALI TENNISZBEN A BÉCSI VERSENYEN

Bécs, január 8. Az osztrák asztali tennisz bajnoki verseny során szombaton a férfi-egyes nyolcas döntőjében eddig Bellák és Boros jutott veretlenül. A női egyesben a két magyar versenyző bejutott. A négyes döntőbe a magyarok közül Bellák és Beregi jutott be. A mérkőzés döntőjét vasárnap játszák.

x **Ne tévessze,** hogy Bálint József asztalosműhelye és bútorraktára Csapó ucca 67., a kanyarban van.

— **Rádióhallgató olvasóink** szíves figyelmét felhívjuk a január 9-én, vasárnap este fél 10 órakor a Beszkárt szimfónikus zenekarral előadásra kerülő »Tábori magyar táncok« című zeneszerzeményre, amely dr. Széll Kálmán debreceni orvos »Laczkfi« című 3 felvonásos nagy operájából az előjáték balletrészlete. (:)

— **Huszonhárom évi távollét után Krim félszigetéről érkezett haza a 48-as baka.** Nagykanizsáról jelentik: Az este váratlan öröm érte Nagykanizsán a 73 éves Vincze Józsefet, a Király-sörgyár egykori munkafelügyelőjét, aki ma havi 14 pengő inségsegélyből él feleségével együtt. Valaki megkopogtatta a fütetlen lakás ajtaját és a következő pillanatban ott állott egy magas, oroszbundás és oroszsapkás férfi, egy asszonnyal és két gyermekkel.

— Hát édesapám nem ismer meg már engemet? — mondta az idegen oroszos magyarsággal és a következő pillanatban összecsókolta az öregembert. Magérkezett haza 23 év multán Vincze Jóska 48-as baka aki 18 éves korában önként állt be a 48-as ezredhez és azonnal kiment az orosz frontra, ahol az oroszok fogságába esett.

Vincze József borzalmas dolgokat mondott el a munkások rettenetes helyzetéről az orosz pokolban. Ő maga Szibéria és a fogolytáborok után krimi félszigeten dolgozott, nőül vett egy vladivosztoki leányt, akitől négy gyermeke volt, kettő ott halt meg. Tizenkét év óta nem kapott hírt szüleiről, hazavágyott, eladta mindenét, jelentkezett a GPU-nál és 900 rubellel a zsebében elindult haza, Magyarországra. Az orosz határon a GPU elszedett tőle minden pénzt és egy fillér nélkül érkezett haza Nagykanizsára. Most munkát igyekszik kapni.

— **»Az Alpesek szépségeiről« tart vetítettképes előadást** ma délután 6 órakor a KIE-ben (Piac ucca 36. szám, I. em.) Papp Károly, a katicabogarak híres kutatója. A nyáron kerékpáron közel ötezer kilométeres útat tett meg s erről az élvezetesen szép alpesi útról kettőszáz darab kép kíséretében fog beszámolni. Belépti díj 40 fillér, mely a fiatal lelkes kutató jövő évi abesszíniai útjának költségére szolgál. Minden érdeklődőt szívesen lát a vezetőség. (:)

— **Nyomorgó hadirokkant.** Egy 25 százalékos hadirokkant napszámos feleségestől és gyermekeivel együtt nyomorog. Kéri a jószívű embereket, hogy juttassák valami olyan munkához, amit elbír, vagy támogassák bármilyen szerény adománnyal, hogy éhező családjával együtt valahogy ki bírja húzni a telet. Adományokat a kiadóhivatal is szívesen továbbít.

— **Becsukták Meierhold moszkvai színházát »népellenes tevékenység« miatt.** Moszkvából jelentik: A népbiztosok tanácsának művészeti bizottsága a nép érdekeivel ellentétes tevékenység miatt bezáratta Meierholdö világhírű moszkvai rendező színházát, amely éveken keresztül élvezte a Szovjet támogatását.

— **Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégekről!**

— **Egyheti fogházra ítélték a nyilas borbély-költőt.** Budapestről jelentik: A mult év március 15-én a Vigadóban tartott gyülés után a fiatalság egy része tüntetést rendezett a Vigadó téren. A rendőrség egy fiatalembert igazolásra szólított fel, aki azonban futásnak indult. A Károly körúton elfogták, ellenszegült, mire megszíjazva állították elő a főkapitányságra. Mikőzben a rendőr az őrszoba felé kísérte, a fiatalember a köréje gyülekező csoporthoz ezt kiáltotta: Magyarok, ne engedjetek ebvinni! Egyes tarsai a rendőr ellen fordultak, aki erre kénytelen volt revolverét elővenni. Az őrszobán kiderült hogy az előállított fiatalembert Oláh Árpádnak hívják, foglalkozása borbélysegéd. Megindult ellene az eljárás, a rendőrség elleni gyülöletre izgatás vétsége miatt. A büntetőtörvényszék előtt elmondotta, hogy foglalkozása borbélysegéd, de nem ebből él, hanem abból, hogy cikkeket és verseket irt a Szittyakürt című lapba. — A törvényszék egy heti fogházbüntetésre ítélte, de a büntetés végrehajtását felfüggesztette. Ma tárgyalta az ügyet a tábla Harmath-tanácsa és az I. fokú ítéletet jogerősen jóváhagyta.

DARRÉ MINISZTER MUSSOLININÁL

Róma, január 8. Darré német birodalmi élelmezési miniszter ma este Mussolini fogadta a Venezia palotában. Előzetesen Darré látogatást Ciano külügyminiszternél.

— **Baumgarten-dijat kap Koós Károly és Dallos Sándor.** Néhány nap mulva, január 18-án osztják ki ebben az évben a Baumgarten-dijakat. Nagyobb és kisebb pénzösszegeket kapnak idén is a Baumgartendijjal kitüntetettek, hogy irodalmi, kritikai, illetőleg egyéb tudományos müködésük zavartalansága néhány hónapra biztositva legyen. Mint minden évben, ezidén is tulnyomórészt fiatalok kapják a Baumgarten-dijakat. Az egyik dijat Dallos Sándor kapja, akinek a Nyugatban jelennek meg novellái. Néhány évvel ezelőtt irt egy regényt is, azonban a Baumgarten-dijat novelláiért kapja. A másik dijat Koós Károly erdélyi drámairónak juttatják. Koósnak az elmult szezonban nagy sikerrel mutatták be irodalmi értékü történelmi drámáját, a „Budai Nagy Antal"-t.

— **Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégekről!**

— **A számoló automata.** Stockholm pályaudvarán egy uj automata áll, amelyet joggal nevezhetünk a technika egyik legszebb vivmányának. A perronjegy, amit ez az automata kiszolgáltat, 10 órébe kerül, de akinek nincs aprópénze, az nyugodtan bedobhat egy nagyobb pénzdarabot is, mert a jegygyel együtt a viszajáró összeget is megkapja. Az automata sohasem csapja be vásárlóit, mindig pontosan viszafizeti a különbözetet. Az automata a legkülönbözőbb pénzrendszerre is reagálhat. Páratlan számmal kifejezett árakkal is tökéletesen dolgozik s minden hajtáju és nagyságu váltópénzre is be lehet igazitani. Szerkezetének müködése nem korlátozódik a tizedes számrendszerre, áthangolható pl. az angol váltópénzrendszerre is. Persze, ebben az esetben külön tipust kell konstruálni. A stockholmi perronjegyautomata egy gombnyomásra több jegyet is kiad. De ha valaki azt gondolja, hogy „okosabb" lesz a gépnél, akkor a gép bebizonyitja, hogy alaposan téved: hamispénz bedobásanál egy riadósziréna kezd bugni s figyelmezteti a közönséget a csalóra. Ezenkivül a gép még le is fényképezi a ettest!

— **Egy rabnő szökési kísérlete.** Budapestről jelentik: Izgalmas fogolyüldözés játszódott le ma délelőtt a budapesti büntetőtörvényszék másodikemeleti folyosóján. Dr. Gomberszky Guidó büntetőtörvényszéki egyesbiró csalás miatt vonta felelősségre Král Rezsőné 41 éves asszonyt, akit fogházőr vezetett elő. Mint a tárgyalsáon kiderült, Králnét már előzőleg háromévi dologházra ítélték, mert egész sereg csalást követett el. A mai tárgyaláson kisebb szélhámosság miatt vonták felelősségre, de a bíróság felmentette. Itélethirdetés után, amikor a fegyőr kivezette a tárgyalóteremből, Králné hirtelen felszakította a folyosóra nyiló ajtót s futni kezdett. A folyosónak ezen a részén több elágazás van és az asszonynak már csaknem sikerült egérútat nyernie. Vad hajsza kezdődött, többen kifutottak a fogházőr kiáltozásaira a tárgyalóteremből és a lépcsőházban sikerült Králnét elfogni. Az asszony azonban ekkor is dulakodni kezdett az őrrel, sikoltozott, kiáltozott. Csak nagynehezen sikerült ártalmatlanná tenni és lekisérni a fogházba.

Paris–Londres, aller–retour

Utinapló vázlat

17 napos angliai utazás után nem érzem magam feljogosítva arra, hogy *Angliáról* írjak. Szerényen, de egyszersmind bizonyos individualizmussal is — csak angliai utamról írhatok. — A kettő nem egy. Amit e rövid idő alatt (és nagyrészt véletlenül) láttam, éreztem, hallottam és tapasztaltam: csak ismerkedés volt. Évek óta élek Párisban és tudom, hogy sokszor milyen nevetségesek az egy-kéthetes »utazók« felfedezései. Viszont a világváros ismerete valamilyen rutint ad az embernek és ha Párist ismered, Londonnal sem fogsz sokáig bajlódni. Állítólag csak az első idegen nyelv megtanulása nehéz, de a nagyvárossal biztosan így áll a dolog. »Öreg« párisi lévén, egyen rangú félként ismerkedtem Londonnal, s mi több: rögtön kritikusi állást foglaltam el vele szemben. Mégegyszer hangsúlyozom: semmilyen végleges és kategorikus következtetés levonására nincsen jogom. Egy jogom van csupán s ez: a bemutatkozás utáni első impresszió leszűrése.

Utazás

A szegény utasnak nem csak a kocsija harmadosztályú, de az egész vonat. Az első- és másodosztályú utasok külön vonaton járnak, csak ők érzik a nemzetközi express-hangulatot. Én öreg, belföldi vonatba vagyok bezárva. Velem szemben és mellettem utasok, akik Párisból Amiesbe, St. Denisből Abbevillebe mennek. A reggeli feketétől vagy »*coup de blanc*«-tól élénk franciák gyermekes virgoncsággal tekingetnek ki az ablakon vagy a térdeikre terített bőrasztalon kártyáznak. Csak Boulogneban csap meg a nemzetköziség szele, ahol az étteremben, a váróteremben már ép úgy beszélnek angolul, mint franciául. A hajó, mely Boulogneból Folkestoneba visz, ott dohog a vasútállomás mellett. Angol hajó, bizonyos megilletődéssel szállok rá: ez már egy darab a nagy, hatalmas és titokzatos Angliából. Miközben az útlevélvizsgáló hivatal előtt tolongok, azon gondolkodom, hogy mit jelent számomra ez a szó »Anglia«.

»Anglia«! Régen izgat. Szeretném megtudni, mi rejtőzik a közhelyek és sémák mögött. Szinte kimeredt szemekkel nézem a gumicsizmás matrózt a fedélzeten. Az első angol »nép«, akit látok. Idáig csak az előkelő, gazdag Champs-Elysées-n lebzselő angolokhoz volt szerencsém. Nézem hát a nép fiát és megállapítom, ha különbözik is a Champs-Elysées angoljaitól, más mint a francia matróz, vagy kalauz, vagy uccaseprő: más mint a francia népfi. Ha lehúznád róla a gumicsizmát, kerek kis sipkája helyébe cilindert tennél, kabátja gomblyukába piros rózsát tűznél: a City egyik gentlemanje állna előtted. Meg se kellene bőrotválni: arca friss, kicsit pirosas, szemei kékek és semmitmondók. Talán kivétel? Nem. Nézem a pajtásait, általában ilyenek. Csak a ruhát kellene megcserélni s »úr« lenne belőlük. Ezt a franciákkal hiába tennők. A francia »mélót« hiába bújtatná valami felforgató szándék frakkba, hiába tenne keménykalapot a fejére: csak elárulná széles gusztusaival és számtalan más apró társadalmi különbséget hordó testi jellegzetességével, hogy kicsoda. Ezt az első benyomást a továbbiak is alátámasztják. Hiába, a brit impérium extraprofitja komoly dolog!

»Anglia«! Hiába töröm a fejem, nincs benne semmiféle egységes kép. Az angol hidegvér összekeveredik bennem, az ugyancsak »meleg« kereskedelmi ösztönnel; nyugodt, weekendi kastélyában ülő angol képe a trópusok és pólusok angol utazójával; az ízléstelen tömegszentimentálizmus tengerében tobzódó tárcairodalomból kiemelkednek sziklák, melyek Shakespeare, Shelley, Galsworthy neveit viselik; kohókat látok, égbenyúló kéményekkel, mindent eltakaró füsttel, mindent elnyomó gépzsivajt hallok, de egyszerre valami vidéki, talán derwentwateri kép jut eszembe: tó partjára lágyan leomló hegyoldal, bokrok és zöldlombú fák tövében tehenek. — Kár álmodozni: annyi sok mindent jelent »Anglia«, hogy ez a sok a semmivel egyenlő. Belépek a kis útlevélszobába, a rendőrtisztviselő udvariasan helyet kínál (nem úgy mint Közép-Európában). Végtelenül udvariasan kérdez, sőt faggat. Hogy mit akarok Angliában, kihez megyek és miért, mennyi pénzem van és meddig akarok maradni. Az udvariasság talán olyan gondolatokat takar, hogy »ki hívott és mi a fenét keresel nálunk?«.

A hivatalos formulák kitöltése után megkönnyebbülten megyek a fedélzetre és szívom a friss lamanchei levegőt. Gyenge szellő simogatja a tenger habjait, a sarokban heverő tálakra nem lesz szükség. Különben is, már meg is érkeztünk: a folkestonei parton áll a sisakos Tommy. Érdekes, csakugyan úgy néz ki, mint ahogy a képek és leírások ígérték. Sokszor a nyilvánvalóság meglepőbb, mint a nem várt furcsaság. A vonatbaszállás előtt iszom egy csésze teát, melyet kávénak néztem, lévén tejestea; ettől a pillanattól kezdve a tea hű kíséröm és álnok barátom lesz. Szeretni fogom, bár izgatni fog. Megszabadulni azonban nem fogok tudni tőle.

Az angol vonat harmadosztályú kocsija olyan kényelmes mint a középeurópai első. Plüsdivány, asztal, függöny. Már látom, hogy szeretik a kényelmet. A francia nem sokat törődik vele, hogy min ül és hol lakik, az angolnál azonban az élet értelmetlen lenne finom fotelek és rendes lakás nélkül.

Velem szemben egy egyiptomi fiatalember és egy csehszlovák illetőségű bécsi kalapkereskedő ül. Megismerkedünk. A kereskedő hangosan kiabál, a vagon angoljai ijedten pisszegnek felénk. Azt mondja, hogy turista, de én látom a szeme állásáról, hogy rosszban jár, azaz üzleti ügyben.

Londonig a vonat egyszer sem áll meg és csakhamar a Victoria-Station előtt cipelem a csomagom az ódon kinézésű, de gyors és biztos taxik felé.

A város

Mikor visszatértem Párisba, sokszor kérdezték:

— Nos, London?

Nevetve legyintettem:

— London? London nem létezik...

Hogy is mondhattam volna ítéletet arról a kőhalmazról és embergomolyagról, amit Londonnak hívnak és ami tulajdonkép negyven város egymásmellettisége, jobban mondva negyven város egymás hegyén-hátán való marakodó tülekedése... Beszélhettem volna a Cityről, amely a legrégibb s melyet valaha

római fal övezett (ennek romjai itt-ott még feltelhetők)

és amely ma a város szívén fekvő pénztárca. A világ legkereskedőbb városának legkereskedőbb negyede, ahol az aranyborjú templomait Royal Exchange és Bank of England néven ismerik és ahol cilinderes, vörösrózsás, simára borotvált, pipázó urak üzletelnek Dél-Afrika aranymosóinak, Ausztrália juhpásztorainak, Kanada farmereinek, India páriáinak izzadságával. Ahol a szűk uccák útvesztőjében, mint megkergült elefántesorda tolakodnak az emeletes autóbuszok és ahol a közlekedési rendőrök aranyos lágysággal nyitnak utat az úttesten áthaladó gyermekeknek, mintegy igazolni akarván, hogy még van emberi érzés a bankjegyek Akropoliszán. Elbizakodott és túl optimista munkásvezéreknek a legegészségesebb séta: a londoni City. Ha a Lloyd's és a Barcalay Bank Ltd és az egyéb finánc intézmények hatalmas buildingjára néznek, bizonyára megakad a torkukon a kapitalisták közeli összeomlásának jóslata...

De London a *Soho* is, a City-től északnyugatra fekvő színháznegyed, a brit főváros Montparnesse-a, olasz, francia vendéglőivel és Hungarian Csárda-ival, bűneivel, saxophonjaival és girl-jeivel, ahol a monarchizmus hagyományait a His Majesty's a Prince of Walles és Duke of York's színházelnevezések szolgálják.

És Londonban a Bloomsbury is, ahol egész uccák: boarding-house-ból állanak, ahol napi 6—10 shillingért szállást és breakfeast-et kap az idegen tudós vagy diák, aki a British Museum mellett kíván lakni, hogy a világ legnagyobb hasonló intézményének kincseit kényelmesen aknázhassa ki. — Azért nehogy azt higgyük, hogy a Bloomsbury holmi londoni Quartier Latin. Nem, erről szó sincs. A párisi diáknegyed fesztelen és fiatal életességének itt nyoma sincsen, miután hogyan a Soho sem Montparnesse, ahogy Montmartre-ról ne is beszéljünk itt. És a West-End Londona megint más világ! A Piccadilly amerikai forgatagától, a 240 hektáros Hyde Park körnékén előkelő villák, nirostétás családi házak, pardon: várak (»My House is my Castle« — »Az ön házam az én váram) állanak, ahonnan elegáns autók suhannak ki és dédelgetett kutyákat visznek ki sétálni, dédelgetett m's-ek, kik szendé szemeiket lesütve, kihívóan cigarettáznak az utak és parkok sétányain. A Hyde Park lovagoló gavallérjait nézve, igazán színházban hiszem magamat.

Mintha az óriási Hyde Park nem volna elég lovaglásra, csónakázásra, korzózásra és létrás politikai meetingekre, ott van mellette a Green Park és a St. James Park, amelyek a Buckingham Place-t fogják közre, ahol a királyi őrségváltást csodálják minden nap féltizenegykor a bámész idegenek és a királypárti (valamint a munkáspárti) nép. Az angol nemzet Walhallájában, a Westminster Apátságban, a sok sír és szobor közül legjobban egy, a kövezetbe írt tábla hatott meg, mely arról beszélt, hogy itt nyugszik *Livingstone*, aki 1873-ban halt meg mint a tudomány pionírja Afrikában. A gótikus parlament kertjében *Rodin* »Calaisi polgárok« szobrát csodáltam meg és egyet aludtam, a fűvön elterülve, a Thames partján, őszi napban (egyedüli hely Londonban, ahol a füre nem csak léphetsz, de rá is fekhetsz).

Most, olvasó, jól fogózkodj meg, mert nagyot ugrunk: East-End! Hinnéd-e, hogy ugyanabban a városban vagy, mint az előbb, most, midőn Whitechapel főútvonalán ballagsz, egyemeletes házak között, melyeknek üzleteiben *Lévyk* és *Cohenek* szövetet árulnak és ahol apró teaboltokban kövéren fekete sémita nénikék mérik a »loin chop«-ot »chips«-szel. Bizony a whitechapeli rongyvásáron (rag fair) mást árulnak, mint a börzén, de a fő (főleg Londonban), hogy vesznek és eladnak. Whitechpel azonban még hagyján, menjünk Stepney, Mile End, Old Town, Bow, Bromley, Poplar és Blackwall negyedekbe: ez az igazi, a férges, a sötét, a piszkos, a nyirkos, a nyomorult és a vig város. Nyomorult és vig? Igen. Furcsa, de így van:

fesztelen s élénk élet csak itt a szegények negyedeiben található. — A fagyosképü westendi fajta olyan távol áll a eastendi virgonc suhancok és iszákos kocsisok fajtájától, mint az auteuili villák népe Belleville népétől.

Az East-End negyedei is meglehetősen elárulják a lakosság foglalkozását. Shoreditch, az ír takácsok vidéke, Finsbury az ékszerészeké, Bethnal Green a cipészeké és selymeseké.

A házak nem olyan sötétek mint Pesten (mossák őket!), de a gyárak és műhelyek füstje és zaja olyan vígasztalanná teszi a vidéket, mint Páris zónái. Itt eligazodni igazán művészet, az uccák össze-vissza vannak számozva, nincs páros és páratlan oldal. Néhol egy-egy jelentéktelen templom vagy hatalmas mozi mered. Az uccákon autóbusz, villamos, trolleybus szalad, a föld alatt a hihetetlenül benyolult és

ÚJ ÁRAKKAL
DOLGOZUNK!
Üzletszerzőnk fel fogja keresni, kérjen árajánlatot bármilyen nyomtatvány szükségletére
TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R. T.
Debrecen, József királyi herceg-u. 1.

gühítően illogikus beosztású földalatti villany- és gőzvonatok futnak.

Az East-Endtől délre van a kikötő. Mert London kikötőváros: rakpartjai 112 kilométerre terjednek! A London Docks a fűszer, gumi és elefántcsontáruk raktára. West India Docks gabonát, rumot, cukrot, kendert és fagyasztott húst zár magába. A dohányt főleg az East Indiai Docks-ban halmozzák fel. A túlparti Surrey Commercial Docks nagyrészt fát rejt. A dockok: csupa öt-hatemeletes árúbörtönök, kis ablakokkal, hatalmas emelőgépekkel. Mi egy londoni raktár? A Thamesen megáll a hajó, az emelődaru beemáli az árut a magazinban, ahol az egy pár hónapig áll, míg a másik oldalon lévő teherautók el nem viszik. A raktár, mint valami nagy pióca magábaszívja a folyó vérét: az árút és végül a másik oldalon eret vágnak rajta. Miközben az árú áll, a földszinti irodában telefonálnak, számolnak, könyvelnek és izzadnak, vesznek és eladnak, vesztenek és nyernek.

Tipikus dock- és matróznegyed a vén Wapping,

a középkori matrózöldöklések és kalózakasztások színhelye.

Szűk sikátorok kígyóznak innen a folyó partra és hamisíthatatlan őszkörszakállas »vén tengeri farkasok« állanak a lépcsőkön. Cook kapitány idejét és egyéb konzervreklámokat juttatva eszünkbe.

Mindez elenyésző része Londonnak. Délen, a Thames balpartján még mérhetetlen munkásnegyedek terülnek el. Southwark, a sörfőződékkel; Rotherhithe, az épületfaiparral, Bemondsey orrfacsaró gyapjúbűzével. Battersea, a gigantikus villanyteleppel... de ki győzné felsorolni? Ki tudná leírni a 40 várost 42 parkjával, 8 millió lakosával, uccai kéregetőivel, akik keménykalapos elegánciájukkal elmehetnének banktisztviselőnek, járdafestőivel, akik sokszor igazi tehetséget pazarolnak el színes krétáikkal az aszfaltra, érthetetlenül rikácsoló, plakátokat mutogató rikkancsaival?

London nem létezik, pedig úgy volt, hogy a nagy 1666-os tűzvész után megszületik. Wren ugyanis újjá akarta építeni, széles utakkal, szabályosan, tervszerűen. Persze ebből nem lett semmi. A XVII. század korai kapitalizmusa nem engedte a racionalista városépítést. Így nőtt századokon keresztül a mai anarchikus Londonná a sok apró község.

Régi város s mégis alig van művészeti értékkel bíró emlékműve, a telepspekuláció mindent lebontott, mindenen átfúrta magát a tőke.

L. I. (Páris.)

(Jövő vasárnapi számunkban folytatjuk.)

HIRDETMÉNY. Értesítem a város lakosságát, hogy az állatok által okozott károk esetében a kihágási és közigazgatási eljárás folyamán megállapítható kárdíj és hajtópénz mértékére vonatkozó, a városi közigazgatási bizottság 528—1936. kb. szám alatt alkotott szabályzatát a m. kir. Földmívelésügyi Miniszter Ur 14.938—1937. IX. 3. számú határozatával az 1928:X. t.-c. 17. §-a alapján jóváhagyta s ez az árszabályzat a jelen közhirrétételt követő napon hatályba lép. A kárdíj és hajtópénz szabályzat a városi I. fokú közigazgatási hatóság Kossuth u. 20. földszint 40. számu hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthető. Polgármester.

Az Ön szállodája **Budapesten** a
Corvin-szálloda
Budapest szívében, a Nemzeti Színház mellett: VIII., Csokonay-utca 14.
Főkötelez modern komfort. Folyóvíz és központi fütés minden szobában
Budapest valamennyi villamos vasuti és autóbusza a hotel közvetlen közelében
Egyágyas szobák már 4 pengőtől, kétágyas szobák 6 pengőtől, teljes penzió 6.5- pengő.

Hajfestést — Gépondulálást
Modern nappali és estélyi frizuráit keszíttesse
Ramminger mesternél
SZENT ANNA-U. 10-12. TELEFON: 15-37.

Asszonyoknak

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Budapesti divatpletykák

A budapesti nagy szalonok már lázasan készülnek a párisi tavaszi bemutatókra és a párisi szalonok már körülbelül ott tartanak, hogy azon gondolkodnak, hogy vajjon milyen legyen a jövő őszi divat. De mi egyelőre maradjunk meg a jelenben és nézzünk egy kicsit körül a divat elegánsabb berkeiben.

Egy asszonyt mindig és minden körülmények között érdekli, hogy ki milyen ruhát csináltatott, milyen híresség miben jelent meg, egyszóval egy kis pletyka soha nem árt — alapon én is mesélek most.

Mezey Mária egyike a legfelkapottabb budapesti színésznőnknek, gyönyörű nerzzel díszített nagy esti, fekete romain ruhát csináltatott, azután egy nutriával végigbélelt drapp-barna meleg téli kabátot, hozzá egy térdéig érő magas kígyó csizmát, ugyanilyen kesztyűt és retikült. Egy nagy barna nyúlszőrkalap egészítette ki ezt a gyönyörű ensemblét. Alatta egy barna tricóruhát hord, sárga galelit zippzárakkal. Remekül néz ki.

Az egyik előkelő fővárosi szalonunkban, ahol az arisztokrácia színe-java találkozik, nagyon érdekes modellek készülnek az itt tartózkodó legelegánsabb angol lady számára: 1. fekete romain estélyi ruha, vállpántokkal, kétszínű, kék és vörös virágokkal, erre egy rövid fekete bolero jött, ami elől kétszínű, kék és vörös hosszú muszlin szalagban kötődött, ami által az egész a földet seperte. Egy másik remek szabású ruhája egy bordó muszlin bársony egészen szűk szoknya kék flitter kabáttal. Nagyszerű összeállítás.

Pest szenzációja egy fekete selyemcsipke estélyi ruha, mély dekoltázzsal, princess szabással. A ruha kombinéja, zöld, lila, vörös és kék satin összeállítású, ez tör át a csipkén. Bolero jön rá, amelynek szélét ugyanilyen színekből ízlésesen összeállított flitter bordür szegélyezi. Az elmult héten három megrendelése jött a modellt »termelő« szalontulajdonos nőnek.

* *

Az Alpár premier és az utána következő előadások zsúfoltak voltak az elegánsabbnál elegánsabb szép asszonyokkal. Egy csomó színésznőt és arisztokrata nőt volt alkalmunk megfigyelni, akik közül Sennyey Vera feltűnt a Néma leventében viselt kék bársony korabeli ruhában, nyakában bársony szalagon nagy arany kereszt lógott. Egy szőke grófnőnkön pedig fehér muszlinruha volt ezüst flitter kivarrással. Nagyon szép volt, mintha elszórt csillagok lettek volna ruháján.

Muráti Lili nagyon szép fekete szövet kabátot csináltatott az elmúlt héten nagy ezüst róka muffal. Hozzá ezüstróka kucsmát is rendelt.

Hogy ne csak mindig nagy és kiesti ruhákról regéljek, hanem valami sportszerűségről is szóljak, kénytelen vagyok megemlíteni, hogy a svábhegyi sikorzón mindenki ámult azon a barnahajú hölgyön, aki világos drapp berberi sikosztümben jelent meg barna bőr gombokkal, háttal és sapkával. Egy másik remek szép sikosztüm volt egy fehér ensemblé vörös pulloverrel, zoknival és vörös, fehér rózsás kendővel volt a hölgy feje bekötve, — de előre mint a paraszasszonyoknak. Ez a legújabb sidivat.

DIVATPOSTA

Szőszi. Bordó jerjey ruhájára tétessen egy arany zippzárat, kap galelitből és a zsebekre is gomb helyett inkább zippzárat tétessen. Még egy pár centit vegyen az anyagból és abból csináltasson egy kis toronyos sapkát. Üdvözlet.

Takarékos asszony. Ha megunta sötétkék ruháján azt a gallért, vegyen két deka fehér angorát és kössön magának egy két ujjnyi széles nyakat, amit szépen beállítva, visszahajtós nyaknak varrjon fel. Nagyon csinos lesz, azért viselheti piros övvel és zsebkendővel. Üdvözlet.

Gondos anya. Vöröshajú kislányának nagyon csinos volna egy halványzöld muszlin vagy taft ruha strass dísszel, kis ezüst cipővel. De jól állna neki halványkék ruha is. Ha nem akar sokat költeni rá, nyugodtan vehet valami olcsó selymet, vagy klokét is. — Üdvözlet.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz körút 35. küldjék.

HETI ÉTLAP

Hétfő: ebéd: Erőleves, sonkás kocka, narancs; vacsora: vese velővel, gesztenyepüré.

Kedd: ebéd: Húsleves, csirkepörkölt tarhonyával, alma; vacsora: Rakott kelkáposzta, sajt, vaj.

Szerda: ebéd: Karfiolleves, vagdalt borjúhús, diós metélt; vacsora: császárhús, tea, vaj.

Csütörtök: ebéd: Zellerleves, sertéskocsonya, lekvároš bukta; vacsora szardinia, tea, vaj.

Péntek: ebéd: Burgonyakrémleves, ponty vajban kirántva, alma; vacsora: felvágott, sajt.

Szombat: ebéd: Csontleves, libahátа sülve, lencse, diós kifli; vacsora: hideg libamáj, uborka, tea.

Vasárnap: ebéd: Raguleves, párolt libamell burgonyakrokett, palacsinta; vacsora: borjúsült hidegen, almakompót.

RECEPTEK

Sós burgonyafelfújt. Egy porcellánformát jól ki kell vajazni és a fenekét megfőtt burgonyaszeletekkel kizsindelyezni. Nyers hámozott burgonyát sós vízben megfőzünk, a vizet leöntjük róla és a burgonyát még kissé megszárítjuk a sütőben, azután ritka szitán áttörjük. Egy kiló burgonyához tizenkettő deka friss vajat habarunk, azután apránként néhány kanálnyi savanyú tejfelt, három tojás sárgáját és ennek kemény habját hozzáadjuk, de e nélkül is elkészíthető. A habarékba néhány megtisztított és apróra vágott heringet vagy ajókat keverünk, azután a formába töltjük, a tetejét szépen lesimítjuk késsel és néhány darabka frósvajat rakunk rá. Félóra alatt megsül a sütőben. Főzelék helyett vagy előételnek igen jó. Hal helyett sonkát is lehet beleadni.

A kecsege elkészítése. Készítsünk egy lábasban kevés vajból és lisztből barna rántást, adjunk hozzá fölszelt vöröshagymát és eresszük föl utána vízzel, amelyben egy kis borsó főtt. Ha ez a lé jól megfőtt, egy citromlevet facsarjunk hozzá, tegyük bele a megtisztított kecsegét és főzzük benne puhára, de vigyázva, hogy a hal széjjel ne főjjön. Most tegyük a tálra, egy lábasban habarjunk össze két tojás sárgáját, a lét öntsük hozzá és főzzük fel sűrűre, hogy a kanál hátát két miliméterre befogja. Ezt a mártést öntsük a kecsegére, s adjuk föl.

Háztartási tanácsok

Megperzselt fehérneműt foltos helyét hintsük meg egy kis sóval, vizesítsük be és hagyjuk rajta megszáradni sóval együtt. A folt hamarosan el fog tünni.

Itt az év eleje — jósolnak a jósok

Az új esztendő mozgásba hozta a világ mesterjósait. Nyilatkozott a madagaszkári, bagdadi, párisi, londoni, budapesti és berettyóújfalui Mester és valamennyien csodálatosan érdekes dolgokat magyaráztak el az új esztendőről. Munkatársunknak sikerült megínterjuvolni a főmestert, Siribus urat, aki készséggel állott rendelkezésünkre.

Mielőtt hozzákezdett volna a horoszkóp felállításához, természetesen felvette jósruháját, a föveggel (lásd Ember Tragédiája londoni szín), háromszor meghajolt, lehunyta szemét és azt mondta: *kakuk*. Felelni akartam, de Siribus mester sírí, bús szemmel rámtekintett és így szólt:

— Jövel.

Meg akartam kérdezni, hogy hova jövel jek, de Siribus rámutatott a varázspálca hegyére és én rémülten láttam, hogy a varázspálca végén nincs semmi. Reszketve figyeltem és bámulattal hallgattam a megnyilatkozó Mestert:

— Először és mindenekelőtt — kezdte Siribus — az időjárást fogom megjósolni százszázalékos pontossággal. Tehát: Januárban általában hideg idő lesz, esik majd a hó, fagy is lesz, de lehet, hogy megváltozik az idő és enyhülés következik be. Minden ellenkező híradással szemben határozottan kijelentem, hogy februárban nem lesz strandidő! Ezt csak a kontárjósok hiresztelték el. De csalhatatlan bizonyossággal jelentem ki, hogy júniusban igenis meleg napok lesznek. Akármit is jósolnak a tehetségtelen kisjósok, bizonyos, hogy nyáron meleg lesz, télen pedig hideg! Elhiszi?!

Elhittem, mert ne higyjem, ha ő mondja.

— A politikai életben nagy változások lesznek — folytatta Siribus mester — nem bocsátkozom könnyelmű kijelentésekbe, de az bizonyos, hogy óriási változások lesznek. Az is lehet azonban, hogy nem lesz semmi változás.

— A Merkur azt mutatja, hogy öt királyfi fog születni. Ezt azonban még nem lehet százszázalékosnak venni, mert a Vénus hét királyfit jelez. Lehet azonban, hogy a Mars zavarni fog, komplikációk jönnek közbe és nem születik egy királyfi sem.

Megjósolta még Siribus mester, hogy lesz több gyilkosság, a tolvajok lopni fognak és a bírák el fogják őket ítélni. Hogy Braziliában az idén sok kávét fognak termelni, szemben Hajdúhadházzal, ahol az idén egyáltalában nem lesz kávétermés.

Többet sajnos nem jósolt, mert felálltam, kicsavartam kezéből a varázspálcát, háromszor jó a fejére húztam, leköptem; kakuk, mondta háromszor és otthagytam.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A »DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSAIT.

Akik a halottakból élnek...

Az ember megszületik, felül az elet-vonatra (van aki elsőosztályon utazik, van, akinek csak harmadosztály jut és van, aki csak a vonat ütközőjén kap egy kis helyet) és elindul a hosszú úton. Utközben egy-két potyautast lesodor az alagút, vagy leszállít az ellenőr, vannak akik megunják az utazást és egyszerűen kiugranak a vonatból, a vonat pedig megy tovább, egy állomás, tíz állomás, ezer állomás, lassankint lemaradoznak az utasok, új arcok tünnek fel, új poggyászok, új gondolatok, csak a vonat marad a régi.

Az állomásokon aztán különös, komor emberek tünnek fel, halkan köszöntik a leszállókat, megfogják, elkísérik, gyengéden bebocsátják őket a nagy váróterembe (ahol egyedül, senkitől se zavartatva lehet várakozni ezer évekig a feltámadásra) és a vonat tovább indul. Amikor átrobog velünk a vonat a kisebb álomásokon, észre se vesszük ezeket az embereket a vonatablakból, a végállomáson aztán megnőnek, muszáj tudomásul venni, hogy igenis, ezek is léteznek, koporsókereskedők, sírások és a többi különös ember, akik a halottakból élnek. És bele kell törődnünk, hogy valamennyien az ő kuncsaftjaik leszünk, az egyik előbb, a másik később, de mind, mind, én is, te is, ő is

A temetkezési vállalkozó

félhomályos üzlethelyiségben ül, koszorúk, kandalláberek és koporsók között. A kuncsaftjairól kérdezem a rengeteg koporsó tulajdonosát és beszélgetés közben néha az az érzésem támad, mintha egy kriptában virrasztó halottal ülnék szemben. Egészen furcsa, hogy nem túlvilági hangon mondja:

— Érdekes, mennyire megváltoztak az emberek: régebben a legdrágább koporsókat keresték, a legdíszesebb temetést rendezték halottaiknak, ma már még ebben is az olcsót kutatják és úgy alkudoznak kérem, mint a fűszerüzletben.

Rosszkedvűen rázza a fejét, aztán sóhajtva mondja, hogy régebben, amikor még háztól lehetett temetni, menynyivel szebb volt a temetés, elől ment a négy fekete ló a bóbitával, hátul meg a zokogó gyászolók, gyönyörű látvány!

— Nem kellemetlen így ülni? — kérdem és ránézek a kandelláberekkel körülvett, különös illatú koporsókra.

Mosolyog:

— *Olyan ez nekem, mint fűszeresnek a liszteszsák.*

Elmondja, hogy csak vallásos érzésű és nem túl élénk fantáziájú embereknek való ez a foglalkozás: pap és kereskedő keveréke a temetkezési vállalkozó.

Egy kicsit hallgatunk, aztán zavartan megkérdem, hogy:

— És Ön... hogy is mondjam... arra az esetre, ha... szóval Ön már választott magának egy koporsót?

Rámutat a főhelyen álló, dús faragású, aranyozott koporsóra:

— Ez lesz az enyém! Remek anyag, kitűnő kiállítás, pazar díszítés, kényelmes, ennél jobbat még kívánni sem lehetne.

Olyan meleg hangon dícséri, hogy csaknem kedvem támad belefeküdni. Ha pénzem lenne talán meg is vásárolnám. Irigyen bámulok a temetkezési vállalkozó megelégedett arcába; de boldog ember, milyen szép temetése lesz!

A sírásót

természetesen a temetőben találtam meg, ott állt egy frissen kiásott sír előtt és ásójára támaszkodva közönyös arccal hallgatta az éneket: »Te benned biztunk eleitől fogva...« — A gyászolók zokognak, a sír felé hajolva kutatják az eltűnő koporsót, jaj, lassabban, sírják a sírások felé, akik úgy dolgoznak, mint a motola, egy perc alatt betemetik a sírt, megcsinálják a sírdombot és indulnak. Huszonöt fok hideg van kérem, nem lehet érzelegni, jaj, lassabban! Egyre megy az, kérem.

Az elsötétedő sírok között megyünk. Megkérdem tőle, szereti a mesterségét? Nem felel rögtön, talán nem érti, mit kérdek, minek kérdem; már éppen újra kérdezni akarom, amikor megszólal:

— Nem szerelemből vagyok én sírásó. De valamiből csak élni kell!

— Hány sírt ásott már életében?

— Nem számolom. Az biztos, hogy sok embernek megástam már a sirját. (Ez nem is sejti, milyen sok kollégája szaladgál ebben a városban, akik egyebet sem csinálnak, csak egymás sírját ássák, ha nem is ásóval, meg lapáttal.)

Megkérdem, megijedt-e, amikor felépítették a krematóriumot?

— Már már ijjettem vóna.

— Hogy nem kell több sirt ásni munkanélküli lesz — magyarázom, de legyint egyet az ásóval:

— Mese a! Akkor ígető lennék! De nem lesz abbul soha semmi, mer az emberek félnek, hátha fáj az ígetís!

A kuncsaftokról kérdem még, mire kijelenti, hogy a halottak mind »jó fiúk«, az élők azonban smucig fráterek, egyre kevesebb borravalót adnak.

A temetőkocsis

is jóindulattal nyilatkozik a halottakról:

— Jóemberek azok, uram, nincs velük sose baj. Már egészen megszerettem őket.

— Nem szeretne inkább párádés kocsis lenni?

— Nem én! Ott a temetőkocsi bakján nyugodtan ülhet az ember, nem rakoncátlankodik az utas, nem parancsolgat, így hajtsak, úgy hajtsak, erre hajtsak, arra hajtsak. Eddig legalább még egyik se szólt...

Vicces ember ez a temetőkocsis, de jó volna, ha egyszer valamelyik halott szépen, lábujjhegyen kiszállna a koporsóból, előrelopóznék az üveghintóban és hátulról megveregetné a jóhumorú kocsis hátát:

— Hé, öregúr! Eressze meg egy kicsit a lovakat!

A sírkőfaragó

is a halottakból él. De nehezen, mert a sírköveket sajnos az élők vásárolják és keveset fizetnek (a kőfaragónak legalább is kevés jut). Angyalszárnycsiszolás közben kérdezgetem a nehéz mesterségről.

— Régebben csak egyszerű, sima köveket faragtunk, de most már olyan munkát végzünk, mint a szobrászok. Alig rendelnek sima köveket, legtöbben a halott életnagyságú szobrát készíttetik el. Tessék elhinni kérem, minket nem tudnak megfizetni. Állandó életvesze delemben dolgozunk, a mázsás köveket nekünk kell felalítani, elrendezni is.

Amikor kipanaszolta magát, megkérdem, melyik híres ember sírkövét faragta már ki eddigi működése alatt.

— Nem néztem én, melyik a híres, mindegy az nekem. Halott az halott.

Koldusasszony

a temető kapujában is a halottakból él. Olvasót perget, ájtatos képpel lép közelebb és szipogva megkérdi, kit gyászolok? Olyan résztvevő fejcsóválást csap, hogy csaknem sírvafakadok, úgy sajnálom magamat. De visszaszívom a könnyeket és megmondom neki, hogy ez esetben nem gyászról, hanem riportról van szó.

— Nehéz kenyér a miénk — nyilatkozza —, imádkozunk a halottak nyugalmáért, már az unokám is segít imádkozni, de nagyon kevés a haszon. Azelőtt más volt, haj, egy baj van itt!

— Mi a baj?

— Hogy sokan vagyunk arrafa kevés kis halottra, és oldalt pislog a kolléganőkre«. *Fülöp László.*

„A barátnőim rábeszéltek, menjek férjhez..."

Egy hetvenéves menyasszony pere hetvenkétéves vőlegénye ellen. Kártérítési per az elfogyasztott ebédekért.

Nem mindennapi kereset érkezett a járásbíróságra: egy hetven éves menyasszony adott be keresetet volt vőlegénye, egy hetvenkét éves nyugalmazott vasútas ellen, 270 pengő megfizetését kérve. A keresetben a hetvenéves menyasszony elbeszéli tragikomédikus házassági kísérleteinek történetét is.

— Hetven évig férfi nélkül, nyugodtan éltem — mondja keresetében — és hetven éves koromra

barátnőim rábeszéltek, hogy menjek férjhez egy hetvenöt éves kereskedőhöz.

Bolond fejjel hallgattam a rábeszélésekre, bemutatták a kereskedőt, nem hagytak nyugodni, mire döntöttem: férjhez megyek. Van egy kis házam, megtakarított párezer pengőm is van, nyugodtan, gond nélkül élhettem volna egyedül is, de barátnőim telebeszélték a fejemet, hogy mégis csak jó, ha öreg napokra van valakije az embernek. Megtártottuk az eljegyzést.

A menyasszony elmondja ezután, hogy a hetvenötéves vőlegény milyen szeretettel és tisztelettel vette őt körül, esténként nagy vacsorákat adott a vőlegénynek, úgylátszott, végre hetvenéves korára beevez a boldogságba. Már kitűzték az esküvőt is, amikor beütött a szerencsétlenség:

a vőlegény két nappal az esküvő előtti végelgyengülésben meghalt.

— Meggyászoltam szegény vőlegényemet — folytatja a keresetet — és most örökre lemondtam a házasságról. A barátnők azonban most már nem hagytak nyugodni, jártak a nyakamra, meg akartak vigasztalni és mindenáron férjhez akartak adni. Kérés nélkül szállították a lakásomra a leánynézőket és mutatták be

a nyugdíjas vasutast is.

A keresetből kitűnik aztán, hogy

a »fiatalok« egymásbaszerettek, a nyugdíjas vasutas mindennapos lett a hetvenéves leány házában.

— Mindennap nálam ebédelt — írja keresetében az idős leány — traktáltam, etettem és megkérte a kezemet. Azt mondta, hogy szép nyugdíja van és öreg napjainkra csendes boldogságban fogunk élni. Igent mondtam. Kértem, hogy tüzzük ki az esküvő napját, de ő folyton halogatta, ráér az, minek sietni. És nyugodtan ebédelt, vacsorázott nálam. Végre aztán kitüztük az esküvő napját, de amikor közeledett a nagy nap, vőlegényem érthetetlen módon megváltozott. Figyelmetlen lett, gunyosan tréfálózott,

vén tyúknak és öreg dögkeselyűnek nevezett.

Én tiltakoztam a durva tréfálás ellen, mire egyszerűen a szemembe nevetett és kijelentette, hogy ha nem tetszik nekem az ő beszéde,

ne menjek hozzá feleségül.

— Általában azt tapasztaltam — folytatja keresetében — vőlegényem mindent elkövet, hogy az esküvő előtt megutáljam és visszaadjam a gyürüjét. Átláttam azonban a szándékán és mindent eltürtem, szó nélkül. Erre aztán már nyiltan kimutatta a fogafehérét, kijelentette, hogy ő azt hitte, nekem több pénzem van,

ő nem bolond párezer pengőre egy koloncot venni a nyakába.

neki jó nyugdíja van, megél ő egyedül is. És otthagyott. Kérem a bíróságot, hogy

a nálam elköltött ebédek és vacsorák összegének, 270 pengőnek a megfizetésére kötelezze volt, hűtlen vőlegényemet.

A bíróság rövidesen kitüzi a tárgyalást a nóruljárt agg menyasszony ügyében.

Uj iparengedélyek

Özv. Gyökös Józsefné sz. Fábján Julianna gyümölcs, déligyümölcs, dinnye, cukorka, napraforgómag, pattogatott tengeri, sült gesztenye és sütőipari termékek kereskedés, Szodrai István bazár és rövidáru kereskedés, vitéz Horvát Gábor és Sándor Imréné gépüzemü bérkocsi, Wolf Arthur szatócs, Kemecsei Lajos balkereskedés.

Megszünt iparok és kereskedések

Sütő András gyümölcskereskedés, Müller Sámuel szállítási vállalat, Fritsch Gergely acéláru kereskedés, Fritsch Gergely késes, Fritsch Gergely galvanizáló, Erdélyi Imréné kézimunka stb. kereskedés, Erdélyi Imréné előnyomda, vitéz Horvát Gábor gépüzemü bérkocsi, Tóth Lajos kárpitos.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A »DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSAIT.

A Kajdumegyeiek Budapesten a Metropolban találkoznak

Rákóczi-út 58.

Pompás új kávéház, János Vitéz sörözője, gyönyörű télikertje a főváros látványossága. — Olcsó, kényelmes szobák, előnyös penzió árak. Cigány: Szegedi Farkas Jóska, jazz, tánc: Virány — Sving — Orchestera. Próbálja meg Ön is többször a **Metropolet.**

Néhány ismeretlen adat Debrecenről és debreceniekről a XVII. századból

A gyulafehérvári káptalan anyagában kutatva 1655-ből több biharmegyei községnek és Várad városának egy igen érdekes összeírását találtam. Ez összeírás alapján — melyet érdekességénél és ismeretlen voltánál fogva ismertetni is szándékomban van — a káptalan királyi könyveiben kezdtem kutatni az összeírásban szereplő családok adománylevelei után. Kutatásom közben igen sok debreceni vonatkozással találkoztam, melyeknek legnagyobb része ismeretlen. Ezeknek egy részét közlöm az alábbiakban.

Debrecen Nagyváradon házbirtokos:

Báthori Gábor erdélyi fejedelem Gyulafehérváron 1609 február 24-én Váradi Kovács másképen Kevi János váradi házát — a Szent Mártop uccában, Debrecen város háza és Keresszegi Csáky István özvegye Vesselényi Anna nemesi kuriája szomszédságában — minden adó alól mentesíti és nemesíti.(1)

A váradi Szent-Márton ucca a városban magában és igen előkelő helyen feküdt, amit az is mutat, hogy a gazdag és előkelő szerepet vivő — a mai gróf — Csáky-család egyik tagjának is ott volt a nemesi kuriája. Arra azonban nem találtam semmi adatot sem, hogy ezen házát a város mikor szerezte s hogy ennek mi lett a sorsa.

Bornemissza János híres debreceni főbíró örököseinek osztály levele, mely Debrecenben 1646 junius hó 6-án kelt.(2)

Bornemissza János főbíró, kinek jeltelen sirját és abban pecsétgyürüjét(3) — melyben egy kámea van s körirat-ban Bornemissza János neve s foglalkozásának megjelölése(4) — dr. Zoltay Lajos találta meg a régi Dobozy temetőben, három gyermeket hagyott hátra. János debreceni kalmárt, Annát, Váradi Lippai Istvánnét; ki 1646-ban Váradon lakott és Katalint, a debreceni lakos, Debreczeni Kozma Ferencnét.

Az osztály szerint János kapja: „az egy sor házat pincéjével és boltjával, az melyben árul, az udvarnak és kertnek felivel edjütt".

Lippainénak jutott: „az Német ucca felől való szer, az udvarnak és az kertnek utánna való részivel edjütt, ennek a résznek most jobbitására adtunk 7 ezer téglat és az felsoron levő boltokat".

Kozmáné része: „az Czegléd uccai ház és az Puskás Ferenc boltia mellett levő bolt, annak is megjobbitására engedtünk mi attiafiak huszonhétezer300 téglát és amennyi mészünk vagyon".

„Bornemissza János báttiánk, Bornemissza János idvezült attiánk javainak, mivel hogy nem tékozloja, hanem inkább szaporitója és keresője volt, ez ő kigielme forgolodását megtekintettük, mi az felül megnevezett attiafiak engedtük és adtuk az mi báttiánknak bihari Iklód nevő helyen levő szőlönket és egy kocsit, egy szekeret öt lovával együtt."

Az egyességet a testvérek Szentpéteri Péter deák és Szabó István debreceni polgárok előtt kötötték. Az osztály levelet Belényesi Belényessy Ferenc, — fejedelem belényesi javainak fiscalisa, — neje sz. Putnoky Erzsébet vétette másolatba, meg nem állapitható időpontban a gyulafehérvári káptalannál.

Debreceni főbírák és notáriusok nemesítése:

Báthori Zsigmond Kolozsváron 1583 december 8-án János deák debreceni notáriusnak adomány levelet ad Bihar községben, a Szent-Miklós uccában egy sessiora ns. Hodossy István és özv. Gerháti Balázsné szomszédságában.(5)

Báthori Gábor Gyulafehérváron 1608 augusztus 4-én cimeres nemeslevelet ad Debreczeni Mészáros Benedek debreceni főbirónak és általa nejének Szabó Margitnak, János fiának és Szabó István unokájának. Cimer: Katonai kék paizsban fészkén ülő természetes pelikán, vérével fiacskáit táplálja. Zárt katonai sisakon királyi koronán a paizsalak. A takarók szinezése nincsen megadva.(6)

Báthori Gábor Kolozsváron 1609 október 14-én Nagy-Gál István — ki 1587., 1597., 1599 és 1611-ben volt tudomásom szerint Debrecenben főbíró(7) és kinek a háza dr. Zoltay megállapitása szerint előbb a Czegléd u. 17. majd a Piac u. 38. sz. alatti házak helyén volt(8) — Bihar on levő szőllőjét — a Buttka szőllő ben Tonhauser Honorius és Mészáros Gergely szomszédságában és az Örhegyen Zeleméri Mihály és Kozma Balázs szomszédságában — mentesíti és nemesíti. A Bihar községben tartott 1655. évi összeirásban fel van tüntetve, hogy csak leányai maradtak és azok révén most (1655.) a Virginás, Dombai, Villás, Kozma családok és Debreceni Kádas János birja.(9)

Debreceni lakosok nemesítése.

Báthori Gábor Gyulafehérváron 1608 május 25-én cimeres nemes levelet ad Debreczeni Borbély Jánosnak és testvérének Szabó Jánosnak, most (1608.) Zámi György kapitánysága alatti katonák. — Cimer: Kék katonai paizs zöld mezején páncélos vitéz jobb karjával görbe kardot emel a fejefelé, bal kezében pedig három piros rózsát tart. Zárt katonai sisakon kiályi korona. Takarók szinezése nincsen megadva.(10)

Báthori Gábor Debrecenben 1609 szeptember 8-án cimeres nemes levelet ad a már előbb is nemes Debreczeni Fekete Jánosnak és általa nejének Körtvély másként Gyulai Annának és leányának Annának. Cimer: Kék katonai paizsban hármas zöld halom két szélsőjén, hátsó lábain álló természetes egyszarvu. Zárt katonai sisakon, királyi koronán páncélos kar markában véres görbe karddal. A takarók szinezése nincsen megadva. (11)

Rákóczi Zsigmond Gyulafehérváron 1607 május 2-án cimeres nemes levelet ad Debreczeni Törös másként Baráth Jánosnak, a fejedelem nagyobb cancelláriája irnokának és általa testvéreinek a debreceni lakos Ferenc és Mihálynak. Cimer: Kék katonai paizs alsó felén férfi (ruházata nincsen leirva) arany tollal táblára hajolva ir; felső részében fehér ruhás angyal jobb kezében napot, bal kezében holdat tart. Zárt katonai sisakon királyi korona. A takarók szinezése nincsen megadva.(12)

Báthori Gábor Gyulafehérváron 1608 augusztus 11-én Debreczeni Törösdy Istvánnak és általa nejének Kováts Judithnak és testvérének Mihálynak Biharon a Szent-Miklós uccában levő házát — özv. Vargha Pálné és a Vámház szomszédságában; ugyanottani szőlőjét — a Csernálon — Oláh Boldizsár és Papp György szomszédságában — és egy szőlőjét Csatárban — Gönczi József, Miklós Boldizsár és ns. Szabó László szomszédságában — minden adó alól mentesíti és nemesíti.(13) A fenti Mihálynak fia János 1655-ben Biharon lakik és az összeírás azt is elmondja, hogy nevezettek ősei, talán nagyszülei, az osztrák császár és magyar királytól Pozsonyban 1560 december 6-án cimeres nemes levelet nyertek, melyet Abauj megye hirdetett ki 1575-ben. A cimeres nemeslevelet nyerte Tövisi másként Vasantó Ferenc és György testvérek.(14)

Bocskai István Kassa 1606 junius 28-án újitott adomány levelet ad a Debrecenben lakó néhai nemes Szijjártó János özvegyének Nagy Annának öseitől örökölt nemesi kuriájára, annak minden tartozékával, Pályi-Ujlakon.(15) Ennek a ns. Szijjártó Jánosnak és nejének ns. Nagy Annának fia, vagy unokája lehetett az a ns. Szijjártó Judith, aki végrendeletében, mint öcséről emlékezik meg özv. Eötvös Miklósné sz. ns. Nagy Erzsébet, a Vásárosnaményi Eötvös-család első ismert őse, — akinek pedig a donatarius Nagy Anna a nagynénje lehetett minden valószinüség szerint.

Dr. Zoltay Lajos, Debrecen nagynevü történésze „A debreczeni városház négyszázéves története" cimü értekezésében elmondja, hogy a város miként szerezte meg a „Tar Kata"-féle házat s azt mondja, hogy Tar Istvánnak valószinüleg nem maradtak örökösei.

Ugyanekkor elmondja, hogy a város Tar István özvegyének végrendeletét, a váradi káptalan átiratában, melyet Gardon István őrzött, megszerezte. Bemutathatom Tar István egyik biztos leszármazottját Katalint, ki először Boldai Farkasnak (lakott Váradon), másodszor Debreczeni Kiss Jánosnak és harmadszor nemes Váradi Gardon Istvánnak volt a felesége, de gyermeke 1607-ben csak Kiss Jánostól ismeretes, úgymint Kiss Judith.

Rákóczi Zsigmond Gyulafehérváron beleegyezését adja ahhoz, hogy ns. Tar Katalin úrnő s leánya ns. Kiss Judith megvehessék és birhassák, Tarr Katalin harmadik férjének, nemes Váradi Gardon Istvánnak, Sámsonban fekvő részbirtokát.(16)

Váradi Gardon István és Tar Katalin házát Püspökiben Bátori Gábor Gyulafehérváron 1609 julius 6-án, az úgynevezett „Kisegyházszegen" Toth Márton és a via publica szomszédságában, minden adó alól mentesiti és nemesiti. — Az összeirás megemliti, hogy Gardon Istvánnak egy ismeretlen nevü lánya, Szabó Gergelynek az özvegye, 1655-ben Püspökiben él és nemességét, valamint házának mentességét a fenti adomány levelével igazolta, de hogy vajjon Tar Katalinnak a leánya-e vagy Gardon Istvánnak előbbi, vagy utóbbi házasságából származik-e, nem tesz említést(17)

Debreceniek Biharon és Váradon, mint birtokosok; az 1655. évi összeirásokban:

ns. Debreczeni Dul Mátyás — kinek háza a Piac uccán van 1656-ban 23. sz. ház helyén, mely 1649-ben Szalárdy János háza(18) — 1655-ben Biharon bir egy házat és szőlőt a Bodó János donatioja alapján,(19) de hogy mint leszármazott vagy vétel jogán, arról hallgat az összeirás. — Itt meg kell említenem, hogy dr. Zoltay „Nagy főbirók és más jeles emberek debreceni házai" című értekezésében igen jól sejti, mikor azt mondja, hogy a Piac u. 23. sz. ház helyén állott ház tulajdonosa 1649; óben generosus dominus Joannes Szalárdi Békési ensis alias Nagyidaiensis-ben a történetiró Szalárdy Jánost sejti, mert Szalárdy Várad 1660-ban történt elfoglalása után a többi váradi nemesekkel együtt Debrecenbe megy és itt tartózkodik, mint azt Gyalokai Jenő frja Várad Topographiája c.(20) értekezésében s innen intéz feliratot a kormányhoz, elmondva benne Várad elfoglalásának történetét is s azt vele együtt a menekült váradi nemesek is nagy számban aláirják.

Debreceni Fekete Miklós — talán az előbbi János fia — nemes lakik 1655-ben Váradon a Péntekhely uccában.(21)

Debreczeni Garázda György özvegye Aszalós Anna, nemesek, 1655-ben Biharon házat és szőlőt birnak, mit a Bihary-családtól vettek.(22)

Debreczeni Kádas János, 1655-ben Biharon bir szőlőt, mint a Nagy Gál István leszármazottja, illetve annak a jogán.(23)

Még egy érdekes adománylevelet és egy gyámrendelést akarok megemliteni.

Báthori Gábor Gyulafehérváron 1609 február 8-án újból mentesiti Török András, a váradi vár provisorának, majd castellanusának, Boldogfalvai (Biharmegye, Debreczen mellett) két nemesi kuriáját és pedig az egyiket Molnár Bálint és Tötö Márton, a másikat Mikó György és Debreczen város territoriuma szomszédságában.(24) Ez az adománylevél abból a szempontból bir érdekességgel, hogy az akkor már majdnem teljesen lakatlanná vált Boldogfalvára szól, mely akkor már nagy részben Debrecen tulajdonában van (lásd Zoltay: Debreczen város birtokainak megszerzése). Ugyanezen Török András ezt megelőzőleg adományt kap Rákóczi Zsigmondtól Kolozsváron 1607 július 6-án Zelestyére(25) és Váradon 1607 október 11-én egy szőlőre Váradon a „Dalos hegyen" néhai Szabó László és Marosi Tamás szomszédságában.(26)

Báthori Zsigmond Gyulafehérváron 1589 február 18-án az elhalt Debreczeni Literati Lukács és a szintén elhalt neje N Zsuzsanna kiskoru fiainak Gábornak és Istvánnak gyámjául Erzsébet leányuknak a Debrecenben lakó férjét Lewkes Jánost rendeli.(27)

A főbírók és nótáriusok nemesítésénél kihagytam a Debreczeni Mike Pál — ki 1619, 21, 23, 26, 29, 32 és 34-ben volt tudomásom szerint főbíró(28) és kinek a háza Debrecenben a Péterfia és Csapó uccák sarkán állott, majd pedig a Tisza-palota középső részének helyén állott ház volt a tulajdona(29) — nemesitését. Bátori Gábor, Szebenben 1612 május 23-án mentesiti Debreczeni Mike Pálnak a Csatári Promontoriumon levő szőlőjét Kölcziczi Tamás és Vargha János szomszédságában. Ezen Pálnak az ismeretlen nevü fiától született unokái: István, András és Pál 1655-ben Csatáron, mint birtokosok lesznek összeirva.(30)

Dr. Lendvay Gedeon.

---

(1) Gyulafehérvári kpt. Lib. reg. V/153.

(2) Gyulafehérvári cista Bihar f. 2/28.

(3) Dr. Zoltay Lajos: „A debreceni városház 400 éves története."

(4) Dr. Zoltay Lajos szives közlése.

(5) Mint 2. jegyzet f. 2/.

(6) Gyf. kp. Láb. reg. V/123.

(7) Dr. Zoltay Lajos: Debrecen élete a XVII. századbeli főbirói számadások tükrében.

(8) Dr. Zoltay Lajos: „Nagy főbirók és egyéb jeles emberek debreceni házai".

(9) l. 5. jegyzet.

(10) Gyf. kp. C r. V/167.

(11) nv. L. r. VI/282.

(12) nv. L. r. IV/242.

(13) nv. L. r. V/132.

(14) l. 5. jegyzet.

(15) nv. L. r. III/20.

(16) nv. L. r. IV/125.

(17) l. 5 jegyzet.

(18) l. 8. jegyzet.

(19) l. 5. jegyzet.

(20) Bihari tört. és régészeti egylet évkönyve 1912.

(21) l. 5. jegyzet.

(22) l. 5. jegyzet.

(23) l. 5. jegyzet.

(24) nv. l. r. VI/34.

(25) nv. l. r. IV/90.

(26) nv. l. r. IV/182.

(27) nv. l. r. II/231.

(28) l. 7. jegyzet.

(29) l. 8. jegyzet.

(30) l. 5. jegyzet.

Pécsi koksz, tojásszén a legmagasabb hőértékü magyar tüzelőanyag. Kapható a képviseletnél

Bódy Pál, Hunyadi-utca 20. Telefon 14-89.

Nyomára bukkantak Monte Christo legendás kincsének

A *Corsica* sziget keleti partvidékén fekvő és az *Elba* szigetével farkasszemet nézö *Bastia* városának nagy szenzációja támadt a napokban. Bastiában állomásozik a Paris nevü földközitengeri francia mentőhajó, amely egyik éjszaka egyszerre három halászhajót hozott ki a tenger bősz viharából. Kettőnek egész legénysége megmenekült, a harmadik személyzete azonban javarészt a víznek martalékává lett és csak három torzonborz, megviselt arcú tengerész jelentkezett a bastiai kikötőparancsnokságnál, hogy átvegyen egy hétszázfrankos úgynevezett *Elsősegélyutalványt*, ami arra szolgál, hogy a póruljárt tengerész haza tudjon utazni kiindulási kikötőjébe.

A hivatalnokok nagy álmélkodására egyik tengerészről kisült, hogy

kapitányi oklevele van,

mégpedig hosszú járatra és személyhajókra, ami igen körülményes és nagy előképesítést igényel. Ez az ember kijelentette, hogy a segélyt nem veszi át.

— Készpénz helyett inkább

kutatási engedélyt kérnék a Monte Cristo közelében fekvő egyik névtelen szigetre,

ami francia terület, mert hiszen Corsicához tartozik. — mondotta, — egyúttal pedig bejelentem, hogy alighanem ráakadtam a nagy napoleonpárti emigrált francia politikus és később veszedelmes kalóz, *Cinto* Fernando rejtekhelyére.

Corsica szigetén a legmagasabb hegyet nevezték el Cinto mesterről annakidején és ez a hegyvidék volt a legutolsó corsicai rablóvezérnek, *Spadának* hazája, ahonnan három ezrednyi katonaság is alig tudta kipiszkálni.

Bastia városában tartózkodott a kérdéses időpontban *Gerard* párisi egyetemi tanár és hírneves lektor, akit azonnal összehozattak a magát Jules *Rémond*-nak nevező tengerészkapitánnyal. Néhány percnyi beszélgetés után a kapitány podgyászából furcsa bőrdarabot vett elő, amelynek láttára a tudós meglepetten kiáltott fel:

— Önnek igaza van, uram és én hajlandó vagyok a kutatáshoz pénzt adni.

Kétnapi pihenés után kis halászgőzössel útrakeltek ketten és ma a világ gazdagabb az eddig felderített ténnyel: *Dumas*, a nagy francia író, nem íróasztalának két lámpaernyője alatt találta ki legnagyobb munkájának, még a vademberek között is közismert regényének, a *Gróf Monte Cristo*-nak témáját és alakjait, hanem

valóban történelemből kotorászta ki mindkettőt és ha magát a regényt saját bőséges fantáziájából is építette fel, munkájának magvában sok a valóság.

A legendás *Dantes* Edmond, akit a politikai vérzivatarokban saját hatalmára annyira féltékeny, minden gaztettre képes, egykorú francia »igazságszolgáltatás« annakidején ártatlanul örök rabságra ítélt,

a jelek szerint azonos a már nevezettt Cinto Fernando-val, aki Napoleon fénykorában helyőrségparancsnok volt Toulonban és aki a meglevő egykorú írások szerint éppen a Marseille előtti rettegett, félelmetes If sziklaszigetére internáltak.

A dolgok előzménye azonban még világosabban áll, mert hajszál pontosan beigazolódott, hogy Cinto Fernandó volt az, aki *Napoleon* visszatérését Elba szigetéről elősegítette. Cinto körül azidőben a Corsica körüli kalózok töméntelen serege csoportosult. Tudni kell, hogy akkoriban igen divatos és rendkívül jövedelmező foglalkozás volt a kalózkodás, amit talán nem is szabad e néven nevezni, mert hiszen a kalózok többnyire *állami szerveknek számítottak* és felsőbb utasításra hadakoztak más politikai pártállású kalandorok ellen.

Nem egy híres és kegyetlen »kalóz« vált később neves katonává, bankárrá, vagy politikai népvezérré. És amikor a nagy regényíró ezek közül választotta munkájának főhösét, akit követendő eszménykép és példa gyanánt állított a regényen ma is épülő olvasók milliói elé: ötlet tán egyéni, de a hőse húsból és vérből való személy volt!

É:ő személyek a regényben

A jelek szerint Cinto Fernando a bastiai és livornoi halászok közül verbuválta kitünő tengerészeit. Napoleon megsegítésén kívül határozott és megbízható adatok szerint a következő tettek állanak a rovásán:

1. Megtámadja és elsüllyeszti az *Abukir* nevü angol hajót, amely *Palermoból* a francia pénzverde számára többmillió frank értékü, külföldön vásárolt arany tömböt vitt Nizza felé.

2. Meglepetésszerüen nekiront a *Bonifacio* városában annakidején dúsgazdaggá vagyonosodott kereskedőknek, kifosztja az egész várost és ismét többmillió frankot zsákmányol. Ebből a támadásból szerezte Cinto azt a kis hajóhadat, amellyel elállta a francia hadihajók útját és elsüllyesztett négy őrhajót, amelyek *Elbát* cirkálták körül. Közvetlenül azután következett be Napoleon visszatérése.

3. Elfogja a nyilt tengeren *Martini* genovai aranyember hajóját, teljesen kifosztja és a kereskedőt üres zsebekkel küldi vissza Genovába.

Van még több is a rovásón.

Az a kérdés:

Miként lehet, hogy a hatalmas zsákmányok ellenére Cinto Fernando koldusszegényen halt meg a toszkáni csendőrök egyik börtönében?

Hová rejtette roppant kincseit? Mert Napoleon számára alig egymilliót juttatott. A többi nyomtalanul eltünt. Itt kapcsolódik be a Dumas által *Faria* abbénak nevezett személy a történetbe.

1813 telén *Ajaccio* börtönében sok esztendei raboskodás után meghalt egy *Léon de Lapéreuse* nevü szerzetes, aki állítólag politikai tette miatt került lakat alá. Ez az ember kétségtelenül támogatta Napoleon ügyét Franciaországban és tudott arról is, hogy Cinto voltaképpen nem is kalóz, hanem *politikai ügynök*, akinek legfőbb feladata a pénzszerzés a francia államkassza számára. Lapéreuse elejtett néhány szót egy kincses szigetről, melyen nem lakik senki és összes növényzete néhány olajfa. De többet nem mondanak a nem éppen kesztyüskezü vallatókról szóló jegyzőkönyvek, melyek ma is megtekinthetők a *Sureté* — a párisi rendőrség — okmánytárában.

Ha már most tudomásul vesszük, hogy Dumas a legerőszakosabb nyugalommal mindenüvé befúrta magát, ahol témát szaglászott és figyelmét semmi sem kerülte el a francia történelem közelmultjával kapcsolatban: kézenfekvő, hogy

a nagy regényiró utánozhatatlan zsnialitással nyomozta ki regényének egyik alakját a másik után

és valósággal irodákat szervezett kutatószenvedélye kielégítésére. Ahogy mindhárom testőr — a Három testőrben — élő személy volt és egyiküknek utódai ma is élnek St. Nazaireben, — nyilvánvaló, hogy *Faria* abbé, *Dantés* Edmond, sőt *Villefort* és a többiek is élő emberek voltak, ha más nevet is kaptak öseiktől! Lapéreuse egész élete s különösen elmulása pontosan fedi Faria abbé sorsát s ezek után joggal vetődik fel a kérdés:

Ha a személyek nem költött alakok, hol a kincs, aminek létezéséről mindnyájan tudtak?

Gerard egyetemi tanár — akinek szavahihetőségében a világon senkinek sincs oka kételkedni — máris beszámolt az illetékeseknek arról, hogy a *Monte Cristo* mellett fekvő hat névtelen és lakatlan szigetecske közül az egyiken, melyet az ottani halászok *Dimane-szint*-nek hívnak,

nyomára akadt Cinto egykori házának.

Nehéz kövekből emelt, eléggé terjedelmes épület ez, amely hegyoldalban épült olyképpen, hogy

leghátsó szobájából alagutak vezetnek be a sziklák alá.

Egyelőre csak ennyi az eredmény. Néhány ezüst edényen és régi, szétmálásnak indult, kövek alá rejtett fegyvereken kívül más még nem került elő. A kincsek talán nem is érdeklik annyira a francia közvéleményt, mint inkább

egy régi rézpántos láda, melynek belsejében Gerard egykorú leveleket, tervrajzokat, hajózási számításokat fedezett fel.

A sors csodálatos játéka az a körülmény, hogy

több mint száz év mulva is teljesen ép állapotában maradt meg Cinto Fernando levelezése

ezzel a francia irodalom, a politikai régiségtár olyan új és eddig ismeretlen adatokhoz jut *Napoleonnal* kapcsolatban. Ki tudja milyen érdekes megvilágításban látjuk majd meg a hadnagyocskából lett világhatalmasságot és az ezernyolcszázas évek izgalmas politikai eseményeit.

A mai, alapjaiban megrendült Európa száz esztendővel ezelőtti multjában megtalálhatja önmagát, mert hiszen az évszázadok sorsközössége most van ismétlődőben.

SZINHÁZ MÜVÉSZET

Heti műsor:

Január 9-én, vasárnap délután mérsékelt helyárakkal: **Esküszöm, hogy imádom.**

Január 9-én, vasárnap este bérletszünetben: **Szakits helyettem.**

Január 10-én hétfőn, B) bérlet 16. számban: **Szakits helyettem.**

Január 11-én kedden C) bérlet 15. számban: **Szakits helyettem.**

A szinházi iroda jelentése:

Ma, vasárnap délután

MÉRSÉKELT HELYÁRAKKAL

Esküszöm, hogy imádom!

Vasárnap este bérletszünetben, hétfőn B. bérlet 16. számban, kedden C. bérlet 16. számban az évad legmulatságosabb és legszellemesebb vigjáték sikere, Bókay János rendkivüli sikerü vigjátéka

Szakits helyettem

Alpár Gitta a Müvesz Szinházban

»Antoinette« a legnagyobb operett siker.

A Művész Színház a »*Láz*« és a »*Barbara őrnagy*« száz előadása után karácsonyra a könnyebb műfajnak adott helyet és bemutatta Komjáti Károly »*Antoinette*« című operettjét *Alpár Gittával* a címszerepben. Már most megállapíthatjuk, hogy a karácsony előtt színrekerült sok zenés darab közt *kétségtelenül az* »*Antoinette*« *a legsikerültebb*. Igazi békebeli nagy operett ez, érdekes szöveggel, *Harmath* Imre mulatságos verseivel és *Komjáti* Károly remek zenéjével. Már sok Komjáti muzsikában gyönyörködtünk, — a Pillangó főhadnagy, a Cirkusz csillaga, az Éjféli tangó bejárta az egész világot, — mégis ilyen meleg és fülbemászó zenét talán még sohasem írt. — A közönség az előadás végén már dudolja a melódiákat és ma, alig egy héttel a bemutató után, már egész Budapest az Antoinette zenéjére táncol minden mulatóhelyen.

A Művész Színház legjobb együttesét állítja az »Antoinette« szolgálatába, az előadás főattrakciója azonban *Alpár Gitta* fellépése. Alpár utoljára Londonban énekelt a koronázási revüben és márciusban lép fel először New Yorkban a Metropolitain operaházban, ahol Rigoletto előtt húsznapos vendégjátékot vállalt a Művész Színházban, ahol most január közepéig fogja énekelni az »Antoinette« címszerepét. Itt énekelte néhány év előtt a »Dubarry«-t száz táblás ház előtt és most hangjának régi csillogásával mint Antoinette hódítja meg a közönséget. Nagyszerüen énekelt és remekül játszik ez a nagy művésznő; hogy tud nevetni és hogy tud könnyezni! Muzsika az egész lénye és zene a megjelenése. Kilencszer öltözködik, — ruháit Szücs Endre tervezte és Berkovics szalon készítette. Máris beszélnek róluk.

És milyen mulatságos *Latabár Kálmán*, csupa ötlet és úgy táncol, mint senki. Partnere a vidéken is ismert szubrett, a fiatal *Lantos* Ica, aki ezzel a szereppel került fel a fővárosba. — Aranyos, üde teremtés, nagy jövő vár rá itt is. *Szilassy László*, az új bonviván, Debrecenből került fel és eddig prózai szerepeket játszott nagy sikerrel. Most énekel és táncol. Meleg hangja van, fess, kitünően mozog. A közönség máris szereti. *Szilassy lesz a jövő szerelmes színésze!* Bájos *Egry* Mária, remek *Kovács* Terus, *Orosz* Vilma és *Mihályfi* Béla *Szabolcs* Ernő rendezése színes és ötletes, *Gara Zoltán* a legpazarabb díszleteket tervezte. *Ismét siker van a Művész Szinházban!*

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottságának gazdasági albizottsága közhirré teszi, hogy az 1935. évi IV. t.-c. 30. §-a alapján elrendelte 2292—1936. kv. sz. alatt, miszerint Debrecen sz. kir. város területén az erdei termékek eladása és vétele csak oly feltétel alatt eszközölhető, ha az eladó az eladni szándékolt erdei termékek jogos szerzését a termelőnek, illetve az eladó erdőbirtokosnak a polgármester, illetve a községi elöljáróság által láttamozott bizonyitványával igazolja. A bizonyitványban feltüntetendő az eladni szándékolt erdőtermékek neme, minősége, nagysága, száma és mértéke. E határozatban előirt igazolványkényszer az importált és a vasúton érkezett faanyagok nem terjed ki. E rendeletnek joghatálya 1938. évi április hó 30-ig tart. *Fáy István* s. k. főispán, elnök.

DECEMBERI ÉPITKEZÉSI ENGEDÉLYEK

Iván István, Domokos Lajos u. 8. told. szoba. — Tóth Gyula, Székely ucca 16. a) told. szoba. — Hermann János Sámsoni út 10. szoba, előszoba, konyha, kamra (Ábel Lajos). — Dr Maly Sándor, Viola u. 19. 3 szoba, konyha, kamra, fürdőszoba, veranda, mosókonyha (Veress Lajos). — Tóth Gábor, Ág u. 12. szoba, konyha, kamra (Biczó Gyula épm.).

58.254—1937. II. HIRDETMÉNY. Az utóbbi időben egyre gyakrabban előfordult, hogy ismeretlen tettesek az uccára kiültetett, szegély fákat megrongálják, kitördelik, ellopják. Tekintettel arra, hogy az uccai sorfák létesítése és fenntartása úgy közegészségügyi, mint légvédelmi és tűzrendészeti szempontból elsőrendű fontossággal bír, felhívom a város lakósait, különösképpen pedig a háztulajdonosokat, hogy a közterületre kiültetett fák rongálásától tartózkodjanak és a fák megrongálását saját érdekükben akadályozzák meg. A köz- és sétatereken, közkertekben, uccákon, a városon belül és kívül levő utakon ültetett fák és ezek mellé vert karóknak, burkolatoknak, továbbá kerítéseknek, padoknak, figyelmeztető és tilalom tábláknak, stb. megrongálása, vagy eltulajdonítása a 157—1888. Bkgy. sz. szabályrendelet 12. §-a értelmében kihágást képez és amennyiben a cselekmény nem az 1879. évi XL. tc. 80. illetőleg 127. §-a esetleg a büntető törvénykönyv 421. §-a alapján büntetendő. — 2 pengőtől 50 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetében megfelelő elzárással büntettetik s ezen felül a tettesek az okozott kár megtérítésére is kötelezteinek. — Debrecen, 1938 január 8. *Dr Kölcsey Sándor* sk., polgármester.

58728/1937. V. **HIRDETMÉNY** a kötelező gazdasági gépmunkás biztosításról. A géptulajdonos bárminő (szántó, vető, arató, cséplő, szecskavágó, daráló, permetező stb.) gazdasági gép berendezése mellett alkalmazott és az üzembentartáshoz szükséges munkakörben dolgozó munkásokat (beleértve a fűtőt, a robbanómotor kezelőt, csépeltetőt és családtagot is az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél (Budapest, V., Akadémia u. 3. szám) baleset esetére biztosítani köteles, akár a saját gazdaságában, akár pedig mint vállalkozó, másnak gazdaságában végeztet gépével munkát. A gőzgépet kezelő vizsgázott gépészt, ha a géptulajdonosnak éves (havi) szegődményes alkalmazottja a gazdasági cselédek módjára, ellenkező esetben az Országos Társadalombiztosító Intézetnél kell biztosítani. A biztosítási kötelezettség még akkor is a géptulajdonost terheli, ha a gép berendezését bérbeadja, használatra átengedi, vagy a munkásokat más állítja a gép mellé. Amidőn az érdekeltek figyelmét erre a rendkívül fontos szociális kötelesség teljesítésére felhívom, figyelmeztetem arra is, hogy aki a gépmunkásainak kötelező baleset biztosítását elmulasztja, 600 pengőig terjedhető büntetéssel sujtandó kihágást követ el, amely eljáráson kívül a biztosítási díjat utólag is köteles befizetni, illetőleg nem fizetés esetén az tőle közadók módjára történő végrehajtás útján be fog hajtatni s ha baleset történik, annak összes költségeit is viselni tartozik. A gépmunka megkezdése előtt történő baleset biztosítás bejelentésére szolgáló nyomtatvány ürlapokat a géptulajdonosok érnükre küldve meg fogják kapni, aki azonban ilyen nyomtatvány ürlapot bárminő oknál fogva nem kapna, forduljon a város elsőfokú közigazgatási hatóság mezőrendészeti osztályához (Kossuth u. 20. sz. földszint 46. sz. szoba), ahol a szükséges felvilágosítást és a nyomtatvány ürlapokat is meg fogja kapni. **Polgármester.**

A biblia szavai egy rejtelmes szfinksz megkopott talapzatán

Nincsen földatlasz, amelyre valamikor is ráírták volna neveit ama városoknak, amelyekről a római imperator mauzoleuma előtt a gránitból faragott hallgató szfinksz mesél. Egyetlen hely van csak, ahol e nevekkel találkozhatik a Ma gyermeke: megszentelt oldalai az Irásnak. A bibliában, Józsau próféta könyvének énekeiben következnek sorra a városok, a tizenkét törzs örökségének színhelyei. A helyükön talán pusztaság van ma, de lehet, hogy lüktető élet, nem beszélnek róluk és lakóiról csak: az Ótestamentum és Ramses rejtelmes emberarcu oroszlánja a római császár palotájában, Splitben . . .

Split, peristyl.

(Copiright by Jób Paál.

Utánnyomás tilos.)

Az oszlopokat, amelyek ezt a csodálatosan szep teret ékesítik, vörös gránitból és rózsaszinű márványból faragták ki. Az ivek, amelyeket az oszlopok tartanak, Korinthos stiljét hirdetik. Peristylnek hivják ezt a teret, amely másfélezer esztendő előtt előcsarnoka lehetett Jupiter templomának, a császár lakosztályának és mauzoleumának egyaránt. Mozaik fedte egykoron a teret és lehet, hogy középen szökőkút küldte kristályos sugarait az ég felé. Itt állhatott Jupiter oszlopa, közvetlenül a széles márványlépcsők előtt, amelyeket éppen csak hogy egy kicsit koptattak meg a századok.

Az Imperator itt hozott áldozatot az isteneknek és ide építette mauzoleumát, hogy aranyból kovácsolt, vagy alabástromból faragott urna őrizze meg holta után elhamvasztott földi maradványait. Talán meg is volt ez az urna, hiszen az ókor írói közül többen említést is tesznek róla, ma már a székesegyházzá átalakított mauzoleumban csak elmosódott freskó emlékezik az imperatorról és hitveséről.

Négy szfinksz hallgatott egykoron a peristyl csarnokban . . .

Közülök ma már csak hármat ismerünk. Az egyiknek a feje — *rózsagránitból* — egy spliti ház aldalába falazva bámul ránk. Hogyan és mikor került ide: *senki se tudja.* Egy másik: fej nélkül és megsérülve az archeologiai múzeumban mesél alkotójáról, a tizennyolcadik dinasztia utolsó uráról, akit *Memnonnak* nevez az utókor . . .

Egy éppségben maradt hírnöke Assuan homlokjának itt terpeszkedik előttem . . .

És sorban a negyvenegy pajzsban: negyvenegy város neve.

A Holttenger és a Jordán partján ennyit hódítottak meg katonái a faraonak, akik talán azért jött fegyvereseivel ide, hogy megbosszúlja Mózest, mert a Vörös tenger árjaiba fullasztotta Isten segedelmével a faraot és népét tíz csapás rettentő kínjai után. Győzelmes harcoktól és negyvenegy város pusztulásáról mesél a szfinksz itt. Split egyik legszebb terén, pár lépésnyire attól a templomtól, amely Vénusz, Ámor, vagy Bachus tiszteletére épült ofirból és alabástromból . . .

*

Memnon farao szfinkszének a spliti múzeumban hiányzik a feje, letöredeztek a lábai is, ez itt, előttem csodás szépségében maradt meg. Csak a dereka sérült meg az idők során. Alkalmasint akkor, mikor a harangtornyot építették Diocletianus mauzoleuma elé és építés közben kövek hulltak le a magasból. De ezek a sziklák nem sok kárt tettek Assuan gránitjában. A hieroglifák éppségben vannak meg ma is és mesélnek akkor is, ha maga a szfinksz titokzatosan hallgat . . .

Mesél a szfinksz . . .

Fekete gránitból faragták ki ezt az emberarcú hallgató oroszlánt.

Kövér arcát talán már a sivatag homokja surolta símára.

Az ajkai keskenyek és misztikus némaságra kárhoztatva nem árulják el nekünk a faraok országának rejtelmeit.

Két ember-keze van a szfinksznek és urnát tart ezekben. Márványból faragott urnát, amely arra szolgált, hogy ebbe helyezzék az áldozatokat.

Ammonnak az Ég istenének, Rának, aki megteremtette és fenntartja minden szépségét a csillagos éjszakának . . .

A nap fia, *Tutmosis* farao faragtatta ki az ember-állatot, de a hieroglifák, amelyek a talapzaton szaladnak véges végig, már nem tőle, hanem késői utódjától, Egyiptom harcos fejedelmétől, II. *Ramsestől* valók.

Valamennyit megfejtette már a tudomány, amely előtt nem titok többé a Nilus birodalmának hieroglifája.

A titokzatos vonalak mindegyikének jelentősége van: a körbe csavarodó négyszögnek, a fej nélküli madárnak, a görbéknek, amelyek a tenger hullámaira emlékeztetnek, a partok szent madarának, az ibisznek, a nyiló lótuszvirágnak, a törnek és hallgató oroszlánnak egyaránt.

Ezek a hieroglifák mesélnek most nekem, aki a papyrus késői utódján profán kézzel krónikát írok róluk . . .

Szomoru szakállas rabok nyakára hurkot köt a hódító király . . .

Ha jobban megnézzük a hieroglifákat, meglátjuk, hogy azokat pajzsokba vésték.

Téglaalakú pajzsokba, amelyeknek kerek a tetejük és az aljuk.

És ezek a pajzsok emberek derekainak a folytatását adják a hallgató szfinksz lábai alatt a körbe szaladó talapzaton.

Amelyik kétszáz esztendővel ifjabb, mint maga a szfinksz.

Krisztus előtt a tizenharmadik században élt a mester, aki a hatalmas farao parancsára kőbe véste az alakokat, derekukon a pajzsokat és a pajzsokba beírta a királyok betüit.

Az alakokon nincsen ruha.

Szakálluk van és a szemükben szomorúság él.

Hurok szorul a nyakukon és a nyakba vetett zsineg kötelei jobbra meg balra szaladnak. És hurok feszül a karjukon is, néhol megkapó realizmussal szorosra véste a karba fonódó kötél szárát a szobrász.

Szinte látom: *vér serked ki a megfeszülő kötél nyomán.*

A szakállas alakok mellett olyanok is sorakoznak a hieroglifák fölött, akiknek nincsen szakálluk. Ezek: *nők.*

. . . És néhol gyermekek . . .

Ruha nincsen a meghilinceselt alakokon, minden öltözékük a nyakukba vetett hurok és a kezeikre szorított kötél . . .

Lótuszvirágok indái adják a díszt a figurákhoz és az indák között lefelé fordított végével ásó árulja el, hogy a rabságra vetettek és földet művelték a farao's országában . . .

És a derekukra vésett pajzsok hieroglifái elmesélik azt is, hogy ezek a szomorú alakok hova valók és mért kerültek a szfinksz aljára.

Zsidók ők, a próféták földjén kerültek rabszolgasorba és azokban a városokban születtek, amelyeknek neveit nem őrizte meg számunkra más, csak az Ótestamentum és második Ramses hallgató szfinksze, itt *Diocletianus* palotájának közepén, a spliti székesegyház előtt, szemben IV. Béla király két lányának kicsinyke szarkofágjával . . .

A biblia városai a szfinksz rejtelmes hieroglifjeiben

. . . Amikor pedig leomlottak vala Jeriko falai és Izrael népe legyőzte az emoreusok királyait, kiirtá a kananeusokat és a Jordan két partján megsemmisítette harmincegy király vitézeit, Józsua megvénhedett és igen megidősödött vala és elérkezettnek látta az időt, hogy felossza a tizenkét törzs között az Igéret földjét . . .

Ruben és Gád és a Menassé nemzetségének fele a Jordánon túl jutottak örökségül, a tizedfél törzs pedig Kanaán földjén . . .

Részekre oszlott fel a tejjel és mézzel folyó álomország és elmondja az Irás, Józsue könyve, hogy Issakhárnak és Issakhár fiainak juta az ő örökségük szerint: Jezréel, Keszuloth, Sunem, Hafaráim, Sion és *Anaharath* . . .

Anaharath . . .

Ez a szó, ennek a városnak a neve olvasható pajzsában az egyik meghurkolt nyakú szakállas férfinak. Aszszonyaival és gyermekeivel, ökreivel és juhaival, szamaraival és bégető bárányaival Anahareth-ben ejtették öt foglyul »*Thebe urának és minden élő nemes lélek legnemesebbikének*« Ramsesnek katonái. Issakhár fiainak örökéből hurcolták öt atyjafiaival egyetemben rabszolgasorba oda, honnan a Nilus hullámain megtalált Mózes elvezette egykoron népét a pusztaságba. . .

Aztán új nevek. Rengeteg név. Csupa városé. Városoké, amelyekről ma már azt se tudjuk, hogy hol és merre épültek . . .

Emlí: egy mind a három oldalán megtört vonal, alatta keskeny ívek, melyek mögött titokzatosan hallgat a napisten szent madara, az ibisz. Talán a haragvó tengeristen hullámait szimbolizálják a nyugtalan vonalak, amelyek vastag téglán nyugszanak. A szó jelentősége: *Aper*. Izrael nyelvén: *Ofir*. Két ilyen város volt egykron az Igéret földjén, Benjamin törzse volt az ura az egyiknek, a másikat Menassenak adta a próféta. A *Ronama* szó azt jelenti: *Beth-Nimrah*, a Holttenger partján van ez a város, *Szukkoth* és *Czáfon* mellett, Hesbon királyának maradék országában, amely a Gád fiainak jutott örökrészül még Mózes akaratából. — Aztán *Astarttou*-ról mesél a szfinksz, arról a városról, amely Ognak, Básán királyának büszke székvárosa volt.

Róla azt mondja az írás: . . . Ez pedig ama földnek királya, akit levert Izrael fiai és akinek földjét birtokba vették a Jordánon túl, napkelet felé . . .

Józsua könyvében, negyedik fejezetében a tizenkettedik éneknek . . .

Két város nevét ismerjük ma is.

Az egyik: *Ioppé*-nak említi a nyitott szem, cikkcakkos vonal, fej nélküli madár a Ramses szfinkszének hieroglifával, ma a térképen a neve: *Jaffa*. . . Érett narancsokkal megrakott hajók indulnak a partról nyugat felé.

A másik: *Irza*, a Gaza völgyében. A próféta könyve ezen a néven szól róla: *Jazir*, a Ruben nemzetsége kapta ezt *Méfaoth* legelőjével együtt, ma a térképen *Jerzának* nevezik.

Debrecenieknek budapesti tartózkodásuk alatt a Belváros szívében, a központ egyik emelt szintjén lévő

László penzió!

IV., Szerb-utca 17. kerek fel.

Csendes, uri otthon, ujonnan épült berendezéssel. Mérsékelt árak! Kitünő ellátás!

Telefon: 181—751.

VENNI AKAR VALAMIT? A FÜGGETLEN ÚJSÁG HIRDETÉSE BIZTOSAN HOZZÁJUTTATJA LEGGYORSABBAN A KIVÁNT TÁRGYHOZ!

58769/1937. VI. **HIRDETMÉNY.** A tél folyamán lehulló hó az úttesteken, úgyszintén a házak udvaraiban forgalmi akadályt képez, miért is annak kihordása szükséges. Az összegyült és kihordásra kerülő hótömegek lerakóhelyéül az alant részletesen felsorolt helyeket jelölöm ki: 1. A Monostorpályi úton a régi szemét lerakóhelyet. 2. A Hadházi úton a köztemtő mellett levő legelőterületet. 3. A Kishegyesi úton a régi szemétlerakóhelynek művelés alatt nem álló részét. 4. Böszörményi uton a városi kertészet telepe mellett levő legelőterületet. 5. A Füzfacsószházi legelőterületet. 6. A Diószegi út régi sertésvásártérnek a mazsaház mögötti részét. Figyelmeztetem a hótömegek kihordóit, hogy a megjelölt helyeken kívül hó lerakása tilos és az ezen tilalom ellen vétők ellen a kihágási eljárást folyamatba fogom tenni. Polgármester.

50—1938. — HIRDETMÉNY. Az ebtartasi szabályrendelet 6. paragrafusára utalással felhívja a városi adóhivatal az ebtulajdonosokat, illetve az ebbirtokosokat, hogy a tulajdonukban, illetve birtokukban levő ebeket 1938. évi január hó 31-ig bejelenteni, az ebbárcát kiváltani és az ebadót befizetni el ne mulasszák. Figyelmezteti a városi adóhivatal az ebtulajdonosokat, illetve ebbirtokosokat arra, hogy a bejelentés és az ebbárca kiváltásának elmulasztása kihágást képez, az ebadó be nem fizetése pedig végrehajtási eljárás folyamatba tételét vonja maga után. A bejelentést naponként a hivatalos órák alatt, délelőtt 8—12 óráig a könyvviteli osztály veszi tudomásul 11., 12., 14., 18., 19., 21. és 32. számú szobáiban és ez alkalommal a fizetendő ebadóról nyugtát is állít ki. Olyan esetekben, amikor a bejelentés, vagy adófizetés alkalmával kétség merül fel az eb fajtája és rendeltetésére vonatkozólag s e miatt nem állapítható meng az ebadó díjtétele, az eb birtokosa hatósági állatorvosi bizonyítvánnyal tartozik igazolni az eb fajtáját és rendeltetését. Állatok őrzésére tartott ebek tulajdonosait figyelmezteti a városi adóhivatal, hogy ezen ebeket február havában veszettség ellen kötelesek beoltani. Ha az eb birtokosa a bejelentést ne mszemélyesen, hanem megbízottja által eszközli, megbízottjának minden esetben meghatalmazást tartozik adni. Debrecen, 1938. január hó 4-én. *Városi adóhivatal.*

HIRDETÉS.

Az 1938 évi „Remete Antal"-napi vásár alkalmával az ipari s kereskedelmi kirakodóvásár január hó 16 17 és 18. napján lesz.

A vásári árusításban érdekelt helybeli iparosok és kereskedők az árusítási helyük kijelölése végett iparjogositványukkal és az előző vásárhelyfoglalási engedélyükkel az alulirott hatóságnál (Kossuth ucca 20. földszint 28. számú szoba) 1938 január hó 10 11 és 12-én jelentkezzenek, délelőtt 10—2 óráig annál is inkább, mert későbbi jelentkezés esetén részükre hely nem biztosítható.

A vidéki iparosok és kereskedők pedig január hó 13 14 és 15-én jelentkezhetnek ugyanott.

Az országos vásár új területi beosztása a 48,348 1936 VI. számú polgármesteri határozat rendelkezései figyelembevételével lesz eszközölve. A vásárok és nyilt piacok tartása tárgyában alkotott 313—16401/1933 bkgy. sz. szabályrnedelet 5 és 11 paragrafusai alapján a vásári rend enntartása érdekében a fentírt napon kezdődő kirakodó vásár alkalmával a helyfoglalás és a sátorverés kezdő időpontja január hó 15-én déli 12 órában állapittatott meg.

A jelzett időpont előtt árusitóhelyet elfoglalni és sátrat verni nem szabad.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint elsőfokú iparhatóság.

Mit táncolunk az idei farsangon...

Beszélgetés a Pöstyénben tartózkodó 57 éves Mr. W. Heath többszörös amatőr táncvilágbajnokkal — Swing, angol valcer, polonais és a tangó az idei farsang domináló táncai

Pöstyén, 1938. január. A Grand Hotel Royal összes termei fényesen ki vannak világítva, minden tele színes lampionokkal, virágokkal, zsúfolva előkelő kül- és belföldi vendégekkel, két cigányzene felváltva muzsikál a táncokhoz . . . A hagyományos pöstyéni farsang az igén is ki fog tenni magáért, mert ahova csak tekintünk, mindenütt kellemes és víg hangulattal találkozunk. A sok száz vendégek között felfedezzük Mr. W. *Heath*-ot a tizenötszörös amatőr táncvilágbajnokot, aki kedves közvetlenséggel elmondja, hogy okleveles építészmérnök. Londonban van nagy irodája és ma már

57 éves, de csak 42 éves korában tanult meg táncolni.

Két fia egyáltalán nem táncol és leányával egyizben nyert világbajnokságot. Most néhány napra jött Pöstyénbe, hogy az idén lebonyolításra kerülő Európabajnokságok színhelyén *terepszemlét tartson.* Heath szerelmese a táncnak, ami évente több mint 1000 fontjába kerül. Véleménye szerint a világ táncmestereinek azon fáradozása hogy a decensebb tánchoz vissza tereljék a táncokat, sikerrel járt és ma már ismét visszatértek a jól bevált egy szerű lépésű táncokhoz. Így a Tangó, amelyet még a háború utáni időkben 25—30 figurával táncoltak, annyira lett egyszerűsítve, hogy ma 4—5 figurával is kijönnek.

A rumba utóda a swing

— A modern táncok terén — mondja Mr. Heath — a *Rumba*, mely külföldi kreáció, nagyon divatban volt, de ma már a sokkal ritmikusabb »*Swing*« váltotta fel, úgy, hogy az erősen követett angol Walzer és Tangó mellett az idei farsangi bálokon a »divatos«-t fogja képezni.

— Amíg néhány év előtt a bálok megnyitásai — fejezte be érdekes beszélgetésünket Mr. Heath — minden egyéb formalitások nélkül történtek, mostanában

újból visszatérnek a megnyitási ceremóniákhoz,

melyek a háború előtti jó békebeli báloknak ünnepséget kölcsönöztek. Minden nagyobb idei bál

»*Polonais*«-*al lesz megnyitva,*

melléje fog csatlakozni a Walzer és Csárdás.

Mr. W. Heath-tól abban a reményben, hogy a nyáron ismét láthatjuk majd az amatőr-világbajnokságok közepette, elbúcsúztunk, de a következő pillanatban már ott láthattuk a terem közepén, amint egy bájos hölggyel a bécsi Walzert a legtökéletesebben bemutatja. *G. G.*

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY. A város tulajdonát képező Külsőhati D. IIb. jelű parcella, mely áll 13 khold 618 négyszögöl rétből, 215 khold 458 négyszögöl legelőből, 270 négyszögöl ház és udvarból tehat összesen 328 khold 1346 négyszögöl területű, — 1937. év október hó 1-től 1938 szeptember hó 30-ig terjedő egy évre árverésen fog bérbeadatni. A bérbeadó árverés 1938. január hó 20-án d. e. 9 órakor a városháza tanácstermében lesz megtartva. Árverelni szándékozók a kikiáltási ár 10 százalékát az árverés megkezdése előtt a házipénztárnál letétbe tartoznak helyezni s az erről szóló letéti jegyet az árverési bizottságnál bemutatni kötelesek. Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (városháza, félemelet 16. sz.) megtekinthetők, ugyanott nyerhető mindenféle felvilágosítás is. Debrecen, 1938. január hó 7. *Polgármester.*

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltóságánál folyó évi január hó 15-ével megüresedett hat hónapig tartó szigorló mentőorvosi állásra pályázatot hirdetek, melynek tartama indokolt esetben hat hónappal meghosszabbítható. A pályázók kötelesek igazolni, hogy az egyetem orvostudományi karán absolutóriumot nyertek (előnyben részesítendők azok, akik szülészetből, belgyógyászatból, sebészetből már szigorlatot tettek), hogy a mentőtanfolyamot elvégezték, továbbá a mentőszolgálatban legalább egy hónapi gyakorlatuk van és erkölcsi tekintetben fedhetetlen előéletüek. A szigorló mentőorvos díjazása havi 48 P. A kölcsönös felmondási idő két hét. A pályázókat felhívom, hogy a pályázati hirdetményben foglalt feltételeket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérelmeiket továbbá életleirásukat (curriculum vitae) és letett szigorlatukról szóló bizonvítványukat, vagy azok másolatát Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltófőparancsnokságához — azonban hozzám címezve — folyó évi január hó 12-én déli 12 óráig adják be. Elkésetten beadott kérelmek figyelembe nem vétetnek. Polgármester.

KÖZGAZDASÁG

A BÚZA
10—15 FILLÉRREL JAVULT

Ujrozs márciusra: 19.98, 19.85, zárlat 19.83—19.85.

Tengeri májusra: 14.65, 14.70, zárlat 14.57—14.58, júliusra: 14.80, 14.86, zárlat 14.73—14.75.

Búza: felsőtiszai 77 kg-os 21.15—21.50, 78 kg-os 21.45—21.80, 79 kg-os 21.70—22.00, 80 kg-os 21.85—22.10.

Rozs: 18.85—19.10.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.50—17.00, középminőségű 15.40—15.75.

Zab: elsőrendű 16.55—16.70, középminőségű 16.55—16.65.

Tengeri: 13.25—13.50.

Búza: 600 mm hajdui 80-as 22.10, 300 mm balmazujvárosi 80-as 22.10, 450 mm szabolcsi 80-as 22.02 budapesti parításban, 900 mm felsőtiszai 80-as 22.60, 600 mm felsőtiszai 80-as 22.10, 450 mm hajdui 80-as 22.10, 150 mm hajdui 80-as 22.00.

A ferencvárosi sertésvásárra 74 darab sertést hajtottak fel, az előző napi maradvány 373 darab volt. A vásár irányzata változatlan.

Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on alul 107—109, szedett I. 104—105, II. 102—102.5, III. 93—98, angol tőkesertés 102. Exportzsír, márkázott 162 fillér kg-ként.

VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font 16.80—17.—, cseh korona 11.——11.70, dinár 7.25—7.80, USA dollár 335.45—339.45, francia frank 11.20—11.70, leu 2.85—3.—, lira 16.90—17.90, (500 és 1000 lirás bankjegyek kivételénél), osztrák schilling 80.——80.70, svájci frank 77.80—78.70.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza 19.60—19.80—20.20, rozs 17.50—18.00, árpa 15.50—16.00, ótengeri 12.50—12.20, új tengeri 12.00—12.20, lucerna 6.50—7.00—9.00, széna 3.80—5.00—6.50, here 7.50—8.00, szalma 2.00—2.50, cukorrépa 2.80—2.60, takarmányrépa 1.90—2.00, tökmag 23.00—23.50, napraforgó 17.50—18.00.

Anyakönyvi hirek

Születések: Zsadányi János gazdálkodó, fiú József, Kaszás László MÁV fütő, fiú László, Juhász Antal kömüves s., leány Zsuzsánna, Murvai Sándor kocsis, leány Mária, Blum Sándor kereskedő, fiú Tamás, Tóth József fm. fiú JánosFutó u. 20., fiú János, Monics János fm. Tegez u. 20., leány Ilona. Józsa Mihály fm. Ujléta, leány, Mária. Balázs Károly gazd. cseléd, Zsáka, leány Julianna. Bodó István gazdálkodó, Vedres dülő 9., fiú, Attila. Teremi Gábor gazdálkodó, Bánk 46., leány, Éva. Kungler András géplakatos s., Józsa, halvaszületett fiú.

Házasság: Kirják Ferenc fodrász s.—Libik Gizella. Forgó László cipész s.—Racskó Teréz. Illés Antal cipész s.—Varga Klára. Lénárt Antal férfiszabó s.—Hagymási Róza. Ábel Lajos kömüves s.—Szathmári Mária. Nagy Ferenc gazdálk.—Matus Margit. Dr. Dobó Lajos járásbíró—Raab Margit. Veres János keresk. s.—Veréb Erzsébet. Szima Gábor cipész se.—Simon Róza.

Halálozás: Millye Lajos nyug. ezredes ref. 63 éves. Szabó József csizmadiamester ref. 77 éves, Kút u. 28. Özv. Berger Farkasné izr. 71 éves, Kápolnás u. 1. Kecskeméti Zsófia ref. 24 éves, Dombostanya. Daku József ny. igazságügyi tisztv. ref. 80 éves, Szappanos u. 13. Özv. Dihen Istvánné ref. 76 éves, Táncsics u. 17. Özv. Lengyel Józsefné ref. 62 éves, Kút u. 112. Háberfeld Jakab izr. 94 éves, magánzó, Tímár u. 52. Nagy Juliánna ref. 81 éves, Csillag u. 38. Páyer Gizella ref. 17 éves, Oláh K. u. 14. Özv. China Osvaldné r. kat. 83 éves, Attila tér 6. Tar Józsefné ref. 37 éves, Nyírmártonfalva. Kovács Gáborné r. kat. 29 éves, Tóth telep. Kungler Erzsébet r. kat. 1 napos, Józsa.

HIRDETMÉNY. Debrecen város törzsméneséből létszámfeletti kancák és csikók 1938. évi január hó 16-án vasárnap reggel 9 órakor a debreceni Baromvásártéren tartandó vásáron nyilvános árverésen eladásra kerülnek. Ugyancsak eladásra kerülnek január 17-én hétfőn reggel 9 órakor ugyanott a város törzsgulyájából tenyészbikák, bikaborjúk, üszők és hízlalt tarka bikák. Debrecen, 1938. január hó 8. *Polgármester.*

58.710/1937. VI. sz. HIRDETMÉNY. A m. kir. Belügyminiszter úr 150.802/1937. VI. a. számú rendelete értelmében az 1920. évben született, mindkét nembeli magyar állampolgárok 19-ik életévükbe való belépésüket folyó évi január hó 31-ig — külön bejelentőlapon, melyet a rendőrségi bejelentő hivatal díjtalanul bocsát rendelkezésukre, — bejelenteni kötelesek, tekintet nélkül arra, hogy másik bejelentő lapon: azaz szüleik, vagy hozzátartozóik bejelentő lapján már eddig is be voltak jelentve. A bejelentést a m. kir Államrendőrség debreceni kapitánysága bejelentő hivatalánál (Kossuth utca 20. szám. 2. lépcső, I. emelet, 57. számú szoba) az erre szolgáló bejelentő lapon kell megtenni. A bejelentőlapokon az összes adatokat, pontosan és a valóságnak megfelelően kell feltüntetni. A bejelentett adatok valódiságáért a bejelentésre kötelezett, a bejelentés megtörténtéért a bejelentésre kötelezettel együtt a szülő, gyám, gondozó, munkaadó, szállásadó (családfő) is felelős. Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy aki a bejelentést elmulasztja, kihágást követ el és azt a 122.700—1935. B. M. számú rendelet 10. §-a értelmében kell büntetni. Debrecen, 1938. január hó 7-én. *Polgármester.*

LAKÓT SZERETNE HÁZÁBA? HIRDESSEN A FÜGGETLEN UJSÁGBAM. — A HIRDETÉS BIZTOSAN MEGHOZZA A RÉGEN ÜRESEN LEVŐ LAKÁSÁBA A LAKÓT.

DECEMBERI ÉPITKEZÉSI ENGEDÉLYEK

Iván István, Domokos Lajos u. 8. told. szoba. — Tóth Gyula, Székely ucca 16. a) told. szoba. — Hermann János Sámsoni út 10. szoba, előszoba, konyha, kamra (Ábel Lajos). — Dr Maly Sándor, Viola u. 19. 3 szoba, konyha, kamra, fürdőszoba, veranda, mosókonyha (Veress Lajos). — Tóth Gábor, Ág u. 12. szoba, konyha, kamra (Biczó Gyula épm.).

58.254—1937. II. HIRDETMÉNY. Az utóbbi időben egyre gyakrabban előfordult, hogy ismeretlen tettesek az uccára kiültetett, szegély fákat megrongálják, kitördelik, ellopják. Tekintettel arra, hogy az uccai sorfák létesítése és fenntartása úgy közegészségügyi, mint légvédelmi és tűzrendészeti szempontból elsőrendű fontossággal bír, felhívom a város lakósait, különösképpen pedig a háztulajdonosokat, hogy a közterületre kiültetett fák rongálásától tartózkodjanak és a fák megrongálását saját erdekükben akadályozzák meg. A köz- és sétatereken, közkertekben, uccákon, a városon belül és kívül levő utakon ültetett fák és ezek mellé vert karóknak, burkolatokhak, továbbá kerítéseknek, padoknak, figyelmeztető és tilalom táblákak, stb. megrongálása, vagy eltulajdonítása a 157—1888. Bkgy. sz. szabályrendelet 12. §-a értelmében kihágást képez és amennyiben a cselekmény nem az 1879. évi XL. tc. 80. illetőleg 127. §-a esetleg a büntető törvénykönyv 421. §-a alapján büntetendő. — 2 pengőtől 50 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetében megfelelő elzárással büntettetik s ezen felül a tettesek az okozott kár megtérítésére is kötelezteinek. — Debrecen, 1938 január 8. *Dr Kölcsey Sándor* sk., polgármester.

58728/1937. V. **HIRDETMÉNY** a kötelező gazdasági gépmunkás biztosításról. A géptulajdonos bárminő (szántó, vető, araló, cséplő, szecskavágó, daráló, permetező stb.) gazdasági gép berendezése mellett alkalmazott és az üzembentartáshoz szükséges munkakörben dolgozó munkásokat (beleértve a fűtőt, a robbanómotor kezelőt, cséplettetőt és családtagot is az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél (Budapest, V., Akadémia u. 3. szám) baleset esetére biztosítani köteles, akár a saját gazdaságában, akár pedig mint vállalkozó, másnak gazdaságában végeztet gépével munkát. A gőzgépet kezelő vizsgázott gépészt, ha a géptulajdonosnak éves (havi) szegődményes alkalmazottja a gazdasági cselédek módjára, ellenkező esetben az Országos Társadalombiztosító Intézetnél kell biztosítani. A biztosítási kötelezettség, még akkor is a géptulajdonost terheli, ha a gép berendezését bérbeadja, használatra átengedi, vagy a munkásokat más állítja a gép mellé. Amidőn az érdekeltek figyelmét erre a rendkívül fontos szociális kötelesség teljesítésére felhívom, figyelmeztetem arra is, hogy aki a gépmunkásainak kötelező baleset biztosítását elmulasztja, 600 pengőig terjedhető büntetéssel sujtandó kihágást követ el, amely eljáráson kívül a biztosítási díjat utólag is köteles befizetni, illetőleg nem fizetés esetén az tőle közadók módjára történő végrehajtás útján be fog hajtatni s ha baleset történik, annak összes költségeit is viselni tartozik. A gépmunka megkezdése előtt történő baleset biztosítás bejelentésére szolgáló nyomtatvány ürlapokat a géptulajdonosok címükre küldve meg fogják kapni, aki azonban ilyen nyomtatvány ürlapot bárminő oknál fogva nem kapna, forduljon a város elsőfokú közigazgatási hatóság mezőrendészeti osztályához (Kossuth u. 20. sz. földszint 46. sz. szoba), ahol a szükséges felvilágosítást és a nyomtatvány ürlapokat is meg fogja kapni. **Polgármester.**

A biblia szavai egy rejtelmes szfinksz megkopott talapzatán

Nincsen földatlasz, amelyre valamikor is ráírták volna neveit ama városoknak, amelyekről a róma imperator mauzoleuma előtt a gránitból faragott hallgató szfinksz mesél. Egyetlen hely van csak, ahol e nevekkel találkozhatik a Ma gyermeke: megszentelt oldalai az Irásnak. A bibliában, Józsau próféta könyvének énekeiben következnek sorra a városok, a tizenkét törzs örökségének színhelyei. A helyükön talán pusztaság van ma, de lehet, hogy lüktető élet, nem beszélnek róluk és lakóiról csak: az Ótestamentum és Ramses rejtelmes emberarcu oroszlánja a római császár palotájában, Splitben . . .

Split, peristyl.

(Copiright by Jób Paál. Utánnyomás tilos.)

Az oszlopokat, amelyek ezt a csodálatosan szep teret ékesítik, vörös gránitból és rózsaszinü márványból faragták ki. Az ívek, amelyeket az oszlopok tartanak, Korinthos stiiját hirdetik. Peristylnek hívják ezt a teret, amely másfélezer esztendő előtt előcsarnoka lehetett Jupiter templomának, a császár lakosztályának és mauzoleumának egyaránt. Mozaik fedte egykoron a teret és lehet, hogy középen szökőkút küldte kristályos sugarait az ég felé. Itt állhatott Jupiter oszlopa, közvetlenül a széles márványlépcsők előtt, amelyeket éppen csak hogy egy kicsit koptattak meg a századok.

Az Imperator itt hozott áldozatot az isteneknek és ide épitette mauzoleumát, hogy aranyból kovácsolt, vagy alabástromból faragott urna őrizze meg holta után elhamvasztott földi maradványait. Talan meg is volt ez az urna, hiszen az ókor írói közül többen említést is tesznek róla, ma már a székesegyházzá átalakított mauzoleumban csak elmosódott freskó emlékezik az imperatorról és hitveséről.

Négy szfinksz hallgatott egykoron a peristyl csarnokban . . .

Közülök ma már csak hármat ismerünk. Az egyiknek a feje — *rózsagránitból* — egy spliti ház aldalába falazva bámul ránk. Hogyan és mikor került ide: *senki se tudja.* Egy másik: fej nélkül és megsérülve az archeologiai múzeumban mesél alkotójáról, a tizennyolcadik dinasztia utolsó uráról, akit *Memnonnak* nevez az utókor . . .

Egy éppségben maradt hírnöke Assuan homlokjának itt terpeszkedik előttem . . .

És sorban a negyvenegy pajzsban: negyvenegy város neve.

A Holttenger és a Jordán partján ennyit hódítottak meg katonái a faraonak, akik talán azért jött fegyvereseivel ide, hogy megbosszúlja Mózest, mert a Vörös tenger árjaiba fullasztotta Isten segedelmével a faraot és népét tíz csapás rettentő kínjai után. Győzelmes harcoktól és negyvenegy város pusztulásáról mesél a szfinksz itt, Split egyik legszebb terén, pár lépésnyire attól a templomtól, amely Vénusz, Ámor, vagy Bachus tiszteletére épült ofirból és alabástromból . . .

*

Memnon farao szfinkszének a spliti múzeumban hiányzik a feje, letöredeztek a lábai is, ez itt, előttem csodás szépségében maradt meg. Csak a dereka sérült meg az idők során. Alkalmasint akkor, mikor a harangtornyot építették Diocletianus mauzoleuma elé és építés közben kövek hulltak le a magasból. De ezek a sziklák nem sok kárt tettek Assuan gránitjában. A hieroglifák éppségben vannak meg ma is és mesélnek akkor is, ha maga a szfinksz titokzatosan hallgat . . .

Debrecenjek budapesti tartózkodásuk alatt a Belváros szívében, a központ egyik emeletén lévő

László penziót

IV., Szerb-utca 17. kereszt fel.

Csendes, uri otthon, újonnan épült bérpalotában. Mérsékelt árak! E sörendű ellátás! Telefon: 181—761.

Mesél a szfinksz...

Fekete gránitból faragták ki ezt az emberarcú hallgató oroszlánt.

Kövér arcát talán már a sivatag homokja surolta símára.

Az ajkai keskenyek és misztikus némaságra kárhoztatva nem árulják el nekünk a faraok országának rejtelmeit.

Két ember-keze van a szfinksznek és urnát tart ezekben. Márványból faragott urnát, amely arra szolgált, hogy ebbe helyezzék az áldozatokat.

Ammonnak az Ég istenének, Rának, aki megteremtette és fenntartja minden szépségét a csillagos éjszakának . . .

A nap fia, *Tutmosis* farao faragtatta ki az ember-állatot, de a hieroglifák, amelyek a talapzaton szaladnak véges végig, már nem tőle, hanem késői utódjától, Egyiptom harcos fejedelmétől, II. *Ramsestől* valók.

Valamennyit megfejtette már a tudomány, amely előtt nem titok többé a Nilus birodalmának hieroglifája.

A titokzatos vonalak mindegyikének jelentősége van: a körbe csavarodó négyszögnek, a fej nélküli madárnak, a görbéknek, amelyek a tenger hullámaira emlékeztetnek, a partok szent madarának, az ibisznek, a nyiló lótuszvirágnak, a törnek és hallgató oroszlánnak egyaránt.

Ezek a hieroglifák mesélnek most nekem, aki a papyrus késői utódján profán kézzel krónikát írok róluk . . .

Szomoru szakállas rabok nyakára kurkot köt a hóditó király...

Ha jobban megnézzük a hieroglifákat, meglátjuk, hogy azokat pajzsokba vésték.

Téglaalakú pajzsokba, amelyeknek kerek a tetejük és az aljuk.

És ezek a pajzsok emberek derekainak a folytatását adják a hallgató szfinksz lábai alatt a körbe szaladó talapzaton.

Amelyik kétszáz esztendővel ifjabb, mint maga a szfinksz.

Krisztus előtt a tizenharmadik században élt a mester, aki a hatalmas farao parancsára köbe véste az alakokat, derekukon a pajzsokat és a pajzsokba beírta a királyok betüit.

Az alakokon nincsen ruha.

Szakálluk van és a szemükben szomorúság él.

Hurok szorul a nyakukon és a nyakba vetett zsineg kötelei jobbra meg balra szaladnak. És hurok feszül a karjukon is, néhol megkapó realizmussal szorosra véste a karba fonódó kötél szárát a szobrász.

Szinte látom: *vér serked ki a megfeszülő kötél nyomán.*

A szakállas alakok mellett olyanok is sorakoznak a hieroglifák fölött, akiknek nincsen szakálluk. Ezek: *nők.*

. . . És néhol gyermekek . . .

Ruha nincsen a megbilincselt alakokon, minden öltözékük a nyakukba vetett hurok és a kezeikre szorított kötél . . .

Lótuszvirágok indái adják a díszt a figurákhoz és az indák között lefelé fordított végével ásó árulja el, hogy a rabságra vetettek és földet művelték a faraok országában . . .

És a derekukra vésett pajzsok hieroglifái elmesélik azt is, hogy ezek a szomorú alakok hova valók és mért kerültek a szfinksz aljára.

Zsidók ők, a próféták földjén kerültek rabszolgasorba és azokban a városokban születtek, amelyeknek neveit nem őrizte meg számunkra más, csak az Ótestamentum és második Ramses hallgató szfinksze, itt *Diocletianus* palotájának közepén, a spliti székesegyház előtt, szemben IV. Béla király két lányának kicsinyke szarkofágjával . . .

A biblia városai a szfinksz rejtelmes hieroglifjeiben

. . . Amikor pedig leomlottak vala Jeriko falai és Izrael népe legyőzte az emoreusok királyait, kiirtá a kananeusokat és a Jordan két partján megsemmisítette harmincegy király vitézeit, Józsua megvénhedett és igen megidősödött vala és elérkezettnek látta az időt, hogy felossza a tizenkét törzs között az Igéret földjét . . .

Ruben és Gád és a Menassé nemzetségének fele a Jordánon túl jutottak örökségül, a tizedfél törzs pedig Kanaán földjén . . .

Részekre oszlott fel a tejjel és mézzel folyó álomország és elmondja az Irás, Józsue könyve, hogy Issakhárnak és Issakhár fiainak jutott az ő örökségük szerint: Jezréel, Keszuloth, Sunem, Hafaráim, Sion és *Anaharath* . . .

Anaharath . . .

Ez a szó, ennek a városnak a neve olvasható pajzsában az egyik meghurkolt nyakú szakállas férfinak. Asszonyaival és gyermekeivel, ökreivel és juhaival, szamaraival és bégető bárányaival Anahareth-ben ejtették ől foglyul »*Thebe urának és minden élő nemes lélek legnemesebbikének*« Ramsesnek katonái. Issakhár fiainak örökéből hurcolták őt atyjafiaival egyetemben rabszolgasorba oda, honnan a Nilus hullámain megtalált Mózes elvezette egykoron népét a pusztaságba. . .

Aztán új nevek. Rengeteg név. Csupa városé. Városoké, amelyekről ma már azt se tudjuk, hogy hol és merre épültek . . .

Emitt: egy mind a három oldalán megtört vonal, alatta keskeny ívek, melyek mögött titokzatosan hallgat a napisten szent madara, az ibisz. Talán a haragvó tengeristen hullámait szimbolizálják a nyugtalan vonalak, amelyek vastag téglán nyugszanak. A szó jelentősége: *Aper*. Izrael nyelvén: *Ofir*. Két ilyen város volt egykron az Igéret földjén, Benjamin törzse volt az ura az egyiknak, a másikat Menassenak adta a próféta. A *Ronama* szó azt jelenti: *Beth-Nimrah*, a Holttenger partján van ez a város, *Szukkoth* és *Czáfon* mellett, Hesbon királyának maradék országában, amely a Gád fiainak jutott örökrészül még Mózes akaratából. — Aztán *Astarttou*-ról mesél a szfinksz, arról a városról, amely Ognak, Básán királyának büszke székvárosa volt.

Róla azt mondja az írás: . . . Ez pedig ama földnek királya, akit levert Izrael fiai és akinek földjét birtokba vették a Jordánon túl, napkelet felé . . .

Józsua könyvében, negyedik fejezetében a tizenkettedik éneknek . . .

Két város nevét ismerjük ma is.

Az egyik: *Ioppé*-nak említi a nyitott szem, cikkcakkos vonal, fej nélküli madár a Ramses szfinkszének hieroglifával, ma a térképen a neve: *Jaffa*. . . Érett narancsokkal megrakott hajók indulnak a partról nyugat felé.

A másik: *Irza*, a Gaza völgyében. A próféta könyve ezen a néven szól róla: *Jazir*, a Ruben nemzetsége kapta ezt *Méfaoth* legelőjével együtt, ma a térképen *Jerzának* nevezik.

VENNI AKAR VALAMIT? A FÜGGETLEN ÚJSÁG HIRDETÉSE BIZTOSAN HOZZAJUTTATJA LEGGYORSABBAN A KIVÁNT TÁRGYHOZ!

58769/1937. VI. **HIRDETMÉNY.** A tél folyamán lehulló hó az úttesteken, úgyszintén a házak udvaraiban forgalmi akadályt képez, miért is annak kihordása szükséges. Az összegyült és kihordásra kerülő hótömegek lerakóhelyéül az alant részletesen felsorolt helyeket jelölöm ki: 1. A Monostorpályi úton a régi szemét lerakóhelyet. 2. A Hadházi úton a köztemtő mellett levő legelőterületet. 3. A Kishegyesi úton a régi szemétlerakóhelynek művelés alatt nem álló részét. 4. Böszörményi uton a városi kertészet telepe mellett levő legelőterületet. 5. A Füzfacsőszházi legelőterületet. 6. A Diószegi út régi sertésvásártérnek a mazsaház mögötti részét. Figyelmeztetem a hótömegek kihordóit, hogy a megjelölt helyeken kívül hó lerakása tilos és az ezen tilalom ellen vétők ellen a kihágási eljárást folyamatba fogom tenni. Polgármester.

50—1938. — HIRDETMÉNY. Az ebtartasi szabályrendelet 6. paragrafusára utalással felhívja a városi adóhivatal az ebtulajdonosokat, illetve az ebbirtokosokat, hogy a tulajdonukban, illetve birtokukban levő ebeket 1938. évi január hó 31-ig bejelenteni, az ebbárcát kiváltani és az ebadót befizetni el ne mulasszák. Figyelmezteti a városi adóhivatal az ebtulajdonosokat, illetve ebbirtokosokat arra, hogy a bejelentés és az ebbárca kiváltásának elmulasztása kihágást képez, az ebadó be nem fizetése pedig végrehajtási eljárás folyamatba tételét vonja maga után. A bejelentést naponként a hivatalos órák alatt, délelőtt 8—12 óráig a könyvviteli osztály veszi tudomásul 11., 12., 14., 18., 19., 21. és 32. számú szobáiban és ez alkalommal a fizetendő ebadóról nyugtát is állit ki. Olyan esetekben, amikor a bejelentés, vagy adófizetés alkalmával kétség merül fel az eb fajtája és rendeltetésére vonatkozólag s e miatt nem állapítható meng az ebadó díjtétele, az eb birtokosa hatósági állatorvosi bizonyítvánnyal tartozik igazolni az eb fajtáját és rendeltetését. Állatok őrzésére tartott ebek tulajdonosait figyelmezteti a városi adóhivatal, hogy ezen ebeket február havában veszettség ellen kötelesek beoltani. Ha az eb birtokosa a bejelentést ne mszemélyesen, hanem megbízottja által eszközli, megbízottjának minden esetben meghatalmazást tartozik adni. Debrecen, 1938. január hó 4-én. *Városi adóhivatal.*

HIRDETÉS.

Az 1938 évi „Remete Antal"-napi vásár alkalmával az ipari s kereskedelmi kirakodóvásár január hó 16 17 és 18. napján lesz.

A vásári árusításban érdekelt helybeli iparosok és kereskedők az árusítási helyük kijelölése végett iparjogosítványukkal és az előző vásárhelyfoglalási engedélyükkel az alulírott hatóságnál (Kossuth ucca 20. földszint 28. számú szoba) 1938 január hó 10 11 és 12-én jelentkezzenek, délelőtt 10—2 óráig annál is inkább, mert későbbi jelentkezés esetén részükre hely nem biztosítható.

A vidéki iparosok és kereskedők pedig január hó 13 14 és 15-én jelentkezhetnek ugyanott.

Az országos vásár új területi beosztása a 48,348 1936 VI. számú polgármesteri határozat rendelkezései figyelembevételével lesz eszközölve. A vásárok és nyilt piacok tartása tárgyában alkotott 313—16401/1933 bkgy. sz. szabályrnedelet 5 és 11 paragrafusai alapján a vásári rend enntartása érdekében a fentirt napon kezdődő kirakodó vásár alkalmával a helyfoglalás és a sátorverés kezdő időpontja január hó 15-én déli 12 órában állapittatott meg.

A jelzett időpont előtt árusitóhelyet elfoglalni és sátrat verni nem szabad.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint elsőfokú iparhatóság.

Mit táncolunk az idei farsangon...

Beszélgetés a Pöstyénben tartózkodó 57 éves Mr. W. Heath többszörös amatőr táncvilágbajnokkal — Swing, angol valcer, polonais és a tangó az idei farsang dominálo táncai

Pöstyén, 1938. január. A Grand Hotel Royal összes termei fényesen ki vannak világítva, minden tele színes lampionokkal, virágokkal, zsúfolva előkelő kül- és belföldi vendégekkel, két cigányzene felváltva muzsikál a táncokhoz... A hagyományos pöstyéni farsang az igén is ki fog tenni magáért, mert ahova csak tekintünk, mindenütt kellemes és víg hangulattal találkozunk. A sok száz vendégek között felfedezzük Mr. W. *Heath*-ot a tizenötszörös amatőr táncvilágbajnokot, aki kedves közvetlenséggel elmondja, hogy okleveles építészmérnök. Londonban van nagy irodája és ma már

57 éves, de csak 42 éves korában tanult meg táncolni.

Két fia egyáltalán nem táncol és leányával egyizben nyert világbajnokságot. Most néhány napra jött Pöstyénbe, hogy az idén lebonyolításra kerülő Európabajnokságok színhelyén *terepszemlét tartson*. Heath szerelmese a táncnak, ami évente több mint 1000 fontjába kerül. Véleménye szerint a világ táncmestereinek azon fáradozása hogy a decensebb tánchoz vissza tereljék a táncokat, sikerrel járt és ma már ismét visszatértek a jól bevált egy szerű lépésű táncokhoz. Igy a Tangó, amelyet még a háború utáni időkben 25—30 figurával táncoltak, annyira lett egyszerűsitve, hogy ma 4—5 figurával is kijönnek.

A rumba utóda a swing

— A modern táncok terén — mondja Mr. Heath — a *Rumba*, mely külföldi kreáció, nagyon divatban volt, de ma már a sokkal ritmikusabb »*Swing*« váltotta fel, úgy, hogy az erősen követett angol Walzer és Tangó mellett az idei farsangi bálokon a »divatos«-t fogja képezni.

— Amíg néhány év előtt a bálok megnyitásai — fejezte be érdekes beszélgetésünket Mr. Heath — minden egyéb formalitások nélkül történtek, mostanában

újból visszatérnek a megnyitási ceremóniákhoz,

melyek a háború előtti jó békebeli báloknak ünnepséget kölcsönöztek. Minden nagyobb idei bál

»*Polonais*«-*al lesz megnyitva*,

melléje fog csatlakozni a Walzer és Csárdás.

Mr. W. Heath-tól abban a reményben, hogy a nyáron ismét láthatjuk majd az amatőr-világbajnokságok közepette, elbúcsúztunk, de a következő pillanatban már ott láthattuk a terem közepén, amint egy bájos hölggyel a bécsi Walzert a legtökéletesebben bemutatja. *G. G.*

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY. A város tulajdonát képező Külsőoháti D. IIb. jelű parcella, mely áll 13 khold 618 négyszögöl rétből, 215 khold 458 négyszögöl legelőből, 270 négyszögöl ház és udvarból tehat összesen 328 khold 1346 négyszögöl területű, — 1937. év október hó 1-től 1938 szeptember hó 30-ig terjedő egy évre árverésen fog bérbeadatni. A bérbeadó árverés 1938. január hó 20-án d. e. 9 órakor a városháza tanácstermében lesz megtartva. Árverelni szándékozók a kikiáltási ár 10 százalékát az árverés megkezdése előtt a házipénztárnál letétbe tartoznak helyezni s az erről szóló letéti jegyet az árverési bizottságnál bemutatni kötelesek. Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (városháza, félemelet 16. sz.) megtekinthetők, ugyanott nyerhető mindenféle felvilágosítás is. Debrecen, 1938. január hó 7. *Polgármester.*

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltóságánál folyó évi január hó 15-ével megüresedett hat hónapig tartó szigorló mentőorvosi állásra pályázatot hirdetek, melynek tartama indokolt esetben hat hónappal meghosszabbítható. A pályázók kötelesek igazolni, hogy az egyetem orvostudományi karán absolutóriumot nyertek (előnyben részesítendők azok, akik szülészethől, belgyógyászatból, sebészetből már szigorlatot tettek), hogy a mentőtanfolyamot elvégezték, továbbá a mentőszolgálatban legalább egy hónapi gyakorlatuk van és erkölcsi tekintetben fedhteetlen előéletüek. A szigorló mentőorvos díjazása havi 48 P. A kölcsönös felmondási idő két hét. A pályázókat felhívom, hogy a pályázati hirdetményben foglalt feltételeket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérelmeiket továbbá életleírásukat (curriculum vitae) és letett szigorlatukról szóló bizonvítványukat, vagy azok másolatát Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltófőparancsnokságához — azonban hozzám címezve — folyó évi január hó 12-én déli 12 óráig adják be. Elkésetten beadott kérelmek figyelembe nem vétetnek. Polgármester.

KÖZGAZDASÁG

A BÚZA
10—15 FILLÉRREL JAVULT

Ujrozs márciusra: 19.98, 19.85, zárlat 19.83—19.85.

Tengeri májusra: 14.65, 14.70, zárlat 14.57—14.58, júliusra: 14.80, 14.86, zárlat 14.73—14.75.

Búza: felsőtiszai 77 kg-os 21.15—21.50, 78 kg-os 21.45—21.80, 79 kg-os 21.70—22.00, 80 kg-os 21.85—22.10.

Rozs: 18.85—19.10.

Takarmánygárpa: elsőrendű 16.50—17.00, középminőségű 15.40—15.75.

Zab: elsőrendű 16.55—16.70, középminőségű 16.55—16.65.

Tengeri: 13.25—13.50.

Búza: 600 mm hajdui 80-as 22.10, 300 mm balmazujvárosi 80-as 22.10, 450 mm szabolcsi 80-as 22.02 budapesti parításban, 900 mm felsőtiszai 80-as 22.60, 600 mm felsőtiszai 80-as 22.10, 450 mm hajdui 80-as 22.10, 150 mm hajdui 80-as 22.00.

A ferencvárosi sertésvásárra 74 darab sertést hajtottak fel, az előző napi maradvány 373 darab volt. A vásár irányzata változatlan.

Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on alul 107—109, szedett I. 104—105, II. 102—102.5, III. 93—98, angol tőkesertés 102. Exportzsír, márkázott 162 fillér kg-ként.

VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font 16.80—17.—, cseh korona 11.——11.70, dinár 7.25—7.80, USA dollár 335.45—339.45, francia frank 11.20—11.70, leu 2.85—3.—, lira 16.90—17.90, (500 és 1000 lirás bankjegyek kivételénél), osztrák schilling 80.——80.70, svájci frank 77.80—78.70.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza 19.60—19.80—20.20, rozs 17.50—18.00, árpa 15.50—16.00, ótengeri 12.50—12.20, új tengeri 12.00—12.20, lucerna 6.50—7.00—9.00, széna 3.80—5.00—6.50, here 7.50—8.00, szalma 2.00—2.50, cukorrépa 2.80—2.60, takarmányrépa 1.90—2.00, tökmag 23.00—23.50, napraforgó 17.50—18.00.

Anyakönyvi hirek

Születések: Zsadányi János gazdálkodó, fiú József, Kaszás László MÁV fütő, fiú László, Juhász Antal kömüves s., leány Zsuzsánna, Murvai Sándor kocsis, leány Mária, Blum Sándor kereskedő, fiú Tamás, Tóth József fm. fiú JánosFutó u. 20., fiú János. Monics János fm. Tegez u. 20., leány Ilona. Józsa Mihály fm. Ujléta, leány, Mária. Balázs Károly gazd. cseléd, Zsáka, leány Juliánna. Bodó István gazdálkodó, Vedres dülő 9., fiú, Attila. Teremi Gábor gazdálkodó, Bánk 46., leány, Éva. Kungler András géplakatos s., Józsa, halvaszületett fiú.

Házasság: Kirják Ferenc fodrász s.—Libik Gizella. Forgó László cipész s.—Racskó Teréz. Illés Antal cipész s.—Varga Klára. Lénárt Antal férfiszabó s.—Hagymási Róza. Ábel Lajos kömüves s.—Szathmári Mária. Nagy Ferenc gazdálk.—Matus Margit. Dr. Dobó Lajos járásbíró—Raab Margit. Veres János keresk. s.—Veréb Erzsébet. Szima Gábor cipész se.—Simon Róza.

Halálozás: Millye Lajos nyug. ezredes ref. 63 éves. Szabó József csizmadiamester ref. 77 éves, Kút u. 28. Özv. Berger Farkasné izr. 71 éves, Kápolnás u. 1. Kecskeméti Zsófia ref. 21 éves, Dombostanya. Daku József ny. igazságügyi tisztv. ref. 80 éves, Szappanos u. 13. Özv. Dihen Istvánné ref. 76 éves, Táncsics u. 17. Özv. Lengyel Józsefné ref. 62 éves, Kút u. 112. Háberfeld Jakab izr. 94 éves, magánzó, Timár u. 52. Nagy Juliánna ref. 81 éves, Csillag u. 38. Páyer Gizella ref. 17 éves, Oláh K. u. 14. Özv. China Osvaldné r. kat. 83 éves, Attila tér 6. Tar Józsefné ref. 37 éves, Nyírmártonfalva. Kovács Gábornó r. kat. 29 éves, Tóth telep. Kungler Erzsébet r. kat. 1 napos, Józsa.

HIRDETMÉNY. Debrecen város törzsméneséből létszámfeletti kancák és csikók 1938. évi január hó 16-án vasárnap reggel 9 órakor a debreceni Baromvásártéren tartandó vásáron nyilvános árverésen eladásra kerülnek. Ugyancsak eladásra kerülnek január 17-én hétfőn reggel 9 órakor ugyanott a város törzsgulyájából tenyészbikák, bikaborjúk, üszők és hízlalt tarka bikák. Debrecen, 1938. január hó 8. *Polgármester.*

58.710/1937. VI. sz. HIRDETMÉNY. A m. kir. Belügyminiszter úr 150.802/1937. VI. a. számú rendelete értelmében az 1920. évben született, mindkét nembeli magyar állampolgárok 19-ik életévükbe való belépésüket folyó évi január hó 31-ig — külön bejelentőlapon, melyet a rendőrségi bejelentő hivatal díjtalanul bocsát rendelkezésukre, — bejelenteni kötelesek, tekintet nélkül arra, hogy másik bejelentő lapon: azaz szüleik, vagy hozzátartozóik bejelentő lapján már eddig is be voltak jelentve. A bejelentést a m. kir Államrendőrség debreceni kapitánysága bejelentő hivatalánál (Kossuth utca 20. szám, 2. lépcső, I. emelet, 57. számú szoba) az erre szolgáló bejelentő lapon kell megtenni. A bejelentőlapokon az összes adatokat, pontosan és a valóságnak megfelelően kell feltüntetni. A bejelentett adatok valódiságáért a bejelentésre kötelezett, a bejelentés megtörténtéért a bejelentésre kötelezettel együtt a szülő, gyám, gondozó, munkaadó, szállásadó (családfő) is felelős. Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy aki a bejelentést elmulasztja, kihágást követ el és azt a 122.700—1935. B. M. számú rendelet 10. §-a értelmében kell büntetni. Debrecen, 1938. január hó 7-én. *Polgármester.*

LAKÓT SZERETNE HÁZÁBA? HIRDESSEN A FÜGGETLEN UJSÁGBAM. — A HIRDETÉS BIZTOSAN MEGHOZZA A RÉGEN ÜRESEN LEVŐ LAKÁSÁBA A LAKÓT.

EGY APRÓHIRDETÉS EGYSZERI KÖZLÉSE 10 SZÓIG A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁGBAN HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa.— Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Katonatisztek,
altisztek, »Unió« tagok elsőrendű tűzifát, szenet, kokszot, brikettet a legolcsóbb áron kapják. 100 kg. már házhoz szállitva. **Vágó József tűzifa- és szénkereskedésében, »Margit-fürdő« mellett. Telefon: 10—24.** 906

100 evben 1x
vásárolhat ilyen o.-csón, mint most a »NAGY« harisnyaházban

Betöltendő állás

Középkorú
főző-gazdasszonyt jó bizonyitványokkal nőtlen fiatalemberhez és fiatal rendes inast keresek. Bodor Zsigmondné, Nyiregyháza. 43

Bejárónőt
jó bizonyitvánnyal felvesz Péterfia 48., hátul az udvarban, keresztépület. 2255

Önállóan
dolgozó, gyakorlott masamód segédleányt jó fizetéssel azonnal felvesz Zizi szalon, Piac 67. 41

Izraelita
ispánt keresek. Hungáriapensio, Piac ucca 59., II. emelet. 42

Erzsók
kalapszalonban segédlányok és tanulók felvétetnek. 46

Szorgalmas,
intelligensebb mindeneslányt felveszek. Jelentkezés 3—4 óra között. Cim a kiadóban. 51

Állást keresők

Nyugdíjas
bármilyen munkát elvállal. Elmegy napszámba is. Cim a kiadóban. 5422

Kiadó lakás

Két
egymásbanyiló bútorozott szoba kiadó. Szent Anna ucca 29. 39

Kiadó
Hatvan u. 59. bútorozott szoba két személyre konyha használattal izraelitának. Keresztépület 5. 36

Teljesen
különbejáratú csinosan bútorozott szoba kiadó. Péterfia ucca 48. hátul az udvarban, keresztépület. Értekezni reggel 8—11-ig délután 5—7-ig. 2204

Két szoba,
konyha, fürdőszobából álló parkettás, modern, most újrafestett, csendes udvari lakás február 1-re Maróthy György u. 21. szám alatt kiadó. Megtekinthető kizárólag d. u. 2—3 óra között. 40

Három
szoba, fürdőszoba májusra kiadó. Simonffy u. 29. Érdeklődni kapu alatt jobbra d. u. 2-től 4-ig.

Uccai
bútorozott szoba előszoba bejárattal két személynek is. Arany János ucca 19. 48

Különbejáratú
bútorozott szoba fürdőszobahasználattal két személynek kiadó. József kir. hg. 14. 49

Csinosan
bútorozott szoba kiadó, — esetleg ellátással. Piac 68. I. em. 47

Üzletek

Üzlet,
modern, kiadó. Hunyadi ucca 11., február elsejére. 38

Ingatlan

Olcsó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágositást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12., I. emelet. 3412

Eladás

Kettő
darab fiatal 120 kg-os hizott sertés eladó. Híd u. 12. 41

Alma
egy vagon, esetleg mázsás tételekben is elado. Cim a kiadóban. 34

Eladó
motorhajtású szivónyomó szivattyú és szobamelegitő gáz fürdőkályha. Pásztor, Nyomtató u. 16. 45

Eladó
2+1 lámpás jó rádió, egy alig használt ágy sodronnyal, vagy külön is. Egy sötét rókaboa. Megtekinthető 12-től 1-ig. Hatvan u. 1., I. kapu III. e. 12-b.

Fekete
rövid csikó- és szilszkinbunda, női télikabát és ruhanemüek eladók. Svetits bérház főlépcső III. em. 3. d. e. 9—11-ig, d. u. 2—5-ig. 35

Két
pár teljesen jókarban levő 37-es női félcipő olcsón eladó. Széchenyi ucca 45. szám, keresztépület. 2254

Fekete
rövid szilszkin bunda, egy női télikabát és ruhanemüek eladók.o Svetits bérház, főlépcső III. emelet 3. délelőtt 9—11-ig, délután 2—5-ig. 35

Legszebb
ajándék egy eredeti festmény a Képszalonból. — (Gambrinus átjáró.) Telefon: 34—56. 2211

Teljesen
jókarban levő korcsolya eladó. Hatvan u. 1., I. kapu III. em. 12-B. 2294

MAKULATURA
kapható a kiadóban.

Világos
női bunda potom árért eladó. Piac u. 81., II. emelet. 50

Rádió

Rádiókészülékeket,
ezidei összes típusokat lakásán vételkényszer nélkül díjmentesen bemutatom. — Varrógépek, kerékpárok szakszerű javitása. — Csereakció — részletfizetés Királynál, Royal épület. 5502

Rádió,
villanyszerelés, javítás leg olcsóbban, felelősség mellett. Eredeti gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek. Miklós ucca 2. 200

Vétel

Ócskavasakat
mielőtt venne vagy eladna keresse fel Fischer Andort Csapó u. 89. Telefon 28-59. Ócska gépeket vásárolok.

A Derecskei
Polgári Olvasókör jókarban levő ötszáz literen felüli használt boroshordókat keres megvételre. — Ajánlatok: Csizmadia Lajos elnök, Derecske címre küldendők. 2293

Cséplőgépeket,
magánjárókat, — traktorokat — varrógépeket veszek. Csereüzletek. Király, Royal épület. 5502

Egy arckrémes tégelyeket visszavesz
Grósz Nagy Ferenc Arany egyszarvú gyógyszertára (Színház mellett). 5108

Ellátás

Intelligens
szülők gyermekét gondozásra elvállalom. Diszkréció biztositva. Cim a kiadóban. 2280

90 fillérért
4 fogásos kismenü kap az Ujságirók Clubjának éttermében. Kitünő házi koszt. Külön diétás konyha. Piac ucca 26., I. em.

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József 59. szám. Telefon 23—39. Családi otthon, kitünő konyha, a legszigorúbb diéták.

Ajánlat

4 pengő
száraz vágott tüzifa, 2 P 50 szagtalan kőszén, csak most. Miklós ucca 49. Telefon: 15—60. 5513

Hunyadi
uccai Zálogház kölcsönöket folyósit mindenféle kézizálogra s kereskedelmi árukra. 5518

Király kávéi
kitünőek. Aromás, zamatos kávét Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Degenfeld tér 11. 54[illegible]

Gépirótaxi
Telefon: 3—56. Vállal levelezést, másolást, gépleirást. (Gambrinus-átjáró.) 2210

Legjobb
kőszenek a legolcsóbban Gabányi utóda Láng Miklós, Debrecen legrégibb és legnagyobb szértelepén szerezhető be. Iroda és telep: Csapó u. 28. Telefon 24—49. 5468

»Lela«
zománctüzhelyek legtökéletesebben süt, főz; szénfütésre is alkalmas, felelősséggel készíti: Levencsik Lajos, Debrecen, tüzhelyüzeme: Árpádtér 17. 5391

Sirkövek
mükőből, gránitból, homokkőből legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Mükőgyár R. T. Fürdő u. 2. sz. a. telepén. 5269

Kül- és belföldi
illatszerek nagy választékban, olcsó árakon. — Jubadont fogkrém egyed árusitás. Strausz Imre illatszertára, Hatvan u. 6. Zsidó bérpalota. 5493

Tüzelőanyagok:
Hazai legjobb minőségü köszenek olcsó áron, tüzifa 1.40. Jakobovits Henrik raktárai, Széchenyi u. 22. 5515

Alma,
egy vagon, esetleg mázsás tételekben is eladó. Cim a kiadóban.

Dióbél,
elsőrendü fehér 2.40. naranes —.70, mandarin —.80 a Déligyümölcsesarnokban, Piac 7.

Heti egypengős
részletre kerékpárdinamót, hárompengős részletre kerékpárt, — rádiókészüléket — varrógépet kaphat. — Kölcsönzés — javitás — csere Királynál Royal épület. 5502

Tüzelőanyagot
Prohászka és Társától vásároljunk Olcsó és megbizható. Bethlen 44. Telefon: 11—61. 5416

Dióhálók,
ebédlők, kombinált szekrények, irodaberendezések, konyhaberendezések, rekamiék, sezlonok kaphatók. Degenfeld tér 6. 5507

Zamatos
újlétai saját terméső boraim literenként is kaphatók, 36 f. Bethlen 44. 5409

Hócipőt
tökéletesen javit Orbán gumiüzem, Piac ucca 7., az udvarban. 5447

Ingyen
kóstolja meg saját terméső tokaj-hegyaljai, tolcsvai fajboraimat. Literenként 60 fillértől. Széchenyi ucca 22. Reichmann udvarban. 5503

Használt
butorokat, ingóságokat eladok, veszek, cserélek. Hivásra megyek, Kepecs, Simonffy u. 7. 5314

Rajzolt
rojtos párnák 56 f, ágynemü, függöny kézi- és géphimzés, monogrammozás legizlésesebben: Favoritban, Csapó u. 24. 2187

Oktatás

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő. Kossuth ucca 41 2267

Németül
beszélni rövid idő alatt megtanitom. Hatvan ucca 1., I. kapu, III. 54. 2052

Különféle

Jogfolytonossággal
italmérés lakással együtt kiadó. Érdeklődni dr. Bársony Menyhért ügyvédnél, Arany János u. 2. Telefon: 12—42. 37

HUSFÜSTÖLÉS
olcsón, pontosan, kifogástalanul Teleki ucca 88. sz. alatt. 5489

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Debreceni Független Ujság Vállalat. Nyomtatja: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T., József kir herceg ucca.